

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ, ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

- Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
Διεθνείς Σχέσεις και Ασφάλεια (ΔΠΜΣ)

ΘΕΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Η επόμενη ημέρα των Ελληνικών Παραγωγικών Στρατιωτικών Σχολών:
Προτάσεις Εκσυγχρονισμού»

Σύνταξη: Χαλιώτης Δημήτριος

Επιμέλεια: Νικόλαος Βασιλειάδης

Δεκέμβριος 2022

Δηλώνω υπευθύνως ότι , όλα τα στοιχεία σε αυτήν την εργασία τα απέκτησα, τα επεξεργάστηκα και τα παρουσιάζω σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, καθώς και τους νόμους που διέπουν την έρευνα και την πνευματική ιδιοκτησία. Δηλώνω επίσης υπευθύνως, όπως απαιτείται από αυτούς τους κανόνες, αναφέρομαι και παραπέμπω στις πηγές όλων των στοιχείων που χρησιμοποιώ και τα οποία δεν συνιστούν πρωτότυπη δημιουργία μου.

ΣΥΝΟΨΗ

Οι Στρατιωτικές Σχολές στην Ελλάδα, αποτελούν την δεξαμενή εκείνη, από την οποία αντλούν οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας μας, το ανθρώπινο δυναμικό τους. Και είναι αυτός ο παράγοντας που αποτελεί τον σημαντικότερο πολλαπλασιαστή ισχύος στην προσπάθεια της για εθνική κυριαρχία και εφαρμογή της εξωτερικής πολιτικής που έχει χαράξει.

Από μόνο του, αυτό το γεγονός, καταδεικνύει τη σημαντικότητα που έχουν οι Σχολές αυτές για την χώρα μας. Στη νεότερη ιστορία της Ελλάδας, οι σχολές αυτές έχουν διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη των γεγονότων τόσο εντός όσο και εκτός συνόρων. Οι μετεξελίξεις που έχουν λάβει χώρα στις Στρατιωτικές Σχολές, είναι συνυφασμένες με την πορεία της Ελλάδας, από της επανιδρύσεως της έως σήμερα.

Οι διαρκείς εξελίξεις στις μορφές του πολέμου, η ιδιαίτερα ρευστή και ευμετάβλητη γεωπολιτική κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή που δραστηριοποιείται η χώρα μας, αλλά και οι ραγδαίως εξελισσόμενες τεχνολογίες που σχετίζονται με τον τρόπο που λαμβάνουν χώρα οι πολεμικές επιχειρήσεις, επιβάλλουν την διαρκή προσαρμογή των Ενόπλων Δυνάμεων – και κατ' επέκταση και των Σχολών που τις τροφοδοτούν, ώστε να μπορούν τα στελέχη που αποφοιτούν από αυτές, να ανταπαξέλθουν στο ραγδαίως εξελισσόμενο περιβάλλον.

Αυτή την ραγδαία εξέλιξη ακολουθούν μέχρι και σήμερα, με συνεχείς παρεμβάσεις, νομοθετικές, λειτουργικές ή εξοπλιστικές, οι Στρατιωτικές Σχολές της χώρας μας. Αποτέλεσμα αυτής της εξαιρετικής προσαρμοστικότητας που παρουσιάζουν, είναι το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης που παραδίδεται στους σπουδαστές τους.

Οι πολλαπλές και συνεχείς διακρίσεις των Ενόπλων Δυνάμεων μας, στους Διεθνείς Οργανισμούς που έχει ενταχθεί η χώρα μας, αλλά και η υψηλή ζήτηση που εμφανίζουν οι Σχολές, από τρίτες χώρες, οι οποίες τις προτιμούν, για να σπουδάσουν σε αυτές οι μελλοντικοί στρατιωτικοί ηγέτες της έκαστης χώρας, είναι ισχυρές ενδείξεις των επιδόσεων που επιτυγχάνουν οι Στρατιωτικές Σχολές της Ελλάδας, στο σύνολό τους.

Με σκοπό την ενίσχυση αυτής της προσαρμοστικότητας που εμφανίζουν οι Σχολές μας, και την συνδρομή στην περαιτέρω εξέλιξη και αναβάθμιση του ήδη υψηλού επιπέδων αυτών, η εργασία αυτή, προσπαθεί να αποτυπώσει την υπάρχουσα κατάσταση στον τρόπο λειτουργίας των Στρατιωτικών Σχολών της χώρας. Συγχρόνως γίνεται προσπάθεια να αναζητηθούν οι διεθνείς τάσεις την τρέχουσα χρονική περίοδο. Τελικός σκοπός είναι, μέσα από αυτή τη διαδικασία, να αναζητηθούν πρακτικές και διαδικασίες που θα μπορούσαν να συνδράμουν στην περαιτέρω αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης στις Σχολές αυτές.

ΣΕΛΙΔΑ ΣΚΟΠΙΜΑ ΚΕΝΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΟΨΗ.....	i
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	v
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	3
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	3
Ιστορική Αναδρομή στην εξέλιξη της στρατιωτικής εκπαίδευσης.....	3
Οι παραγωγικές Στρατιωτικές Σχολές Αξιωματικών στη νεότερη Ελλάδα.....	8
-Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων.....	8
-Σχολή Ναυτικών Δοκίμων.....	10
-Σχολή Ικάρων.....	13
-Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων.....	18
-Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής.....	20
Οι παραγωγικές Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών στη νεότερη Ελλάδα..	23
-Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Στρατού Ξηράς.....	23
-Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού.....	27
-Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας.....	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	34
ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ.....	34
Νομικό Πλαίσιο.....	34
Δομή και Λειτουργία των Στρατιωτικών Σχολών Αξιωματικών.....	36
-Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων.....	37
-Σχολή Ναυτικών Δοκίμων.....	45
-Σχολή Ικάρων.....	52
-Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων.....	58
-Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής.....	60
Δομή και Λειτουργία των Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών.....	62
-Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Στρατού Ξηράς.....	63
-Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού.....	64
-Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας.....	69
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	74

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ.....	74
Η επιλογή των εισαχθέντων.....	74
Η επιλογή των εκπαιδευτών.....	75
Τα εκπαιδευτικά αντικείμενα.....	77
Τα εκπαιδευτικά μέσα.....	78
Η στρατιωτική εκπαίδευση.....	79
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο	80
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΔ.....	80
Η επιλογή των εισαχθέντων.....	81
Η επιλογή των εκπαιδευτών.....	82
Τα εκπαιδευτικά αντικείμενα.....	83
Τα εκπαιδευτικά μέσα.....	85
Η στρατιωτική εκπαίδευση.....	86
Λοιπές προτάσεις.....	87
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	90
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	92
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ.....	93

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι παραγωγικές στρατιωτικές Σχολές, αποτελούν, για την Ελλάδα, την κυριότερη και σημαντικότερη δεξαμενή άντλησης προσωπικού, για την στελέχωση των Ενόπλων Δυνάμεων. Το γεγονός αυτό, από μόνο του, καταδεικνύει την σημασία που έχουν οι Σχολές αυτές, για την Εθνική μας Ασφάλεια. Καθώς ο παράγοντας άνθρωπος, αποτελεί ουσιαστικά τον κρισιμότερο πολλαπλασιαστή ισχύος, σε κάθε είδους επιχείρηση και φορέα, έτσι και στις Ένοπλες Δυνάμεις, το σημαντικότερο «οπλικό σύστημα» που διαθέτουν, είναι ο άνθρωπος.

Η ποιότητα και η επάρκεια της εκπαίδευσης που λαμβάνει, κάθε μελλοντικό στέλεχος, στις παραγωγικές σχολές είναι εξέχουσας σημασίας, για την συνολική απόδοση των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας μας και κατ' επέκταση, για την προάσπιση των Εθνικών μας συμφερόντων.

Την εξασφάλιση της απαιτούμενης ποιότητας και επάρκειας της παρεχόμενης εκπαίδευσης προς τα στελέχη του στρατεύματος, καλούνται, κατά κύριο λόγο, να επιτύχουν οι παραγωγικές Σχολές. Για να επιτευχθεί αυτός ο εξαιρετικά ζωτικός στόχος, θα πρέπει να είναι τέτοια η δομή και η λειτουργία τους, που να εγγυάται ότι η παρεχόμενη εκπαίδευση θα έχει αυτά τα χαρακτηριστικά, ώστε οι απόφοιτοι των Σχολών, θα διαθέτουν όλα εκείνα τα ποιοτικά, γνωστικά, ψυχικά και σωματικά στοιχεία που απαιτούνται, για την εκτέλεση της αποστολής τους. Μιας αποστολής που στην σύγχρονη εποχή, γίνεται ολοένα και πιο πολυσύνθετη, όσο η τεχνολογία εξελίσσεται ραγδαία, και βέβαια, όσο και οι απειλές εξελίσσονται παρόμοια.

Οι ραγδαίες εξελίξεις, τόσο της τεχνολογίας, όσο και των απειλών που καλείται να αντιμετωπίσει ο σύγχρονος στρατιωτικός, επιβάλλουν την συνεχή αναθεώρηση και αναπροσαρμογή των εκπαιδευτικών μεθόδων και αντικειμένων των παραγωγικών σχολών, ώστε τουλάχιστον να προλαβαίνουν τις εξελίξεις, αν όχι να τις προλαμβάνουν.

Το έργο αυτό, καθόλου εύκολο δεν μπορεί να θεωρηθεί, δεδομένης της ταχύτητας με την οποία μεταμορφώνονται οι συνθήκες και αυξάνεται ο όγκος

της πληροφορίας και των δεξιοτήτων που θα πρέπει να διδαχθεί στο μελλοντικό στέλεχος των Ενόπλων Δυνάμεων. Είναι όμως αναγκαίο, για την ίδια την επιβίωση του έθνους μας, αλλά και κάθε έθνους που θέλει να παραμένει ελεύθερο και ανεξάρτητο, σε ένα γεωστρατηγικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από πολλαπλές και υψηλές εντάσεις.

Για την καλύτερη μελέτη της κατάστασης των σχολών στην Ελλάδα σήμερα και την αναζήτηση των καλύτερων δυνατών τρόπων εξέλιξης αυτών, απαιτείται αρχικά, η κατηγοριοποίηση αυτών. Οι παραγωγικές στρατιωτικές Σχολές στην σύγχρονη Ελλάδα, μπορούν να χωριστούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες. Η πρώτη από αυτές, είναι οι Σχολές από τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι, ολοκληρώνοντας την εκπαίδευση τους, αποφοιτούν ως αξιωματικοί. Η δεύτερη μεγάλη κατηγορία στρατιωτικών Σχολών, είναι αυτές που «παράγουν» υπαξιωματικούς.

Μια άλλη κατηγοριοποίηση που μπορεί εύκολα να υιοθετηθεί, είναι το Όπλο που υπηρετούν τα στελέχη που φοιτούν από έκαστη Σχολή. Έτσι έχουμε Σχολές που παράγουν στελέχη που θα απασχοληθούν στον Στρατό Ξηράς, στελέχη που θα υπηρετήσουν στο Πολεμικό Ναυτικό, στελέχη που θα απορροφηθούν αποκλειστικά από την Πολεμική Αεροπορία, αλλά και στελέχη των Κοινών Σωμάτων, όπως ονομάζονται, όπου αποκτούν εξειδικευμένη εκπαίδευση που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και από τα τρία Όπλα.

Στη συνέχεια θα εξεταστούν οι Στρατιωτικές Σχολές στην Ελλάδα, με βάση την κατηγοριοποίηση ανά κατηγορία βαθμού (Αξιωματικοί – Υπαξιωματικοί) καθώς σε αυτή την κατηγοριοποίηση εντοπίζονται σημαντικές διαφορές στην φιλοσοφία και στη δομή της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

. Οι μεταρρυθμίσεις που εδραιώθηκαν με τη Διακήρυξη της Μπολόνια καθιέρωσαν στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες την πανεπιστημιακή στρατιωτική εκπαίδευση ως μία παράμετρο κλειδί για τη στρατιωτική ανταγωνιστικότητα σε παγκόσμιο επίπεδο και άνοιξαν το δρόμο για διάφορες προσπάθειες ως προς βελτίωση της ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ιστορική αναδρομή στην εξέλιξη της στρατιωτικής εκπαίδευσης

Η ανάπτυξη της εκπαίδευσης των στρατιωτών, ακολουθεί διαχρονικά, την εξέλιξη του πολιτισμού στην ανθρώπινη κοινωνία. Από την αρχαιότητα είχε γίνει αντιληπτή η ανάγκη της κατάλληλης εκπαίδευσης των στρατευμάτων, ώστε να είναι νικηφόρα στο πεδίο της μάχης:

Η Σπαρτιατική αγωγή – το πρώτο πρόγραμμα «στρατιωτικής εκπαίδευσης» που υπήρξε ποτέ – δημιούργησε τον στρατό που κυριάρχησε στα πεδία των μαχών για σχεδόν 400 χρόνια (800 – 400 π.Χ. περίπου). Έπειτα η δημιουργία των πρώτων οργανωμένων όπλων και σχηματισμών σε ξηρά και θάλασσα (άρματα, οπλιτική φάλαγγα, τριήρης) έκανε τους Έλληνες να αφοσιωθούν στην πολεμική τέχνη, να δημιουργήσουν τακτικές και βελτιωμένες εκδόσεις των πρώτων αυτών όπλων και να γίνουν περιζήτητοι μισθοφόροι σε όλον τον αρχαίο κόσμο (ΣΚ 900-21,2015).

Η μακεδονική φάλαγγα αποτέλεσε ένα σχηματισμό μάχης, στον οποίο εκπαιδεύονταν συστηματικά οι πολεμιστές του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Ο Μέγας Αλέξανδρος όμως είναι αξιοθαύμαστος και για μια ακόμα σειρά ζητημάτων, που αναδείχθηκαν μέσα από τις εκστρατείες του. Αρχικά, την σημασία της Διοικητικής μέριμνας για την μεταφορά και υποστήριξη 50000 ανδρών για σχεδόν 10000 χιλιόμετρα από την Πέλλα ως τις παρυφές της Ινδίας. Το ίδιο όμως σημαντικά ήταν η χρήση των υπερκερωτικών ελιγμών, η ανάδειξη της σημασίας του Ιππικού, η ανάδειξη των πολιορκητικών μηχανών και των καταπελτών σε Όπλα υποστήριξης του Πεζικού και της φάλαγγας, η στρατηγική ανάπτυξη των δυνάμεων σε μια βάση συνδυασμένων επιχειρήσεων (κυρίως στα Γαυγάμηλα), η δημιουργία νέων μονάδων (Υπασπιστές, Πρόδρομοι ιππείς), η πολιορκητική τέχνη και η πραγματοποίηση ειδικών επιχειρήσεων (Πολιορκία της Τύρου και της Αόρνου Πέτρας) αλλά και η διπλωματία πριν αλλά και μετά την κατάλυση της Περσικής αυτοκρατορίας. Τα ανωτέρω προφανώς, αποτέλεσαν αντικείμενα

εκπαίδευσης τόσο στους τότε στρατιωτικούς, όσο και στους αμέσως μεταγενέστερους αυτών.

Την ίδια περίοδο η Κίνα ενοποιείται πολιτικά και στρατιωτικά, κατασκευάζει τεράστια οχυρωματικά έργα και γνωρίζει το έργο του «Κινέζου Θουκυδίδη» Suma Hsien (Δάντου-Λέκκου, 2019).

Το έτος 31π.Χ. σηματοδοτεί την άνοδο της στρατιωτικής ισχύος της Ρώμης. Η λεγεώνα (μια παραλλαγή της οπλιτικής φάλαγγας) εκπαιδευόταν στον δικό της χώρο (Terrae Martiae) και αποτελούσε συγχρόνως ένα τεράστιο χωνευτήρι όπλων (Corvus, gladius, κοίλη ασπίδα, αρθρωτή πανοπλία), τακτικών παράταξης (τάξεις της λεγεώνας, λάβαρα υπομονάδων, foederati) και μεθόδων διοίκησης (primus pilus, επαγγελματική θητεία) που προκαλούν θαυμασμό ακόμη και σήμερα. Οι αιώνες της Ρωμαϊκής στρατιωτικής εμπειρίας αναδείχθηκαν στο πρώτο οργανωμένο στρατιωτικό κανονισμό του δυτικού κόσμου, το «De Re Militari» του Βεγέτιου, που συχνά και από πολλούς συσχετίζεται με το αντίστοιχο του ανατολικού κόσμου την «Τέχνη του Πολέμου» του Κινέζου Shun Tzu, παρόλο που αυτό προηγήθηκε κατά περίπου 650 χρόνια και έθεσε πολύ περισσότερα θεωρητικά ζητήματα στρατηγικής και τακτικών (Δάντου-Λέκκου, 2019) .

Ο φυσικός διάδοχος της Ρώμης, η Βυζαντινή Αυτοκρατορία, κράτησε ζωντανό και εξέλιξε για άλλα 1100 περίπου χρόνια το Ρωμαϊκό πρότυπο. Δεν υστέρησε ωστόσο σε καινοτομίες (Γάκης, 2015 & ΣΚ900-21, 2015: 37) :Η δημιουργία των Scholae Palatinae ήδη από τον 5^ο αιώνα ήταν η πρώτη δημιουργία στρατιωτικών σχολών, ως μετεξέλιξη της Terra Martiae σε ένα πλαίσιο που ομοιάζει με το σημερινό. Μάλιστα, υπήρχε και σχετικό αξίωμα Διοικητή («Δομέστιχος των Σχολών»). Επίσης, τον 9^ο αιώνα η στρατηγική υπερέκταση της Αυτοκρατορίας και οι μεγάλες ανάγκες σε στρατεύματα δημιούργησαν έναν διαχωρισμό σε Σχολές της Ανατολής και της Δύσης με αντίστοιχους Δομέστιχους. Η καθημερινή πρακτική εκπαίδευση υποβοηθούνταν από τη μελέτη στρατιωτικών εγχειριδίων που βασίστηκαν και σε πρακτικές εφαρμογές.

Τα στρατιωτικά εγχειρίδια είχαν συχνά την συγγραφική υπογραφή των ίδιων των Αυτοκρατόρων («Στρατηγικόν» του Μαυρίκιου, «Τακτικά» του

Λέοντος ΣΤ' Σοφού, «Περί Πολεμικών» του Ιωάννη Καντακουζηνού) και μας δίνουν έναν απίστευτο πλούτο πληροφοριών για την οργάνωση και διοίκηση του στρατού, τη στρατηγική και τακτική σκέψη των Βυζαντινών, ακόμη και για το δόγμα επιχειρήσεων, ανάλογα με τον εχθρό και τις τακτικές συνθήκες.

Η Αναγέννηση και γενικά το διάστημα από τον 15^ο-18^ο αιώνα έφερε την εξειδίκευση των όπλων και μια πρώτη μορφή επαγγελματισμού από την εποχή της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας με τους κοντοτιέρους και τους *stradioti* να είναι οι πρώτοι πραγματικά «επαγγελματίες στρατιωτικοί». Η Πυρίτιδα και το πυροβόλο μαζί με τις υπόλοιπες εφευρέσεις και ανακαλύψεις αυτής της εποχής αξιοποιούνται στρατιωτικά και άλλαξαν την μορφή των πολεμικών συγκρούσεων.

Η πιο κοντινή, προς τα σημερινά δεδομένα, εκπαιδευτική δομή είναι αυτή που δημιούργησε ο Μέγας Φρειδερίκος της Πρωσίας. Λάτρης της Τέχνης του Πολέμου, δεν φείσθηκε πόρων και προσπαθειών, προκειμένου οι ηγήτορες του στρατού του να έχουν στη διάθεσή τους όλα τα μέσα που υπήρχαν διαθέσιμα στην καλύτερη δυνατή ποιότητα. Ήταν ο πρώτος που εισήγαγε τη στολή για τους εκπαιδευόμενους και επιμελήθηκε προσωπικά το τι θα μάθαιναν, ποιοι θα τους εκπαίδευαν και ο ίδιος ο βασιλιάς ασκούσε καθήκοντα ΓΕΠΣ (Γενικός Επιθεωρητής Στρατού). Οι μεγάλες του νίκες ώθησαν όλους τους αντιπάλους του να μιμηθούν τις μεθόδους του (ΣΚ 20-2, 2017:34).

Οι αρχικές μεγάλες Σχολές σύντομα απέκτησαν τέτοια πληθώρα όπλων και σωμάτων που η συνύπαρξη και συνεκπαίδευση κατέληξε να ήταν διοικητικά και οργανωτικά αδύνατη. Έτσι σιγά-σιγά το Ιππικό αυτονομήθηκε, για να ακολουθήσουν πολλά άλλα (Πυροβολικό, Σαρισσοφόροι-Ακροβολιστές, Διοικητικοί). Αυτή ήταν η στιγμή της γέννησης των διαφόρων σωμάτων. Η εξειδίκευση της εκπαίδευσης για καθένα από αυτά δημιούργησε και την ανάγκη ίδρυσης διακριτών σχολών με αναλυτικό πρόγραμμα και πολλές επιμέρους διαφοροποιήσεις.

Για 200 σχεδόν χρόνια αυτή η κατάτμηση συνεχιζόταν, όμως δεν θα μπορούσαμε να την αξιολογήσουμε αρνητικά (FINABEL Secretariat, 2021) καθώς κάθε σχολή αναπτύχθηκε ανεμπόδιστα από διοικητικές αγκυλώσεις και

δημιούργησε νέες γνώσεις. Παράπλευρα πολλές νέες πόλεις έγιναν έδρες σχολών – με όλα τα παράπλευρα οφέλη στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών - και πάρα πολλοί νέοι ακολούθησαν το επάγγελμα του στρατιωτικού.

Ο 19^{ος} αιώνας έφερε εντονότερη τη συνειδητοποίηση για την ανάγκη ύπαρξης εξειδικευμένων στελεχών που να μπορούν να είναι και ηγέτες. «Επιδραστικοί τεχνολογικοί» πόλεμοι λαμβάνουν χώρα αυτήν την εποχή: Ο πόλεμος της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας(1774-1779), οι Ναπολεόντειοι πόλεμοι (1794-1815), οι πόλεμοι ΗΠΑ – Αγγλίας (1812 και 1835) και Επαναστάσεις όπως η Γαλλική (1789-1792), η Ελληνική (1821-1830) και κυρίως ο Αμερικανικός Εμφύλιος (1861-1865) χαρακτηρίζουν την βιομηχανοποίηση του πολέμου και ενσωμάτωση νέων παραμέτρων, όπως νέα οπτικά συστήματα (πυρπολικά, αερόστατα παρατήρησης, οπισθογεμή τυφέκια), ο Σιδηρόδρομος, το Υγειονομικό και η διοικητική μέριμνα ως ξεχωριστά τμήματα σε μια στρατιά. Η ανάγκη ύπαρξης εξειδικευμένων στελεχών έγινε κοινή κτήση για όλη την κλίμακα της ιεραρχίας.

Δεν είναι τυχαίο ότι οι περισσότερες σχολές ιδρύονται αυτήν την εποχή. Ασφαλώς, τα διδακτικά αντικείμενα είναι ελάχιστα σε σύγκριση με τα σημερινά, η διάρκεια της υποχρεωτικής φοίτησης φτάνει τα 4 χρόνια μόλις προς το τέλος του αιώνα και η έμφαση δίνεται στην πρακτική και την εφαρμογή στο πεδίο.

Η Ελλάδα, παρότι μόλις έχει αποκτήσει την ανεξαρτησία της, συμβαδίζει με τις απαιτήσεις των καιρών, κυρίως χάρη στη διορατικότητα του Ιωάννη Καποδίστρια. Η ίδρυση της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων(ΣΣΕ) το 1828 ήταν το πρώτο βήμα και- αν δεν δολοφονούνταν πρόωρα- η ανάπτυξη και των άλλων κρίσιμων δομών για την εκπαίδευση των ΕΔ, όπως η Σχολή Ναυτικών Δοκίμων (ΣΝΔ) και η Εθνοφυλακή, ίσως να συνέβαινε αρκετά χρόνια νωρίτερα (Ριζάς, 2016).

Το δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα είδε την απαρχή του ενεργού ρόλου των στρατιωτικών σχολών στο στρατιωτικό και πολεμικό γίνεσθαι, παρόλο που οι πολεμικές συγκρούσεις δεν ήταν πολλές (σημαντικότερες ο Αμερικανικός εμφύλιος του 1861-65 και ο Γαλλοπρωσικός πόλεμος του 1871).

Σημαντικό νέο στοιχείο είναι ότι στις ΗΠΑ για πρώτη φορά απόφοιτοι του West Point γίνονται μέχρι και Πρόεδροι (όπως ο Οδυσσέας Γκράντ, ο Θεόδωρος Ρούσβελτ και ο Ντουάιτ Αϊζενχάουερ).

Οι παγκόσμιοι πόλεμοι έδωσαν τη δική τους ώθηση στον μετασχηματισμό της Τέχνης του Πολέμου σε νέες κατευθύνσεις. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος έδειξε με τις εκατόμβες νεκρών, τη χρήση χημικών όπλων και τα χαρακώματα το άγριο πρόσωπο της Τέχνης του Πολέμου. Οι γυναίκες εντάσσονται για πρώτη φορά στην Ιστορία στο στρατιωτικό πεδίο (στο ο-σ της Νοσηλευτικής και κυρίως σε υπηρεσίες Διοικητικής Μέριμνας). Η σημαντικότερη επίδραση, όμως, ήταν η ανάπτυξη των αρμάτων μάχης και της Πολεμικής Αεροπορίας, των Όπλων με την μεγαλύτερη επίδραση στον ακόμη αγριότερο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Μετά το 1945, ο Ψυχρός πόλεμος διαμόρφωσε το περιβάλλον για τεχνολογικές καινοτομίες. Κάποιες από αυτές, μαζί με τις αλλαγές στο δόγμα επιχειρήσεων και τις τακτικές, είχαν την τύχη να δοκιμαστούν και σε πεδία μαχών (Πόλεμοι Κορέας και Βιετνάμ, Αραβο-Ισραηλινές συρράξεις, Πόλεμοι στην Αλγερία, συρράξεις στον Περσικό Κόλπο και το Αφγανιστάν). Οι διαπιστώσεις που προέκυψαν από αυτές τις καινοτομίες, επηρέασαν σημαντικά και τον τρόπο εκπαίδευσης του προσωπικού που καλείται να της υλοποιήσει στο πεδίο της μάχης.

Η κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, έδωσε την ευκαιρία σε πολλά κράτη – παίκτες, να διεκδικήσουν μερίδιο από την εξουσία που μέχρι τότε διατηρούσε η Σοβιετική Ένωση. Αυτός ο πολυμερισμός που προέκυψε, προκάλεσε αυτομάτως, πολλές νέες απειλές για την παγκόσμια ειρήνη, (πχ τρομοκρατία) και εισήγαγε καινούργιες μορφές πολέμων. Η ανάγκη προσαρμογής των στρατιωτικών σε αυτές τις νέες συνθήκες ήταν επιβεβλημένη. Η αντίστοιχη τροποποίηση της εκπαίδευσης τους, ήταν επίσης αναγκαία.

Η είσοδος στην εποχή της πληροφορίας, δεν θα μπορούσε να μην επηρεάσει και τις στρατιωτικές σχολές. Νέες απειλές, αναδεικνύονται και πάλι. Κυβερνοάμυνα και Μη Επανδρωμένα Οχήματα είναι, ενδεικτικά, κάποια από τα νέα πεδία στα οποία θα πρέπει ο νέος στρατιωτικός να είναι

καταρτισμένος. Έτσι, ανά τον κόσμο, νέοι τρόποι αναζητούνται για να ενσωματώσουν τις νέες προκλήσεις της πληροφορίας και της τεχνολογίας στην εκπαίδευση των στρατιωτικών.

Οι παραγωγικές Στρατιωτικές Σχολές Αξιωματικών στη νεότερη Ελλάδα **Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων(ΣΣΕ).**

Στην νεότερη Ελλάδα, η πρώτη στρατιωτική Σχολή, όπως ήδη αναφέρθηκε, ιδρύθηκε, σχεδόν συγχρόνως με την ίδρυση του κράτους, από τον 1^ο Κυβερνήτη, του νεοσύστατου κράτους, τον Ιωάννη Καποδίστρια.

Ο Καποδίστριας προχώρησε, την 1η Ιουλίου 1828, στη σύσταση της Στρατιωτικής Σχολής.

Την οργάνωση της Σχολής την ανέθεσε στον συνταγματάρχη Heideck. Ο Κυβερνήτης έδωσε στους μαθητές της νεοσύστατης Σχολής το όνομα Ευέλπιδες, ενώ φρόντισε να συντάξει και δημοσιεύσει πάρα πολύ σύντομα τον οργανισμό του Τακτικού Σώματος (21 Δεκεμβρίου 1828), του οποίου το τέταρτο μέρος αναφερόταν στο «Λόχο τών Ευελπίδων». Επιπλέον, ο Καποδίστριας αποδέχτηκε την εισήγηση Γάλλων αξιωματούχων για την δημιουργία Πολυτεχνικής στρατιωτικής Σχολής.

Το 1834, τα έτη σπουδών αυξήθηκαν στα οκτώ και προστέθηκαν πολλά νέα μαθήματα, με συνέπεια, η παρεχόμενη στη Σχολή Ευελπίδων εκπαίδευση, να μπορεί να ενταχθεί στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Το 1864, για πρώτη φορά καθορίστηκαν εισαγωγικές εξετάσεις (τα μαθήματα των εισιτηρίων εξετάσεων ήταν Θρησκευτικά, Κατήχηση, Ελληνική Γλώσσα, Αριθμητική, Άλγεβρα και Γεωμετρία). Οι έδρες των μαθημάτων αυξήθηκαν σε 13.

Στους Βαλκανικούς Πολέμους η Σχολή διέκοψε τη λειτουργία της για έξι περίπου μήνες. Οι Ευέλπιδες κατατάγηκαν στο στράτευμα και έλαβαν μέρος στις επιχειρήσεις. Από αυτούς έπεσαν ηρωικά ο ανθυπολοχαγός πεζικού Προκόπιος Προκοπάκης, οι ανθυπασπιστές Συμεών Μαλαμής και Άγγελος

Μήττας και ο λοχίας Εύελπις Σκαρλάτος Ρουσσέτης (υπάρχει το άγαλμά του στην είσοδο του διοικητηρίου)

Το 1911, αποφασίστηκε η εκπαίδευση των Ευελπίδων να γίνει συντομότερη, λιγότερο θεωρητική και περισσότερο πρακτική. Αυτή η απόφαση είχε ως αποτέλεσμα να εγκαταλειφθεί το πρότυπο της École Polytechnique και να ακολουθηθεί η άλλη γαλλική στρατιωτική σχολή της Saint Cyr, η οποία εκπαίδευε αξιωματικούς του πεζικού και ιππικού της Γαλλίας. Η αλλαγή αυτή είχε άμεση επίπτωση στο ελληνικό ανώτατο εκπαιδευτικό σύστημα. Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο καθίσταται για πρώτη φορά από την ίδρυση του «ίσοτίμον πρὸς τὰ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμια και ἱεραρχικῶς τίθεται ἀμέσως μετὰ τὰ Πανεπιστήμια ταῦτα» (Κώστας Μπίρης, Ιστορία του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου).

Η περίοδος του μεσοπολέμου (ειδικότερα, η διοίκηση του υποστράτηγου Γ. Δελαγραμμάτη υπήρξε αξιομνημόνευτη και παράδειγμα προς μίμηση) θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μια γόνιμη περίοδος. Συγκεκριμένα απονεμήθηκε στη Σχολή πολεμική σημαία και καθιερώθηκε ο επίσημος τίτλος της «Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων» που ισχύει μέχρι σήμερα, αναγέρθηκε το «Ηρώων της Σχολής», δημιουργήθηκε ένα στρατιωτικό μουσείο, το οποίο ήταν το μοναδικό σε ολόκληρη την Ελλάδα και διαρρυθμίσθηκαν δύο αίθουσες: η αίθουσα των Επάθλων και η Αίθουσα Τιμών.

Με την έναρξη του 2^{ου} Παγκοσμίου πολέμου, την 28η Οκτωβρίου οι Ευέλπιδες της ΙΙης τοποθετήθηκαν στις Μονάδες του Στρατού Εκστρατείας ως Ανθυπολοχαγοί. Σύντομα και οι Ευέλπιδες της ΙΙας τάξης, εκτός από ένα μικρό αριθμό που έμεινε στη Σχολή για τις ανάγκες λειτουργίας της, εξήλθαν προσωρινά στο στράτευμα ως Ανθυπασπιστές- Ευέλπιδες και τοποθετήθηκαν σε έμπεδα ή σε μάχιμες μονάδες. Στους Ευέλπιδες της Ιης τάξης (τάξη 1943) δόθηκε άδεια. Επανήλθαν στη Σχολή περί τα μέσα Νοεμβρίου για να συνεχίσουν την εκπαίδευση τους. Εξαιτίας του πολέμου το πρόγραμμα φοίτησης προβλέφθηκε να είναι σύντομο με κύριο βάρος τη στρατιωτική εκπαίδευση.

Η Σχολή Ευελπίδων επαναλειτούργησε αμέσως μετά την απελευθέρωση (19 Οκτωβρίου 1944), με μαθητές τους Ευέλπιδες Ι και ΙΙ τάξης που φοιτούσαν πριν από τον πόλεμο. Σύντομα, το νέφος του Εμφυλίου Πολέμου (Δεκεμβριανά 1944) έφθασε και στο χώρο της Σχολής, ο οποίος για τρεις ημέρες μετατράπηκε σε πεδίο μάχης. Τελικά, οι Ευέλπιδες αποχώρησαν από το χώρο της Σχολής με απώλειες δύο νεκρούς (Υπολοχαγός Αθανάσιος Ράντος και Εύελπης Δημήτριος Πούλος) και 17 τραυματίες.

Η ΣΣΕ άρχισε να λειτουργεί εκ νέου τον Αύγουστο του 1945. Ο χρόνος φοίτησης περιορίστηκε, για τους Ευέλπιδες τους προερχόμενους από ιδιώτες σε δύο χρόνια και για τους προερχομένους από υπαξιωματικούς σε έξι μήνες. Ο περιορισμός αυτός οφειλόταν στη μεγάλη ανάγκη που είχε ο Ελληνικός Στρατός σε μικρά στελέχη. Με νόμο του 1949, η φοίτηση στη Σχολή αυξήθηκε για όλους στα τρία χρόνια. Από τον Ιανουάριο του 1952 επανήλθε η μπλε στολή και οι Ευέλπιδες έφεραν ξιφίδιο (αντικατέστησε την ξιφολόγχη Μάλιγγερ). Αργότερα, το 1961/1962, η παρεχόμενη εκπαίδευση θεωρήθηκε ισότιμη με τα υπόλοιπα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, η φοίτηση στη Σχολή έγινε τέσσερα χρόνια και ιδρύθηκε «Πτέρυγα Ευελπίδων Αξιωματικών Σωμάτων».

Το 1978 εορτάσθηκαν με ιδιαίτερη λαμπρότητα, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Τσάτσου, τα 150 χρόνια λειτουργίας της Σχολής. Στις 2 Σεπτεμβρίου 1982, η Σχολή μεταστάθμευσε στο σύγχρονο στρατόπεδό της, στη Βάρη Αττικής. Το επόμενο έτος καθιερώθηκε η είσοδος των Ευελπίδων μέσα από τη διαδικασία των πανελληνίων εξετάσεων, όπως σε όλα τα υπόλοιπα ΑΕΙ της χώρας. Το 1991, η Σχολή δέχθηκε τις πρώτες τρεις γυναίκες – Ευέλπιδες. Το νομικό πλαίσιο που ψηφίσθηκε το 2003 καθιστά τη Σχολή ουσιαστικά ισότιμη με τα Πανεπιστήμια της χώρας.

Σχολή Ναυτικών Δοκίμων(ΣΝΔ)

Η Σχολή Ναυτικών Δοκίμων υπήρξε και παραμένει το κύτταρο της συστηματικής εκπαίδευσης (θεωρητικής και πρακτικής) των υποψηφίων Αξιωματικών του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού.

Οι απαρχές της λειτουργίας της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων ανάγονται στις πρώτες δεκαετίες μετά την Εθνική Παλιγγενεσία: την 24 Νοεμβρίου 1845 επί της κορβέτας "ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ" κατόπιν Αποφάσεως του Ήρωα-Ναυμάχου του 1821, Ναυάρχου Κωνσταντίνου Κανάρη, τότε Υπουργού των Ναυτικών. Δυστυχώς όμως η διαφορά νοοτροπίας μεταξύ του του Κυβερνήτη, Πλοιάρχου Ραφαήλ, και του Υπάρχου, Υποπλοιάρχου Παλάσκα, προκάλεσαν τριβές μεταξύ τους. Το Υπουργείο, όταν πληροφορείται τα σχετικά, αναζητεί οδό επίλυσης του ζητήματος, αποστέλλοντας Κατευθυντήριες Διαταγές στον Κυβερνήτη και προβαίνοντας στην σύσταση "Ναυτικού Παιδευτηρίου", υπό την διεύθυνση του Υποπλοιάρχου Παλάσκα, αλλά μάταια. Ο τελευταίος αιτείται μετάθεση, γεγονός που οδηγεί στην κατ' ουσίαν διάλυση της Σχολής το 1854.

Η Προσωρινή Κυβέρνηση, η οποία εγκαθιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 1862, αποφάσισε να συγκροτήσει, εκ των ενόντων, Ναυτικό Σπουδαστήριο επί του ατμοδρόμωνα "ΕΛΛΑΣ". Ως Διευθυντής διορίσθηκε ο Πλωτάρχης Κουμελάς, που υπηρετούσε στον Ναύσταθμο. Εν τούτοις, η λειτουργία του Ναυτικού Σπουδαστηρίου ματαιώθηκε λόγω διοικητικών προβλημάτων που ανέκυψαν. Επτά μήνες αργότερα αποφασίσθηκε και πάλι η λειτουργία του Σπουδαστηρίου, αυτήν την φορά στον πάρωνα "ΑΘΗΝΑ". Τελικώς, η Σχολή μεταφέρεται στο "ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ", όπως είχε, εν τω μεταξύ, μετονομασθεί ο "ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ", χωρίς, εν τούτοις, να επέλθει ουσιαστική βελτίωση στην οργάνωση και την διοίκηση, για να παύσει κατ' ουσίαν να λειτουργεί, τον Σεπτέμβριο του 1871. Δέκα χρόνια αργότερα, το 1882, συστήνεται εκ νέου Ναυτική Σχολή, αυτήν την φορά με έδρα τον "ΑΡΗ", διαλύθηκε όμως τον Δεκέμβριο του 1884 λόγω της ενάρξεως λειτουργίας, πλέον, της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων, επί του ατμοδρόμωνα "ΕΛΛΑΣ".

Η ίδρυση-ή επανίδρυση-της ΣΝΔ, υπό την σημερινή της ονομασία και μορφή, έλαβε χώρα επί Πρωθυπουργίας Χαριλάου Τρικούπη,. Την περίοδο εκείνη ανατέθηκε στον Πλωτάρχη Κανελλόπουλο η σύνταξη των απαιτούμενων Οργανισμών και Κανονισμών Λειτουργίας της Σχολής. Αφού ρυθμίσθηκε το νομοθετικό πλαίσιο, ακολούθησε η συγκρότηση της Σχολής. Τον Αύγουστο του 1884 έλαβαν χώρα τα επίσημα εγκαίνια της Σχολής. Τον

επόμενο χρόνο η έδρα της μεταφέρθηκε στην ξηρά. Το 1888 ονομάσθηκαν Σημαιοφόροι οι πρώτοι απόφοιτοι της Σχολής. Το Μάιο του 1892 η έδρα της Σχολής επανήλθε στον ατμοδρόμωνα "ΕΛΛΑΣ", όπου και παρέμεινε επί δεκατρία (13) έτη.

Η μετεγκατάσταση της Σχολής, από τα πλοία στην ξηρά, κατέστη δυνατή το 1891, χάρις στο κληροδότημα που κατέλειπε ο μέγας εθνικός ευεργέτης Πανταζής Βασσάνης. Με αυτήν την πολύτιμη επικουρία εξευρέθη ο κατάλληλος χώρος για την ανέγερση των τριών κτιρίων της Σχολής: του κεντρικού, που εξυπηρετούσε τους Δοκίμους, του οικήματος Διοικητού / Υποδιοικητού και του θεραπευτηρίου. Τα τρία προαναφερθέντα κτίρια, με τις αναγκαίες μετατροπές που επήλθαν με την πάροδο του χρόνου, διατηρούν την αρχική τους μορφή ακόμα και σήμερα. Προς τιμήν του εθνικού ευεργέτη, η Σχολή απεκαλείτο τότε και «Βασσάνειον Ίδρυμα».

Μετά την κήρυξη του Α' Βαλκανικού Πολέμου (Οκτώβριος 1912) οι τριτοετείς Δόκιμοι ονομάσθηκαν Αρχικελευστές, τοποθετήθηκαν στον Στόλο και έλαβαν μέρος στις πολεμικές επιχειρήσεις. Με τη λήξη του πολέμου επέστρεψαν όλοι στην Σχολή τους, εκτός από τον ήρωα Ιωάννη Παστρικάκη, ο οποίος έπεσε υπέρ Πατρίδος κατά την απελευθέρωση της νήσου Χίου από τον τουρκικό ζυγό.

Μετά την Μικρασιατική Καταστροφή, η Σχολή Ναυτικών Δοκίμων προχώρησε στην εισαγωγή νέων ειδικοτήτων, όπως των Μηχανικών, των Οικονομικών, των Λιμενικών, των Ναυπηγών, ενώ τότε άρχισε και η παροχή εκπαίδευσης σε αλλοδαπούς - υποψηφίους Αξιωματικούς των Πολεμικών Ναυτικών των χωρών τους. Σημαντικό γεγονός για τον βίο και την λειτουργία της Σχολής υπήρξε η ναυπήγηση του ιστιοφόρου "ΑΡΗΣ" ως εκπαιδευτικού πλοίου.

Με την κήρυξη του Ελληνοϊταλικού Πολέμου, οι τεταρτοετείς και οι οικονομικοί Δόκιμοι ονομάσθηκαν Σημαιοφόροι, οι τριτοετείς Αρχικελευστές, οι λιμενικοί αποσπάσθηκαν στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και οι υπόλοιποι εστάλησαν σε άδεια αορίστου χρόνου. Λίγες ημέρες αργότερα ανακλήθηκαν οι Ν. Δόκιμοι και η Σχολή επαναλειτούργησε ομαλά, για να

αναστείλει πάλι την λειτουργία της μόλις κηρύχθηκε ο Ελληνογερμανικός Πόλεμος. Κατά την διάρκεια της Τριπλής Κατοχής οι εγκαταστάσεις της Σχολής χρησιμοποιήθηκαν από την Γερμανική Ναυτική Διοίκηση Νοτίου Αιγαίου. Στις αρχές του 1942 διαφεύγουν όλοι οι δόκιμοι-περίπου 30-στην Μέση Ανατολή. Η Σχολή επαναλειτουργεί επί του θρυλικού θωρηκτού «ΑΒΕΡΩΦ» στις 17/5/1942 και εν συνεχεία, στις 29/10/1942, στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, μέχρι τέλους του πολέμου.

Στις εγκαταστάσεις της Σχολής, κατά τα Δεκεμβριανά, έδρευε το Αρχηγείο Στόλου το οποίο απέκρουσε την εναντίον του επίθεση καταβάλλοντας βαρύ φόρο αίματος. Η ομαλή λειτουργία της Σχολής άρχισε πάλι στις 5 Νοεμβρίου 1945. Το 1962 ανέλαβε και πάλι το πρόσθετο καθήκον της εκπαίδευσως αλλοδαπών Δοκίμων. Το 1967 της απονεμήθηκε το «Χρυσούν Μετάλλιον» της Ακαδημίας Αθηνών. Το 1968 αναγορεύθηκε σε Ανωτάτη Σχολή και το 2003/2005 εκσυγχρονίστηκε το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της.

Σχολή Ικάρων(ΣΙ)

Το 1931 αποτέλεσε σταθμό στην ιστορία της Ελληνικής Αεροπορίας. Η Σχολή Αεροπορίας (ΣΑ), από τις πρώτες στον κόσμο Στρατιωτικές Αεροπορικές Σχολές, ιδρύθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 1931 και άρχισε να λειτουργεί τον Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου με ενιαία εκπαίδευση για τη Στρατιωτική και Ναυτική Αεροπορία.

Η φοίτηση σε αυτήν ήταν τριετής και στη ΣΑ εισέρχονταν απόφοιτοι του εξατάξιου Γυμνασίου. Οι απόφοιτοι αυτής ονομάζονταν Μόνιμοι Ιπτάμενοι Ανθυποσμηναγοί, ενώ όσοι αποτύγχαναν στις πτήσεις αλλά σημείωναν επιτυχία στα θεωρητικά μαθήματα έπαιρναν την ειδικότητα του Οικονομικού Αξιωματικού. Οργανωτικά η ΣΑ προέβλεπε δύο Διευθύνσεις και δύο Μοίρες. Τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης Αέρος, τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης Εδάφους, τη Μοίρα Δοκίμων και τη Μοίρα Διοίκησης. Η πτητική εκπαίδευση των μαθητών ήταν διάρκειας 150 ωρών, αρχικά με αεροσκάφη τύπου AVRO και στη συνέχεια με αεροσκάφη τύπου BREGEUT και με μονοθέσια διώξεως τύπου MARS.

Η εκπαίδευση βασίστηκε στο σύστημα εκπαίδευσης των αντίστοιχων Αγγλικών Αεροπορικών Σχολών. Κατά την εκπαίδευση αέρος δινόταν ιδιαίτερη έμφαση στην εξάσκηση στους ακροβατικούς ελιγμούς. Στις ασκήσεις Τακτικής εκπαιδεύονταν μετά την αποφοίτησή τους, στη Σχολή Γενικής Εκπαίδευσης και Ειδικοτήτων, με αεροσκάφη τύπου POTEZ-25, MORANE-230, HORSLEY και VELOS. Μερικοί μετεκπαιδεύονταν με υδροπλάνα FAIREY σε αποστολές ναυτικής συνεργασίας στην Αεροπορική Βάση Φαλήρου.

Για την ανανέωση σε Αξιωματικούς Μηχανικούς ιδρύεται στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων (ΣΝΔ) Τμήμα Αερομηχανικών, με την παραγωγή δύο σειρών των 6 σπουδαστών η κάθε μία. Η πρώτη σειρά των Ανθυποσημηναγών Μηχανικών αποφοίτησε στις 12 Οκτωβρίου 1934 και η δεύτερη στις 2 Νοεμβρίου 1935. Με το ΝΔ της 16/10/1935 “ΠΕΡΙ ΣΧΟΛΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ”, λειτούργησε στη ΣΑ και δεύτερο τμήμα, το Τμήμα Υπαξιωματικών Χειριστών, διάρκειας δύο (2) ετών, από το οποίο αποφοιτούσαν Σμηνίες Χειριστές. Οι ειδικότητες που αποκτούσαν ήταν τρεις: Χειριστές με ειδίκευση βομβαρδιστού, Πολυβολητές & Βομβαρδιστές με δευτερεύουσα ειδίκευση φωτογράφου, Ασυρματιστές. Το 1939 σηματοδοτείται η δημιουργία στη ΣΑ και τρίτου τμήματος, του Τμήματος Μηχανικών. Στις 6 Φεβρουαρίου 1939 συγκροτείται στη ΣΑ η πρώτη σειρά Δοκίμων Αξιωματικών Τεχνικών με δύναμη 15 Δοκίμων.

Η θεωρητική εκπαίδευση των Ικάρων περιελάμβανε κυρίως επαγγελματικά μαθήματα και δευτερευόντως κοινωνικά. Οι Ίκαροι της Ιης τάξης εκτελούσαν θαλάσσιο εκπαιδευτικό ταξίδι μαζί με τους μαθητές της ΣΝΔ με το ιστιοφόρο “ΑΡΗΣ” στη Μεσόγειο. Οι Ίκαροι της ΙΙης τάξης συμμετείχαν, την ίδια περίοδο, σε εκπαιδευτική κατασκήνωση με τους μαθητές της Σχολής Ευελπίδων, όπου και διδάσκονταν κανονισμούς πεζικού και τοπογραφίας.

Από τους κόλπους της ΣΑ αποφοίτησαν οι περισσότεροι από εκείνους που έδωσαν τη ζωή τους στις εναέριες μάχες κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ο ήρωας Υποσημηναγός Μητραλέξης υπήρξε μαθητής της ΣΑ. Στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, κατά τη διάρκεια μιας αερομαχίας και αφού του τελείωσαν

τα πυρομαχικά, επιτέθηκε με αυταπάρνηση και κατέρριψε Ιταλικό βομβαρδιστικό εμβολίζοντας το ουραίο πτέρωμά του.

Η έκρηξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου επέβαλε τη μεταφορά της ΣΑ στο Άργος, όπου λειτούργησε από τον Οκτώβριο του 1940 μέχρι τον Απρίλιο του 1941. Μετά τον Απρίλιο του 1941, η ΣΑ μεταστάθμευσε στη Μέση Ανατολή και στη συνέχεια στη Νότια Ροδεσία, όπου λειτούργησε κανονικά ως Εκπαιδευτικό Κέντρο από τον Σεπτέμβριο του 1941 μέχρι το καλοκαίρι του 1946. Κατά την παραμονή της ΣΑ στη Μέση Ανατολή ολοκλήρωσαν την εκπαίδευσή τους 40 απόφοιτοι της ΣΑ, οι οποίοι και συνέχισαν την αεροπορική τους δράση στην Αίγυπτο. Η εκπαίδευση των Ελλήνων Ικάρων και Αξιωματικών Ιπταμένων κατά τη διάρκεια του πολέμου έγινε στις Βρετανικές Μονάδες της Μέσης Ανατολής και της Νοτίου Ροδεσίας. Στη Νότιο Ροδεσία εκπαιδεύτηκαν και δύο σειρές Ιπταμένων Υπαξιωματικών. Κατά την περίοδο που η ΣΑ λειτούργησε στο εξωτερικό, ο συνολικός αριθμός ωρών πτήσεων ανήλθε στις 145.000.

Στα μέσα του 1945 έγινε η κατάταξη της 19ης σειράς Ιπταμένων η οποία ήταν η πρώτη μεταπολεμική σειρά. Οι Ίκαροι αυτοί εκπαιδεύτηκαν στην Αγγλία από τον Οκτώβριο του 1946 έως τον Οκτώβριο του 1947 με αεροπλάνο ΜΟΤΗ. Τον Μάρτιο του 1947 η ΣΑ επανέρχεται στη Δεκέλεια. Η κανονική έναρξη λειτουργίας της ΣΑ άρχισε τον Οκτώβριο του 1947, όταν δέχτηκε τους πρώτους μαθητές που μετεκπαιδεύτηκαν στην Αγγλία. Οι ίδιοι μαθητές συνέχισαν στην πτητική τους εκπαίδευση στη ΣΑ με αεροσκάφη τύπου HARVARD και SPITFIRE.

Η αρχική οργάνωση της ΣΑ στηρίχθηκε στα πρότυπα των Αγγλικών Αεροπορικών Σχολών της Νότιας Ροδεσίας. Περιλάμβανε τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πτήσεων, κάτω από την οποία ήταν η Μοίρα Εκπαίδευσης Αέρος, η Μοίρα Εκπαίδευσης Εδάφους και η Μοίρα Ικάρων. Η ΣΑ την εποχή εκείνη διέθετε ελάχιστα μέσα, τόσο για την εκπαίδευση εδάφους όσο και για την εκπαίδευση αέρος. Για την εκπαίδευση εδάφους διέθετε ελάχιστες αίθουσες διδασκαλίας με περιορισμένα εποπτικά μέσα και η θεωρητική εκπαίδευση περιοριζόταν σε επαγγελματικά και στρατιωτικά μαθήματα. Για

την πτητική εκπαίδευση η ΣΑ διέθετε 10 έως 15 αεροσκάφη TIGER MOTH, 15 έως 20 αεροσκάφη HARVARD και 15 έως 20 αεροσκάφη SPITFIRE.

Η μεταπολεμική ανάπτυξη της Αεροπορίας δημιούργησε νέες απαιτήσεις, μεταξύ αυτών και μιας σταθερής ροής παραγωγή Τεχνικών Αξιωματικών ανώτατης βαθμίδας εκπαίδευσης. Έτσι το 1949 με σχετικό Διάταγμα ιδρύεται η «Σχολή Μηχανικών (Αξιωματικών) Αεροπορίας» (ΣΜΑ) και στις 29 Σεπτεμβρίου 1949 η ΣΑ ανοίγει τις πύλες της και υποδέχεται τους 6 μαθητές της 1ης σειράς ΣΜΑ.

Το σύστημα εκπαίδευσης αέρος που ακολουθήθηκε μετά τον επαναπατρισμό της ΣΑ στην Ελλάδα ήταν το ίδιο με αυτό των Σχολών της Νοτίου Ροδεσίας. Οι μαθητές εκτελούσαν συνολικά 160 ώρες πτήσης (40 ώρες σε TIGER MOTH, 80 ώρες σε HARVARD και 40 ώρες σε SPITFIRE). Το 1950 επανήλθε από τις ΗΠΑ, όπου εκπαιδεύθηκε, η πρώτη Μοίρα Ικάρων. Από τότε η Αεροπορική εκπαίδευση στη χώρα μας άρχισε να επηρεάζεται από το Αμερικάνικο Σύστημα εκπαίδευσης.

Από την ίδρυση της ΣΑ μέχρι το 1951 εκπαιδεύτηκαν 23 σειρές Αξιωματικών και Υπαξιωματικών Ιπταμένων. Η ΣΑ, με τα πενιχρά μέσα που διέθετε, εκπαίδευσε μέσα στα 20 χρόνια λειτουργίας της στο εσωτερικό και στο εξωτερικό συνολικά πάνω από 500 Ιπταμένους.

Το 1952 αρχίζει μια νέα περίοδος, η εποχή των αεροσκαφών JET. Η εκπαίδευση των Ικάρων στα αεριωθούμενα αεροσκάφη άρχισε το έτος 1953 με την ίδρυση του Σμήνους Εκπαιδύσεως Αεριωθουμένων (ΣΕΑ), το οποίο είχε την έδρα του στην Ελευσίνα (112 Πτέρυγα Μάχης) και ανήκε στη Μοίρα Εκπαίδευσης Αέρος της ΣΑ.

Με την υπ' αριθμόν Α6346/11-4-53 απόφαση ΥΕΘΑ, η οργάνωση της ΣΑ άλλαξε και πήρε τη μορφή τυπικής Αμερικάνικης Πτέρυγας, μετονομασθείσα σε 121 Πτέρυγα Εκπαίδευσης Αέρος (121 ΠΕΑ). Τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πτήσεων αντικατέστησε η Σμηναρχία Εκπαίδευσης Αέρος. Για τον εθισμό των μαθητών σε αεροσκάφη JET χρησιμοποιήθηκε το διαθέσιμο αεριωθούμενο εκπαιδευτικό αεροσκάφος T-33. Η

εκπαίδευση στα αεροσκάφη αυτά αργότερα επεκτάθηκε και περιέλαβε όλη την εφαρμοσμένη εκπαίδευση των χειριστών στα αεροσκάφη JET.

Το έτος 1952 ιδρύθηκε το Εκπαιδευτικό Κέντρο Εφέδρων Χειριστών (ΕΚΕΧ) κατά τα Βρετανικά και Αμερικάνικα πρότυπα. Βασική επιδίωξη του Κέντρου ήταν η πιητική εκπαίδευση. Το ΕΚΕΧ λειτούργησε μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1958 και εκπαιδεύτηκαν κατά το χρονικό αυτό διάστημα, οκτώ (8) σειρές Εφέδρων Χειριστών. Η χρησιμότητα του Αεροπορικού όπλου, όπως αποδείχθηκε περίτρανα κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και η τεχνολογική του εξέλιξη οδήγησαν τη ΣΑ σε ένα δρόμο ραγδαίων εξελίξεων.

Το 1958 στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού της ΣΑ γίνεται η μεταστέγασή της σε καινούριες εγκαταστάσεις. Με τη μεταστέγασή της δημιουργούνται και εξοπλίζονται τα εργαστήρια Φυσικής, Χημείας, Αεροδυναμικής, Τηλεπικοινωνιών, Προωθητικών Συστημάτων, Υπολογισμού και Κατασκευής Αεροσκαφών, Αντοχής Υλικών, με τέλεια μηχανήματα και εργαστηριακά όργανα.

Το 1962 έρχονται για εκπαίδευση οι πρώτοι αλλοδαποί μαθητές από τη Λιβύη. Στα χρόνια που ακολούθησαν αποφοίτησαν μαθητές από πολλά κράτη της Αφρικής και της Μέσης Ανατολής, όπως την Ιορδανία, την Τυνησία, τη Λιβύη, τη Σενεγάλη, τη Ζιμπάμπουε, το Μπουρούντι, το Καμερούν, τη Γκαμπόν, την Κεντρο-Αφρικανική Δημοκρατία, το Ζαΐρ, τη Μποτσουάνα και το Τσαντ.

Το 1964 η ΣΑ με το ΝΔ 4439/1964 (Άρθρο 5) γίνεται Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα του κράτους, ισότιμο με τα άλλα Εκπαιδευτικά Ίδρύματα της χώρας. Η φοίτηση μέχρι το 1966 ήταν τριετής. Το 1967 και με την είσοδο της 43ης σειράς, η φοίτηση γίνεται τετραετούς διάρκειας. Με το ΒΔ 370/1967 η ΣΑ μετονομάστηκε σε Σχολή Ικάρων (ΣΙ) και θεσμοθετήθηκαν όλες οι λεπτομέρειες που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της ΣΙ.

Το 1991 εισήχθησαν για πρώτη φορά στη ΣΙ γυναίκες (μόνο στο Τμήμα Μηχανικών). Το 1999 ο καταστροφικός σεισμός της Πάρνηθας προκαλεί

πλήγμα στις κτηριακές εγκαταστάσεις. Το 2002 εισήχθησαν γυναίκες και στο Τμήμα Ιπταμένων.

Το 2003 η ΣΙ με τον Ν. 3187/2003 αλλάζει τόσο στο πλαίσιο της λειτουργίας της όσο και διάφορες σημαντικές παραμέτρους της παρεχόμενης εκπαίδευσης, ονομάζεται Ανώτατο Στρατιωτικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΣΕΙ), είναι ισότιμο με τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως αυτή ορίζεται κάθε φορά στην κείμενη νομοθεσία (άρθρο 1. Ν. 3187/2003), παρέχοντας ισότιμη εκπαίδευση και χορηγώντας ισότιμα πτυχία με αυτά.

Η λειτουργία της ΣΙ καθορίζεται από τον Ν. 3187/2003, όπως αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τον Ν. 3413/2005, καθώς και τους Ν. 3577/2007 και Ν. 3883/2010. Η διάρκεια φοίτησης στη ΣΙ είναι κατ' ελάχιστον τέσσερα έτη και οι σπουδές οργανώνονται σε ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Η εποπτεία στη ΣΙ, σύμφωνα με τον Ν. 3187/2003 και τον Οργανισμό της ΣΙ (Π.Δ. 151/2013 ΦΕΚ 238/Α/4-11-2013) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με το Π.Δ. 42/2020 ΦΕΚ 94/Α/12-5-2020, ασκείται από τον ΥΕΘΑ δια του ΓΕΑ. Η υλοποίηση της εκπαίδευσης είναι δυνατόν να πραγματοποιείται επ' ωφελεία της ΣΙ και σε άλλες μονάδες της ΠΑ. Με απόφαση του ΥΕΘΑ, κατόπιν εισήγησης του ΓΕΑ, δύναται να παρέχεται εκπαίδευση επ' ωφελεία της ΣΙ στην ημεδαπή ή αλλοδαπή.

Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων(ΣΣΑΣ)

Η παρουσία Στρατιωτικών ιατρών στις μονάδες ατάκτων καθώς και η υπηρεσία υγειονομικού, καθιερώνεται από την Α' Εθνική Συνέλευση στην Επίδαυρο το 1822. Πρόεδρος της Υγειονομικής υπηρεσίας διορίζεται το 1835 ο Γερμανός Φιλέλληνας Τράϊμπερ.

Το 1863 γίνεται πλήρης αφομοίωση στις τάξεις των αξιωματικών, των στρατιωτικών ιατρών, οι οποίοι ως τότε υπηρετούσαν ως στρατιωτικοί υπάλληλοι.

Το 1911 γίνεται αλλαγή στο σύστημα διορισμού των αξιωματικών Υγειονομικού. Μέχρι τότε γινόταν πρόσληψη πτυχιούχων Ιατρικής, τώρα ορίζεται η αποστολή αποφοίτων Γυμνασίου στη Στρατιωτική Ιατρική Σχολή της Λυών στη Γαλλία. Όμως λόγω του ύψους των δαπανών και η διαφορετική νοοτροπία εκπαίδευσης οδήγησαν στην ανάγκη δημιουργίας μιας Στρατιωτικής Σχολής στα πρότυπα της Λυών.

Με το Ν.Δ./30.12.1925 ιδρύεται η Στρατιωτική Ιατρική Σχολή και κυρώνεται με το Ν.4094/29, με έδρα το 430 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών, γνωστό ως “Ελπίς”. Η ΣΙΣ είχε διοικητή Γενικό Αρχίατρο και υποδιοικητή Συνταγματάρχη Όπλου. Η Σχολή θα μεταφερθεί στις Γενικές Αποθήκες του Ρουφ και λίγο αργότερα, τον Ιούνιο του 1935, θα σταματήσει τη λειτουργία της.

Το 1937 ιδρύεται η Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων Υπηρεσιών (ΣΑΣΥ), η οποία στεγάζεται στο Γαλλικό Νοσοκομείο στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας με τέσσερα τμήματα : Υγειονομικό, Στρατολογικό, Τμήμα Διαχειριστών, Τμήμα Αυτοκινήτων. Λόγω της έναρξης του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, οι μαθητές στρατεύονται και κανένας μαθητής Υγειονομικού δεν θα λάβει πτυχίο Ιατρικής.

Το 1945 μετά από αρκετές ζυμώσεις, ιδρύεται το Υγειονομικό Τμήμα της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων, η λειτουργία του όμως δεν θα διαρκέσει πολύ λόγω της ανάγκης ύπαρξης μιας αμιγώς Παραγωγικής Ιατρικής Σχολής. Το 1946 διακόπτεται η λειτουργία του και τα μέλη του ολοκληρώνουν την εκπαίδευσή τους στο 402 ΓΣΝ.

Στις 6 Ιουλίου 1946 εκδίδεται από το Ανώτατο Στρατιωτικό Συμβούλιο, η ΕΠ 306289/6.7.1946/ΓΕ/Α5 “Περί ιδρύσεως εκπαιδευτικής μονάδας υπό την επωνυμία Στρατιωτική Ιατρική Σχολή”, με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Η εισαγωγή θα γίνεται με εξετάσεις και οι εισαγόμενοι θα έχουν την υποχρέωση να υπηρετήσουν στον Στρατό για μια εικοσαετία. Πρώτος Διοικητής τοποθετείται ο αρχίατρος Συλλαϊδόπουλος. Σύμφωνα με την Β31725/Α5/iii/i διαταγή του ΓΕΣ στις 19 Νοεμβρίου 1946, η ΣΙΣ εγκαθίσταται προσωρινά στο 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών μέχρι τον Ιανουάριο του 1947 οπότε και επαναλειτουργεί στη Θεσσαλονίκη. Στις 4 Απριλίου 1947 γίνονται οι πρώτες

εισαγωγικές εξετάσεις για το πρώτο έτος και στις 5 Απριλίου η Σχολή εγκαθίσταται στο κτίριο της πρώην Γερμανικής Σχολής. Η Στρατιωτική Ιατρική Σχολή αρχίζει να λειτουργεί την 1η Αυγούστου 1947.

Τον Δεκέμβριο του 1958, η ΣΙΣ μεταστεγάζεται στο στρατόπεδο “Κώπτα” στον ευρύτερο χώρο της Πανεπιστημιούπολης.

Το 1962 γίνεται για πρώτη φορά η εισαγωγή αλλοδαπών μαθητών, αρχικά από την Ιορδανία και στη συνέχεια από τις άλλες αραβικές χώρες.

Τον Ιούνιο του 1970 δημοσιεύεται το ΝΔ 562/70 “Περί Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων” (ΦΕΚ 127/6.6.1970) σύμφωνα με το οποίο, ιδρύεται η Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων η οποία υπάγεται στο Αρχηγείο Ενόπλων Δυνάμεων και εδρεύει στη Θεσσαλονίκη. Σκοπός της : “η δια της παροχής της προσηκούσης επιστημονικής και στρατιωτικής εκπαίδευσης, κατάρτισης των κάτωθι ειδικοτήτων αξιωματικών δια τας ανάγκας και των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων : α) Υγειονομικού : Ιατρών, Οδοντιάτρων, Φαρμακοποιών, Κτηνιάτρων β) Δικαστικού, Στρατολογικού και Οικονομικού. Η λειτουργία της ΣΣΑΣ αρχίζει στις 5 Σεπτεμβρίου του 1970, ο οργανισμός της κυτρώνεται με το ΒΔ 46/73(ΦΕΚ 13/18.1.1973, τ.Α'). Η ΣΣΑΣ υπάγεται στο ΓΕΕΘΑ από το 1971.

Τον Φεβρουάριο του 1981 μετά τον διαχωρισμό του στρατοπέδου “Κώπτα”, το διαχωρισθέν τμήμα στο οποίο στεγάζεται η ΣΣΑΣ μετονομάζεται σε “ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΛΟΧΑΓΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΦΩΚΑ”. Το 1989 εισέρχεται στη ΣΣΑΣ η πρώτη γυναίκα, ενώ, το 2005 λειτούργησε για πρώτη φορά το Ψυχολογικό Τμήμα. Το 2010 με το Ν.3883/2010 το Τμήμα Στρατολογικού (Σ) μετονομάστηκε σε Τμήμα Στρατολογικού-Στρατιωτικών Νομικών Συμβούλων (ΣΣΝΣ). Επισημαίνεται ότι η Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων είναι ανεξάρτητος Διακλαδικός

Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής(ΣΑΝ)

Η ΣΑΝ ήταν η πρώτη Παραγωγική Σχολή Αξιωματικών Γυναικών. Ιδρύθηκε το 1946, όταν το πέρας του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, ανέδειξε την ανάγκη

στελέχωσης των ΕΔ με μόνιμο στρατιωτικό νοσηλευτικό προσωπικό. Στην Σχολή εισάγονταν μόνο γυναίκες μετά από εξέταση επιτροπής αποτελούμενη από την Διευθύνουσα Νοσηλεύτρια της Διεύθυνσης Υγειονομικής Υπηρεσίας του ΓΕΣ και 5 Ανώτερους Υγειονομικούς Αξιωματικούς, με βάση το νέο Βρετανικό Σύστημα εκπαίδευσης που είχε υιοθετηθεί και εφαρμοζόταν στον Στρατό. Οι πρώτες 21 μαθήτριες εισήλθαν στην «Στρατιωτική Σχολή Εκπαιδεύσεως Αδελφών Νοσοκόμων» στις 14.11.46. Η ημερομηνία αυτή αποτελεί και την ημέρα εορτασμού της ιδρύσεως της σχολής.

Η διάρκεια της εκπαίδευσης των μαθητριών ήταν τριετής. Η θεωρητική εκπαίδευση γινόταν από Αξιωματικούς του Υγειονομικού, από ιδιώτες καθώς και από διπλωματούχες Αδελφές Νοσοκόμους του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού(ΕΕΣ) και του Ευαγγελισμού. Η πρακτική άσκηση γινόταν σε πολιτικά και στρατιωτικά νοσοκομεία. Σημαντική βοήθεια τόσο στην σύσταση του Σώματος όσο και στην νεοϊδρυθείσα Σχολή προσέφερε ένα επιτελείο Αγγλίδων Αξιωματικών του Σώματος της Βασίλισσας Αλεξάνδρας, οι οποίες υπηρετούσαν στην Αγγλική Στρατιωτική Αποστολή. Μετά την αποχώρηση των Αγγλίδων Νοσοκόμων, στις αρχές του 1949, την Διεύθυνση της Σχολής ανέλαβε η Αντισυνταγματάρχης Κλεοπάτρα Αβαγιανού, διπλωματούχος Α/Ν του ΕΕΣ. Το έργο της αποτέλεσε πυρήνα για την εδραίωση και την σταθεροποίηση του θεσμού της Στρατιωτικής Νοσηλευτικής καθώς και για την καθιέρωση των Αξιωματικών Νοσηλευτριών.

Το 1950 οι πρώτες Αξιωματικοί (Ν) απόφοιτες της Σχολής ανέλαβαν διδακτικά καθήκοντα, ενώ οι περισσότερες από αυτές στελέχωσαν τα Στρατιωτικά Νοσοκομεία των Αθηνών και της επαρχίας. Την ίδια χρονιά στεγάζεται σε ένα κτίριο του Αρσακείου Γυμνασίου. Ακολούθησαν διάφορες μεταστεγάσεις έως το 1992 που αποκτά δικές της κτιριακές εγκαταστάσεις στο Στρατόπεδο Σακέττα Α΄ στον Βύρωνα. Στις 27 Ιανουαρίου 1951 το Υπουργικό Συμβούλιο ορίζει αρχηγό του Σώματος Α/Ν των Εθνικών Ενόπλων Δυνάμεων την Βασίλισσα Φρειδερίκη με τον αναγκαστικό νόμο 1662, «Περί ρυθμίσεως ζητημάτων αφορώντων το Σώμα Α/Ν των Εθνικών Ενόπλων Δυνάμεων».

Με το ΝΔ 2976/54 επιτρέπεται ο γάμος στις Αξιωματικούς Αδελφές Νοσοκόμους αφού παρέλθει πενταετία από την αποφοίτησή τους από την

Σχολή και μετά από έγκριση του ΥΕΘΑ, δεν επιτρέπεται όμως η τεκνοποίηση, έως το 1970!

Επίσης με το ίδιο διάταγμα η Γενική Διευθύνουσα φέρει τον βαθμό του Αντισυνταγματάρχη, ενώ απονέμεται ο βαθμός του Ταξιάρχου στην Επίτιμη Αρχηγό του Σώματος, την Βασίλισσα.

Κατά την πενταετία 1950-1955 Αξιωματικοί Α/Ν έλαβαν μέρος στο εκστρατευτικό σώμα της Ελλάδας Στην Κορέα. Οι Αξιωματικοί υπηρέτησαν σε προωθημένα χειρουργεία του Κορεατικού Μετώπου, αποστολή ιδιαίτερα δύσκολη εξαιτίας των δυσμενών κλιματολογικών συνθηκών της χώρας. Η προσφορά τους και οι υπηρεσίες τους έτυχαν διακρίσεων από τους Συμμάχους, γεγονός που συντέλεσε στο να γραφτεί μία από τις λαμπρότερες σελίδες στην ιστορία του Σώματος. Τιμήθηκαν με το παράσημο του Χαλκού Αστήρα για τις υπηρεσίες που προσέφεραν στον αγώνα των Ηνωμένων Εθνών.

Το 1954 δημιουργείται ο κανονισμός της στολής. Οι απόφοιτες φορούν πάντα το διακριτικό σήμα που τους απονέμεται κατά την ονομασία τους ως Αξιωματικοί Νοσηλευτές. Η παράσταση του εμβλήματος απεικονίζει τη θεά Αθηνά σκεπτόμενη, η οποία είναι η θεά της υγείας, ενώ το αρχαίο ρητό του εμβλήματος «Επ'ωφελείη καμνόντων» (για να ωφελήσω τους πάσχοντες), είναι απόσπασμα από τον όρκο του Ιπποκράτη. Η θεά Αθηνά ήλθε στη ζωή πάνοπλη, με περικεφαλαία και μακρύ δόρυ, χαρακτηριστικά της συμμετοχής της σε πολεμικά έργα, μετά το τέλος των οποίων, μεταβάλλεται σε θεά της ειρήνης, της γαλήνης και της υγείας. Την ίδια χρονιά θεσμοθετείται η εξάμηνη φοίτηση στην Σχολή Εφαρμογής Υγειονομικού (ΣΕΥ) που σταδιακά επεκτάθηκε στο ένα έτος. Η εκπαίδευση περιλάμβανε κλινική άσκηση σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και Πανεπιστημιακές κλινικές, καθώς μαθήματα στρατιωτικού και επιμορφωτικού ενδιαφέροντος. Οι απόφοιτες μετά την τριετή φοίτηση τους στη ΣΑΑΝ ονομάζονταν Ανθυπασπιστές Α/Ν και προάγονταν στον βαθμό της Ανθυπολοχαγού μετά από εκπαίδευση τους στη ΣΕΥ. Το 1989 ενσωματώθηκε το ετήσιο πρόγραμμα της ΣΕΥ στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΣΑΑΝ και η φοίτηση έγινε τετραετής. Η κατανομή

των Αξιωματικών Α/Ν στους τρεις κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων ορίστηκε με ΠΔ το 1984.

Το 1990 εισήχθησαν οι πρώτοι άρρενες μαθητές. Το 1996 με τον Νόμο 2439/96 απονέμεται και ο βαθμός της Ταξιάρχου στις Αξιωματικούς Νοσηλεύτριες, ενώ το 2000 με διαταγή του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας χορηγείται ξιφίδιο στους Σπουδαστές της Σχολής και στους νέους Αξιωματικούς απονέμεται ξίφος του Κλάδου στον οποίο κατανέμονται.

Οι παραγωγικές στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών στη νεότερη Ελλάδα

Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Στρατού Ξηράς(ΣΜΥ)

Η κυβέρνηση του Χαρίλαου Τρικούπη, το 1875, αποφάσισε και νομοθέτησε για πρώτη φορά την ίδρυση του Προπαρασκευαστικού Υπαξιωματικών Σχολείου (ΠΥΣ).

Το καλοκαίρι του 1884 συγκρότησε στην Κέρκυρα το Σχολείο Υπαξιωματικών με πρώτο διοικητή τον Ταγματάρχη (ΠΖ) Θεμιστοκλή Δούκα, απόφοιτο της Τάξης 1864 της ΣΣΕ. Αφότου οργανώθηκε το Σχολείο με την παράλληλη έκδοση των απαραίτητων Διαταγμάτων και των Υπουργικών Αποφάσεων, έλαβαν χώρα οι πρώτες εισαγωγικές εξετάσεις και η πρώτη σειρά αποτελούμενη από 187 «Στρατιώτες Μαθητές» παρουσιάστηκαν στο Σχολείο στην Κέρκυρα στις 10 Οκτωβρίου 1884. Το 1989 όμως, δυσλειτουργίες που παρουσιάστηκαν οδήγησαν στην κατάργηση και τη διάλυση του Προπαρασκευαστικού Σχολείου Υπαξιωματικών ύστερα από πέντε χρόνια δράσης.

Ο Αντιστράτηγος Θεόδωρος Πάγκαλος με το ΦΕΚ της 24 Σεπτεμβρίου 1925, αποφάσισε την «συγκρότηση προπαρασκευαστικών Σχολείων μονίμων τεχνιτών και υπαξιωματικών διαφόρων κατηγοριών».

Οι υποψήφιοι για τα άνωθεν στρατιωτικά Σχολεία έπρεπε να πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια που όλα στο σύνολο τους ήταν κοινωνικά. Πιο

συγκεκριμένα, δεκτοί προς φοίτηση γίνονταν ορφανά θύματα των Ελλήνων της Μικράς Ασίας, των πολέμων και λοιπά ορφανά εκ των ήδη λειτουργούντων Οικοτροφείων του κράτους. Επιπλέον, τα ορφανά έπρεπε να έχουν συμπληρώσει το 13ο έτος της ηλικίας τους.

Με συμπληρωματικό διάταγμα, που αναγράφεται στο ΦΕΚ της 9ης Ιανουαρίου 1926, η κυβέρνηση διασαφηνίζει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τη λειτουργία των Σχολείων. Αρχικά, ορίζει ρητώς ότι θα ιδρυθούν δύο (2) Σχολεία Τεχνιτών, ένα στην Θεσσαλονίκη και ένα στην Αθήνα, με διοικητή κατώτερο Αξιωματικό του Πυροβολικού και ένα (1) Σχολείο Υπαξιωματικών στο Αργοστόλι της Κεφαλονιάς με διοικητή ανώτερο Αξιωματικό του Πεζικού.

Από τα πρώτα κίονας βήματα τους, το οικοτροφείο της Κεφαλονιάς έχει αναλάβει αποστολή παρόμοια με της ΠΥΣ (1884-1889). Με διάταγμα που αναγράφεται στο ΦΕΚ της 25ης Φεβρουαρίου 1926 το οικοτροφείο Κεφαλονιάς μεταφέρεται στη Κέρκυρα και μετονομάζεται σε Στρατιωτικό Οικοτροφείο Υπαξιωματικών Κέρκυρας, ενώ στη συνέχεια με διάταγμα που αναγράφεται στο ΦΕΚ της 24 Ιουνίου 1926 αποφασίζεται η μετονομασία του Στρατιωτικού Οικοτροφείου Υπαξιωματικών Κέρκυρας σε Προπαρασκευαστική Σχολή Υπαξιωματικών (ΠΣΥ), Αξίζει να τονιστεί ότι, εντός ενός χρόνου από την ίδρυση του, το οικοτροφείο έχει ακολουθήσει τα πρότυπα της ΠΥΣ (1884-1889), ενώ στεγάζεται στα ίδια ακριβώς κτίρια, που φιλοξένησαν την τελευταία για πέντε (5) ολόκληρα χρόνια με πρώτο της Διοικητή τον Ταγματάρχη (ΠΖ) Γεώργιο Μάργαρη.

Από την έκδοση του Οργανισμού και έπειτα γίνονται δεκτοί ως μαθητές όχι μόνο ορφανοί, αλλά δευτερευόντως όποιος άλλος νέος επιθυμεί και είναι μεταξύ του 14ου και 17ου έτους της ηλικίας του, Επιπλέον η διάρκεια της φοίτησης, αναφέρετε ρητώς στον οργανισμό, ότι υπό προϋποθέσεις η 5ετής φοίτηση δύναται να περιοριστεί στα 3 έτη.

Με το νόμο 5820/1933, καταργείται η Σχολή μετά την αποφοίτηση των ήδη φοιτούντων μαθητών.

Στις 5 Νοεμβρίου του 1949 ο Α/ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γεώργιος Κοσμάς εκδίδει Γενική Διαταγή, με την οποία διατάσσει τη λειτουργία της ΠΣΥ βάσει του Νόμου 5125/1931, δηλαδή το τελευταίο νομοθέτημα της ΠΣΥ (1925-1934), με τις κάτωθι μεταβολές:

- Ύπαρξη δύο (2) Τάξεων, αντί τριών (3)
- Οι επιλεγόμενοι μαθητές να είναι ηλικίας 17 και 18 ετών
- 10ετή υποχρεωτική υπηρεσία κατόπιν αποφοιτήσεων, αντί της 8ετούς που ίσχυε
- Αύξηση των εισακτέων σε 400-500 μαθητές για κάθε τάξη
- Απαιτούμενο απολυτήριο Ε' ή ΣΤ' Τάξεως Δημοτικού Σχολείου

Διατηρούνται τα κοινωνικά κριτήρια επιλογής ορφανόπαιδων από τα οικοτροφεία του κράτους και παιδουπόλεων, όπως και η δυνατότητα υποψηφιότητας οποιουδήποτε άλλου επιθυμούντα νέου από την παραμεθόριο, που πληροί τα προσόντα. Ως έδρα της Σχολής ορίζεται η Πάτρα και πιο συγκεκριμένα οι Στρατώνες του πρώην 12ου Συντάγματος Πεζικού..

Ως έμβλημα η Σχολή των Πατρών φέρει ένα σύμπλεγμα ξίφους πίσω από μία αρχαιοελληνική ασπίδα επιζωγραφισμένη με μαιάνδρους. Πάνω στην ασπίδα υπήρχε γραμμένο το ρητό «Η ΤΑΝ Ή ΕΠΙ ΤΑΣ».

Πρώτος Διοικητής της ΠΣΥ ορίζεται με την ίδια διαταγή ο Συνταγματάρχης Ιππικού Κωνσταντίνος Βλάχος.

Στις 16 Δεκεμβρίου 1949 ο Διοικητής της Σχολής εκδίδει την πρώτη Ημερήσια Διαταγή σηματοδοτώντας την επίσημη έναρξη λειτουργίας της

Στις 7 Ιουλίου 1950 ο Στρατάρχης Παπάγος εκδίδει διαταγή για την μετονομασία της Προπαρασκευαστικής Σχολής Υπαξιωματικών σε Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών.

Ακόμα ένας σταθμός για την Σχολή είναι η κύρωση του νέου οργανισμού της Σχολής το 1952 και ο νόμος 2579/1953 που δίνει πλήρη νομική υπόσταση στη Σχολή συμπληρώνοντας την προσπάθεια βελτιωμένης ανασύστασης της παλαιάς Σχολής.

Το φθινόπωρο του 1953 το σύνολο της ΣΜΥ αναχωρεί από την Πάτρα με κατεύθυνση τη Σύρο, υπό τη διοίκηση του Συνταγματάρχη (ΠΖ) Μπέκα Λάμπρου και εγκαθίσταται στις υπάρχουσες εγκαταστάσεις της πρώην Σχολής Εφέδρων Αξιωματικών, στο νησί.

Η παραμονή της ΣΜΥ στο νησί διήρκεσε μόλις τέσσερα χρόνια καθώς ο Διοικητής της Σχολής, αφού μετέφερε επιτυχώς τη ΣΜΥ από την Πάτρα το 1953, έμελλε να διαταχθεί να την μεταφέρει για ακόμη μία φορά, γενόμενος έτσι ο μοναδικός διοικητής της Σχολής στην Σύρο.

Η Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών το πρωινό της 23 Ιουλίου 1957 καταφθάνει στη νήσο Σάμο και εγκαθίσταται στους στρατώνες, που άλλοτε φιλοξενούσαν το 18ο Τάγμα Πεζικού Σάμου, όπου και θα παραμείνει για τα επόμενα 18 χρόνια.

Άξιο μνείας αποτελεί το γεγονός ότι η ΣΜΥ στη νήσο της Σάμου, υπηρετούσε μία διπλή αποστολή, καθότι πέρα από παραγωγική Σχολή αποτελούσε και επιχειρησιακό Σχηματισμό. Εν καιρώ ειρήνης, το Επιτελείο και η Διοίκηση της ΣΜΥ αποτελούσαν το Επιτελείο και τη Διοίκηση της 118 ΔΤΕ

Σημείο σταθμός, αποτελεί το έτος 1969, διότι με νόμο του κράτους οι μαθητές της ΣΜΥ κατά την αποφοίτησή τους ονομάζονταν Μόνιμοι Λοχίες.

Η Σχολή καταφθάνει στα Τρίκαλα τη Δευτέρα 10 Νοεμβρίου 1975 και εγκαθίσταται στο Στρατόπεδο «ΚΑΒΡΑΚΟΥ», που άλλοτε αποτελούσε τους στρατώνες του ηρωικού 5ου Συντάγματος Πεζικού Τρικάλων, όπου και βρίσκεται μέχρι σήμερα.

Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού(ΣΜΥΝ)

Η πρώτη προσπάθεια για τη σύσταση Σχολείου Ναυτοπαίδων έγινε με το Διάταγμα της 17ης Μαρτίου 1879, το οποίο όριζε ότι "...το πλήρωμα του πάρωνος "ΑΘΗΝΑ" εξοπλιζόμενου μετά την αποπεράτωση της επισκευής αυτού, όπως χρησιμεύσει αυτού ως σχολείον υπαξιωματικών, ναυτών και παιδων...".

Έκτοτε, η Σχολή εμφανίζεται και λειτουργεί μέχρι και σήμερα, με διάφορες κατά καιρούς ονομασίες, όπως το 1887, που εμφανίζεται για πρώτη φορά με την ονομασία "Κεντρικό Προγυμναστήριο", στον Πόρο. Ένα χρόνο αργότερα, το 1888, συστήθηκε στη θωρακοβάριδα Βασίλισσα Όλγα, το "Σχολείο Ναυτοπαίδων". Από το 1909 έως το 1924, το Σχολείο Ναυτοπαίδων μετεγκαταστάθηκε στις εγκαταστάσεις του "Κεντρικού Προγυμναστηρίου" στον Πόρο, όπου το 1924, μετονομάστηκε σε "Σχολή Δοκίμων Υπαξιωματικών" (Σ.Δ.Υ.). Από το 1920 ιδρύεται στο Ναύσταθμο Σαλαμίνας η "Σχολή Τεχνιτών". Το 1936, καταργήθηκε η "Σχολή Δοκίμων Υπαξιωματικών" (Σ.Δ.Υ.) και λειτούργησε και πάλι η "Σχολή Ναυτοπαίδων".

Από το 1941 έως το 1945 δεν λειτούργησε λόγω πολέμου. Τον Απρίλιο του 1945, η Σχολή ξαναλειτούργησε ως "Βασιλικό Προγυμναστήριο Πόρου" (ΒΠ ΠΟΡΟΣ). Το 1948, το ΒΠ ΠΟΡΟΣ μετονομάστηκε σε "Κέντρο Εκπαιδεύσεως Πόρος" (ΚΕ ΠΟΡΟΣ) και το 1969, σε "Σχολή Δοκίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού" (Σ.Δ.Υ.Ν.), με έδρα τον Πόρο. Η Σχολή Τεχνιτών (στο ΝΣ) το 1970 μετονομάζεται σε "Σχολή Δοκίμων Υπαξιωματικών Τεχνιτών Ναυτικού" (ΣΔΥΤΕΝ), το 1980 σε "Κέντρο Εκπαίδευσης Τεχνιτών" (ΚΕΤΕΧ) και το 1984 σε "Κέντρο Εκπαίδευσης Σακίπης" (ΚΕΣΑΚ). Την 18 Δεκεμβρίου 1981, η ΣΔΥΝ μετονομάζεται σε "Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού" (Σ.Μ.Υ.Ν.), με έδρα τον Πόρο, από όπου την 13 Αυγούστου 1991, η έδρα της Σχολής μεταφέρθηκε στο Κέντρο Εκπαιδεύσεως Παλάσκας (ΚΕ ΠΑΛ), στην περιοχή ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ, στο οποίο λειτουργεί μέχρι σήμερα. Από τις 5-7-2000 που το ΚΕΣΑΚ καταργείται, η ΣΜΥΝ παραμένει ως η ενιαία και μοναδική παραγωγική Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών του Ναυτικού, για το σύνολο των ειδικοτήτων τους.

Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας(ΣΜΥΑ)

Την 27η Ιουλίου 2016, ιδρύθηκε η Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ), η οποία προέρχεται από την ενοποίηση των Σχολών Υπαξιωματικών (Σχολή Τεχνικών Υπαξιωματικών Αεροπορίας, Σχολή Υπαξιωματικών Διοικητικών και Σχολή Ιπταμένων Ραδιοναυτίλων) της Πολεμικής Αεροπορίας.

- **ΣΤΥΑ**

Η Σχολή Τεχνικών Υπαξιωματικών Αεροπορίας, ιδρύθηκε το Φεβρουάριο του 1949 με την ονομασία Σχολή Τεχνικών Αεροπορίας (ΣΤΑ).

Αποστολή της ΣΤΑ ήταν η στελέχωση της Πολεμικής Αεροπορίας (ΠΑ) με το κατάλληλα εκπαιδευμένο τεχνικό προσωπικό διαφόρων ειδικοτήτων. Μέχρι τότε γινόταν μονιμοποίηση στρατευσίμων, οι οποίοι μάθαιναν το αντικείμενό τους εμπειρικά. Όμως το υλικό της Αεροπορίας ήταν εξαιρετικά σύγχρονο και απαιτούσε απόλυτα εξειδικευμένο προσωπικό που να έχει ίδια προέλευση και εκπαίδευση.

Αρχικά η ΣΤΑ λειτούργησε με τις ακόλουθες ειδικότητες: Μηχανοσυνθέτη, Οπλουργού, Μηχανικού Α/Τ (Ασυρμάτου Τηλεπικοινωνίας), Ηλεκτροτεχνίτη, Επισκευαστή Οργάνων. Το 1950 η ΣΤΑ μετονομάζεται σε ΣΤΥΑ. Το 1951, συντάσσεται ο πρώτος οργανισμός λειτουργίας της ΣΤΥΑ. Με τον κανονισμό αυτό προστίθεται η ειδικότητα του Γενικού Υλικονόμου, ενώ τροποποιήθηκαν και μερικές άλλες, όπως αυτή του Ηλεκτροτεχνίτη σε Ηλεκτρολόγου και Μηχανικού Α/Τ σε Μηχανικού Τηλεπικοινωνιών (Μηχανικού Τ/Η). Από το 1949 και μέχρι το 1987 ορισμένες ειδικότητες εκπαιδεύονταν εκτός της Σχολής (στην Αεροπορική Βάση Καβουρίου). Την χρονιά αυτή επέστρεψαν όλες οι ειδικότητες στην έδρα της ΣΤΥΑ, στο Αεροδρόμιο Δεκελείας (Τατόϊ) και από τότε η Σχολή λειτουργεί ως ενιαίο συγκρότημα. Από το 1990, Η Σχολή υπάγεται στη Διοίκηση Αεροπορικής Υποστήριξης (ΔΑΥ) σαν ανεξάρτητη Μονάδα, ισότιμη με Σμηναρχία. Το 1992 Η εισαγωγή των μαθητών στη Σχολή γίνεται μέσω των Γενικών Εξετάσεων του ΥΠΕΠΘ (Α' Δέσμη), ενώ το 1996, Εισήχθησαν για πρώτη φορά στην ΣΤΥΑ γυναίκες. Από

15 Σεπτεμβρίου 1999, η ΣΤΥΑ μετεγκαταστάθηκε στην Αεροπορική Βάση Καβουρίου μετά τους καταστρεπτικούς σεισμούς της 7ης Σεπτεμβρίου 1999. Το 2001, Σύμφωνα με ΦΕΚ.102/23-5-2001 Νόμος 2913 άρθρο 19 παράγ. 5, η επιλογή των μαθητών στη Σχολή γίνεται με το ισχύον σύστημα των Γενικών Εξετάσεων του ΥΠΕΠΘ για την εισαγωγή τους στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και η ΣΤΥΑ ανήκει στην ανώτερη βαθμίδα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Το 2009, Επιστροφή της ΣΤΥΑ στον ιστορικό και φυσικό της χώρο, στην Αεροπορική Βάση Δεκελείας, μετά από 10 χρόνια απουσίας κι ενώ συμπληρώνει 60 χρόνια αξιόλογης ιστορικής διαδρομής. Η Σχολή σύμφωνα με το ΦΕΚ 699/24-4-15 γίνεται τριετούς φοίτησης και προστίθεται η ειδικότητα της Πληροφορικής. Το 2019, Η Σχολή σύμφωνα με το ΦΕΚ 4809/24-12-19 παύει να λειτουργεί

Εκτός των Ελλήνων μαθητών που προέρχονται από τις κατατακτήριες εισαγωγικές εξετάσεις του ΥΠΕΠΘ, έχουν φοιτήσει Κύπριοι μαθητές, αλλά και αλλοδαποί από χώρες κυρίως της Αφρικανικής Ηπείρου, Μέσης Ανατολής, Μολδαβίας κλπ.

- **ΣΥΔ**

Η Σχολή Υπαξιωματικών Διοικητικών εμφανίζεται για πρώτη φορά στον Αναγκαστικό Νόμο (Α.Ν. 969/46) όπου αφορά τη συγκρότηση και την οργάνωση του προσωπικού της ΕΒΑ και για πρώτη φορά γίνεται αναφορά στις Παραγωγικές Σχολές Αξιωματικών και Υπαξιωματικών που είναι απαραίτητες για τη στελέχωση των Μονάδων της ΕΒΑ.

Η διάρκεια της φοίτησης είναι μονοετής και οι αποφοιτούντες ορκίζονται Μόνιμοι Σμηνίες με ειδικότητα αντίστοιχη αυτής η οποία τους απονεμήθηκε μέσα στη Σχολή.

Το 1950 με την προδιαγραφόμενη ένταξη της Ελλάδας στο ΝΑΤΟ ακολουθεί μια προσπάθεια τυποποίησης των δομών και του προσωπικού της στις προδιαγραφές του διεθνούς αυτού οργανισμού.

Έτσι, το 1952 εκδίδεται το ΝΔ 2177/1952 (ΦΕΚ 211/52 τ. Α΄) «Περί προσθήκης Διατάξεων τινών εις τον υπ΄ αριθμ.949/46 Αναγκαστικό Νόμο» και το ΒΔ 06/24 Φεβρουαρίου 1953 (ΦΕΚ. 38/53 τ. Α΄) “Περί καθορισμού Κλάδων, Κατηγοριών και Ειδικοτήτων του Μόνιμου προσωπικού της Βασιλικής Αεροπορίας” βάση των οποίων ρυθμίζεται η ένταξη των αποφοίτων της Σχολής στις αντίστοιχες κατηγορίες – ειδικότητες και η βαθμολογική τους εξέλιξη.

Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται το υπόβαθρο για την στελέχωση της ΕΒΑ με έναν σταθερό αριθμό εξειδικευμένου προσωπικού διοικητικών ειδικοτήτων το οποίο θα καλύπτει τις διαρκώς διογκούμενες ανάγκες της Αεροπορίας.

Τη 7η Ιουνίου 1954 το Ανώτατο Συμβούλιο Αεροπορίας (ΑΣΑ) με την 124/54 απόφαση της ΙΑ΄ συνεδρίασής του αποφασίζει παμψηφεί την ίδρυση της Σχολής Υπαξιωματικών Διοικητικών (ΣΥΔ) και το συνακόλουθο ΒΔ “Περί Οργανισμού της Σχολής Υπαξιωματικών Διοικητικών”.

Στις 21 Ιουνίου 1954 η Σχολή υπάγεται στην 113 Πτέρυγα Μεικτής Εκπαίδευσης.

Ως προϋπόθεση εισαγωγής στη Σχολή καθορίζεται η κατοχή απολυτηρίου εξατάξιου Γυμνασίου.

Η εκπαίδευση είναι ετήσια και χωρίζεται σε τρίμηνη εκπαίδευση κοινή για όλο το έτος και εννεάμηνη εκπαίδευση ειδικότητας η οποία θα παρέχεται κυρίως στους χώρους της Σχολής αλλά και σε γειτονικές Μονάδες.

Οι ειδικότητες οι οποίες απονέμονται από τη Σχολή είναι οι ακόλουθες:

- Αμύνης Αεροδρομίων
- Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας
- Μεταφορών
- Μετεωρολόγων
- Νοσοκόμων
- Στρατολόγων

- Ταμειακών
- Φωτογράφων

Στις 16 Ιουνίου 1954 προκηρύσσεται ο πρώτος διαγωνισμός για την κατάταξη της παρθενικής σειράς της Σχολής (1η Σειρά ΣΥΔ) με αρχική δύναμη 60 Δοκίμων.

Το 1971 με την αποφοίτηση της 15ης Σειράς οι ειδικότητες που αποδίδονται πλέον περιορίζονται με την εκχώρηση ή τη συγχώνευση κάποιων εξ' αυτών με τις αποδιδόμενες από τη ΣΤΥΑ (Ελεγκτές Εναέριας Κυκλοφορίας, Εφοδιαστές, Μεταφορών) και την κατάργηση προέλευσης εκ Σχολών Υπαξιωματικών για κάποιες άλλες όπως Νοσοκόμοι και Φωτογράφοι.

Το 1974 κατατάσσονται και οι πρώτοι αλλοδαποί Δόκιμοι. Πρόκειται για δέκα (10) Λίβυους εκ των οποίων αποφοίτησαν στις 29 Σεπτεμβρίου 1976 οι τέσσερις (4) με την ειδικότητα του Μετεωρολόγου.

Το 1975 ιδρύεται η 125 Σμηναρχία Εκπαίδευσης Διοικητικών στην οποία υπάγεται και η ΣΥΔ μαζί με το Σχολείο Πυρασφάλειας ΠΑ (ΣΠΥΠΑ), το Κέντρο Εκπαιδύσεως Διοικητικών Ειδικοτήτων Σμηνιτών (ΚΕΔΕΣ) και το Κέντρο Εκπαίδευσης Δοκίμων Έφεδρων Αξιωματικών (ΚΕΔΕΑ).

Το 1978 πλέον η ΣΥΔ αναβαθμίζεται με την αύξηση των ετών φοίτησης από ένα (1) σε δύο (2).

Το διάστημα 1980-1983 δεν προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την εισαγωγή νέων Δοκίμων στη Σχολή.

Στις 24 Ιανουαρίου 1984 κυρώνεται ο νέος Οργανισμός Λειτουργίας ο οποίος ρυθμίζει θέματα εισαγωγής και βασικών λειτουργιών της Σχολής.

Στις 9 Αυγούστου 1985 καταργείται η 125 ΣΕΔ και πλέον η Σχολή γίνεται ανεξάρτητη Μονάδα υπαγόμενη στη Διοίκηση Αεροπορικής Εκπαίδευσης (ΔΑΕ) με έδρα την 113 ΠΜ.

Στις 10 Ιουλίου 1986 κυρώνεται ο Κανονισμός Λειτουργίας ο οποίος λειτουργεί συμπληρωματικά με τον από το 1984 εκδοθέντα Οργανισμό.

Στις 22 Ιουλίου 1987 με την Φ.560/000/ΑΔ.286408/66/Σ.4431/22-07-1987/ΓΕΑ/Β3/1β ορίζεται ως μόνιμη έδρα της Σχολής η Αεροπορική Βάση Σέδες.

Το 1987 καταργείται η ΔΑΕ και η Σχολή υπάγεται πλέον στη Διοίκηση Αεροπορικής υποστήριξης (ΔΑΥ).

Στις 29 Σεπτεμβρίου 1988, κατόπιν απόφασης του ΓΕΑ, η Σχολή μετεγκαθίσταται στην Αεροπορική Βάση Τατοΐου. Στη Σχολή φοιτούσε η 28η σειρά, μετά την ορκωμοσία της οποίας δεν προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την κατάταξη νέων Δοκίμων.

Στις 11 Δεκεμβρίου 1990 με απόφαση του Ανωτάτου Αεροπορικού Συμβουλίου η Σχολή επιστρέφει στη μητρική της βάση και το διασκορπισθέν υλικό της περισυλλέγεται, συντηρείται και επανατοποθετείται προκειμένου η Σχολή να υποδεχθεί τους Δοκίμους της 29ης σειράς.

Στις 1 Οκτωβρίου 1992 πλέον η Σχολή αναβαθμίζεται με την εισαγωγή των Δοκίμων μέσω του αδιάβλητου συστήματος των Πανελληνίων εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας εντασσόμενη στην τότε Δ΄ Δέσμη.

Το 1993 επανασυγκροτείται η ΔΑΕ και η Σχολή υπάγεται εκ νέου σε αυτή.

Στις 2 Οκτωβρίου 1995 κατατάσσονται οι πρώτοι Ελληνοκύπριοι Δόκιμοι αποκτώντας την ειδικότητα των Αμύνης Αεροδρομίων.

Στις 23 Μαΐου 1996 εισάγονται για πρώτη φορά γυναίκες στη Σχολή.

Στις 23 Μαΐου 2001 η Σχολή εντάσσεται στην Ανώτερη Βαθμίδα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης κατατασσόμενη στο 5ο Επιστημονικό Πεδίο των Επιστημών της Οικονομίας και της Διοίκησης.

Από το Ακαδημαϊκό Έτος 2015-2015 η Σχολή εντάσσεται στο 2ο Επιστημονικό Πεδίο Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών.

Η ΣΥΔ παύει να λειτουργεί από 24 Δεκεμβρίου 2019 σύμφωνα με το ΦΕΚ 4809/24-12-19.

- **ΣΙΡ**

Οι πρώτοι 50 Ναυτίλοι – βομβαρδιστές και Α/Τ αέρος αποφοίτησαν από τη Σχολή Ναυτιλίας της Ν. Ροδεσίας από το 1942 έως το 1944. Η Σχολή από το 1951 λειτουργεί κατά τα πρότυπα των αντίστοιχων ξένων Σχολών και παρέδωσε στην υπηρεσία Αεροναυτίλους και ασυρματιστές αέρος, από δε το 1977 Ραδιοναυτίλους. Η ΣΙΡ παύει να λειτουργεί από 24 Δεκεμβρίου 2019 σύμφωνα με το ΦΕΚ 4809/24-12-19.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ

Νομικό Πλαίσιο

Μια στρατιωτική σχολή, έχει τη διπλή ιδιότητα να λειτουργεί τόσο ως εκπαιδευτικός οργανισμός όσο και ως στρατιωτική μονάδα. Το επίπεδο σπουδών που εξυπηρετεί προβάλλει τη σημαντικότητα ή μη της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης στο όλο οικοδόμημα, «είναι λάθος όμως να θεωρήσουμε ότι στη συνείδηση των εκπαιδευόμενων είναι κάτι διαφορετικό από τη στρατιωτική εκπαίδευση ή τη Στρατιωτική Φυσική Αγωγή» [ΓΕΕΘΑ-ΓΕΠΣ(2017):6]. Οι αναλογίες μεταξύ των τριών αυτών συστατικών στοιχείων και τα ιδιαίτερα εκπαιδευτικά αντικείμενα είναι αυτά που καθιστούν κάθε σχολή μοναδική.

Αν θελήσουμε να αναζητήσουμε τον ακριβή ορισμό των Στρατιωτικών Σχολών, θα μπορούσαμε να ανατρέξουμε στην ελληνική νομοθεσία, όπου αποτυπώνεται με σαφήνεια το τι ακριβώς είναι οι στρατιωτικοί εκπαιδευτικοί οργανισμοί. Πιο συγκεκριμένα:

«Στρατιωτικοί εκπαιδευτικοί οργανισμοί είναι ειδικές στρατιωτικές μονάδες που έχουν ως αποστολή την παροχή της στρατιωτικής εκπαίδευσης και την εκπόνηση των σχετικών επιχειρησιακών σχεδίων, σύμφωνα με τις υπάρχουσες διαταγές και τις κείμενες διατάξεις» (Άρθρο 4, παράγραφος 1 του Νόμου 3187/2003).

Αυτές ακριβώς οι διαταγές και οι κείμενες διατάξεις, καθορίζουν τόσο τον σκοπό, όσο και το πλαίσιο λειτουργίας των ιδρυμάτων αυτών. Πέραν αυτού, συγκεκριμένα νομοθετήματα ρυθμίζουν ζητήματα που σχετίζονται με τη διαδικασία κατάταξης των υποψηφίων, τη λειτουργία και αξιολόγηση των σχολών, τη εξέλιξη της σταδιοδρομίας των αποφοίτων κλπ.

Ακολούθως παρατίθενται τα κυριότερα από τα νομοθετήματα που επηρεάζουν τις στρατιωτικές σχολές και παρέχεται μια σύντομη περιγραφή του τι διαπραγματεύεται καθένα από αυτά:

- **Νόμος 3187/2003**

Με τον νόμο αυτό, προβλέπεται με κάθε λεπτομέρεια η ενσωμάτωση των σχολείων και των επιμορφώσεων στην τυπική εκπαίδευση των στελεχών των ΕΔ. Ως ένα σημαντικό μέσο αναβάθμισης των ικανοτήτων των στελεχών και παροχής νέων γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι ενθαρρύνονται στην επιμόρφωση και τη συμμετοχή σε εκπαιδεύσεις ακόμη και πέρα από το στενό πλαίσιο της μονάδας ή του Κλάδου, όπου υπηρετούν.

- **Ν. 3443/2006 και ΠΔ14/2017**

Με τα νομοθετήματα αυτά δημιουργούνται οι βάσεις για την ένταξη, αρχικά, διαδικασιών αξιολόγησης στα ΑΣΕΙ (ΦΕΚ Α 41/ 27.2.2006) και στη συνέχεια για τον καθορισμό των διαδικασιών αυτών(ΦΕΚ 28/τ.Α΄/6-3-2017)

- **Νόμοι 3883/2010 & 4186/2013**

Ήλθαν να επαυξήσουν και να συμπληρώσουν τον νόμο του 2003, ως προς επιμέρους ζητήματα. Επίσης, επιλύθηκαν και ενσωματώθηκαν στη νομοθεσία θέματα που είχαν επισημανθεί από τον ΓΕΠΣ, τα Επιτελεία και τις Διοικήσεις των σχολών ως προβληματικά. Ειδικά στον Νόμο του 2013 τέθηκαν και κάποια ζητήματα που αναδείχθηκαν από τις επιχειρησιακές αξιολογήσεις του ΝΑΤΟ και έγινε λεπτομερής καθορισμός αρμοδιοτήτων και διάδρασης όλων των φορέων. Επίσης «κανονικοποιήθηκαν» κάποιες διαδικασίες που τηρούνταν με βάση τη στρατιωτική παράδοση και το εθιμικό δίκαιο (ειδικά για το Ναυτικό).

- **ΣΚ 20 – 1 & 20 – 2**

«Εσωτερικός Κανονισμός Στρατευμάτων» όπου τέθηκαν όλα τα οργανωτικά θέματα στην πλήρη τους έκταση. Σημαντικά θέματα που διευθετήθηκαν είναι η ευθύνη και το πλαίσιο αρμοδιοτήτων κάθε ατόμου από τον Διοικητή ως τον τελευταίο ομαδάρχη και ο τρόπος επίλυσης κάποιων θεμάτων του ΠΝ, της ΠΑ και των Ο-Σ κατ' αναλογία με τα δεδομένα του ΣΞ.

- **Νόμος 4720/2019**

Ενίσχυση του «ακαδημαϊκού πλαισίου» των στρατιωτικών σχολών καθορίζει το πλαίσιο συνεργασίας με τα πολιτικά ΑΕΙ και τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς φορείς, παρέχει ευρεία αυτονομία για τον καθορισμό των εκπαιδευτικών αντικειμένων (δίνοντας μια σχετική έμφαση και στην μη τυπική και την άτυπη εκπαίδευση) και στον τρόπο επιλογής και διαχείρισης του εκπαιδευτικού προσωπικού. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του νόμου είναι ότι για πρώτη φορά αναφέρεται η διακλαδικότητα και Διυπηρεσιακότητα στο Ελληνικό πλαίσιο.

- **ΣΚ 80 – 15**

«Εκπαιδευτικά μέσα και τεχνικές». Ο τίτλος αντιπροσωπεύει την ουσία, καθώς κάθε Κλάδος – αλλά και κάθε Ο-Σ ξεχωριστά – έχει τις δικές του εκπαιδευτικές απαιτήσεις και οι εκπαιδευόμενοι συχνά έχουν πολύ διαφορετικές προελεύσεις. Με τον συγκεκριμένο Κανονισμό εξειδικεύονται με λεπτομέρειες όλα τα ζητήματα που μπορεί να ανακύψουν ή το λιγότερο παρέχονται επιλογές και τρόποι ενέργειας. Παράλληλα, αποτελεί και ένα πολύτιμο βοήθημα των εκπαιδευτών, ειδικά αυτών που εξειδικεύονται στα ακαδημαϊκά μαθήματα.

- **Εκπαιδευτικό δόγμα**

Στην Ελλάδα διαμορφώνεται σχεδόν αποκλειστικά από τη ΔΙΔΟΕ και τις οδηγίες του ΓΕΠΣ και εξειδικεύεται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που εκπονεί και υλοποιεί κάθε οργανισμός. Στο Εξωτερικό διαμορφώνεται από τον ΥΕΘΑ και εξειδικεύεται από το ΓΕΕΘΑ και το Επιτελείο κάθε κλάδου, με μικρή ή και καθόλου συμμετοχή ή συνεισφορά στην εκπόνηση του αρχικού σχεδίου. Σε ορισμένες στρατιωτικές σχολές των ΗΠΑ, παίζουν έναν σχετικό ρόλο τα εκπαιδευτικά συμβούλια, όπου υπάρχουν.

Δομή και Λειτουργία των Σχολών Αξιωματικών

Στις μέρες μας, όλοι οι Στρατιωτικοί εκπαιδευτικοί οργανισμοί διέπονται από συγκεκριμένη δομή και οργανόγραμμα. Ασφαλώς, η ιστορία, οι παραδόσεις, η εραλδική και η πολεμική δράση (αν υπάρχει) αποτελούν πρόσθετα και βασικά στοιχεία ταυτότητας ενός στρατιωτικού εκπαιδευτικού οργανισμού (Γάκης, 2015)

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, οι Σχολές Αξιωματικών στην Ελλάδα, χωρίζονται με βάση το Όπλο- Σώμα, για το οποίο προορίζονται οι απόφοιτοί τις, ενώ υπάρχει και μια Σχολή, που οι σπουδαστές τις, μπορούν να τοποθετηθούν σε οποιοδήποτε από τα τρία Όπλα, εξαιτίας της ιδιαιτερότητας των εξειδικευμένων γνώσεων που παρέχει και οι οποίες δύνανται να αξιοποιηθούν και από τα τρία Όπλα, με τον ίδιο τρόπο και για τον ίδιο σκοπό.

Έτσι, οι Σχολές Αξιωματικών που λειτουργούν στην Ελλάδα, είναι οι ακόλουθες:

1. Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων
2. Σχολή Ναυτικών Δοκίμων
3. Σχολή Ικάρων
4. Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων

Στη συνέχεια θα εξετάσουμε κάθε μια από αυτές τις Σχολές, ως τις τον Σκοπό που υπηρετούν, τη δομή, την εκπαίδευση που παρέχουν, αλλά και τις λοιπές δράσεις και λειτουργίες που υλοποιούν.

Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων(ΣΣΕ)

- **Αποστολή**

Αποστολή της ΣΣΕ είναι η εκπαίδευση των μελλοντικών αξιωματικών του Στρατού Ξηράς. Πιο συγκεκριμένα, ως αποστολή της θεωρούνται τα ακόλουθα:

α. Να παράγει και να μεταδίδει τη γνώση στους Ευέλπιδες και στους Σπουδαστές της με την έρευνα και διδασκαλία της Στρατιωτικής Επιστήμης καθώς και των συναφών θεωρητικών, θετικών και εφαρμοσμένων επιστημών.

β. Να αναπτύσσει τις στρατιωτικές αρετές και τη στρατιωτική αγωγή ώστε να διαμορφώνει αξιωματικούς του ΣΞ με στρατιωτική συνείδηση, μόρφωση ανώτατου επιπέδου, καθώς και κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική παιδεία και αγωγή, παρέχοντας τους τα εφόδια για να καταστούν ικανοί ηγέτες με άρτια επαγγελματική και επιστημονική κατάρτιση.

γ. Να σχεδιάζει και να οργανώνει Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) και Ερευνητικά Προγράμματα σε θέματα Στρατιωτικής Επιστήμης σύμφωνα με τις διαδικασίες και προϋποθέσεις που καθορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3187/2003.

δ. Κάθε έργο που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία στο πλαίσιο της καθορισθείσας αποστολής της, από το Ν.3187/03, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει.

- **Διαδικασίες Εισαγωγής**

Η εισαγωγή στη ΣΣΕ γίνεται μέσω των Πανελλαδικών Εξετάσεων που διεξάγονται με μέριμνα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, κάθε ακαδημαϊκό έτος, κατά την κείμενη νομοθεσία.

Ο αριθμός των εισακτέων σπουδαστών στην ΣΣΕ καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

Βασική και αναγκαία προϋπόθεση για την εισαγωγή υποψηφίων στη ΣΣΕ είναι οι υποψήφιοι να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις Προκαταρκτικές Εξετάσεις (ΠΚΕ), οι οποίες αποσκοπούν στην αξιολόγηση των υποψηφίων ώστε να φοιτήσουν επιτυχώς στη ΣΣΕ και να ασκήσουν το επάγγελμα του στρατιωτικού, ως μόνιμα στελέχη, σύμφωνα με το πρότυπο του Αξιωματικού του ΣΞ.

Στην αρχή κάθε έτους, το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης εκδίδει εγκύκλιο διαταγή με την οποία καθορίζει τις λεπτομέρειες των προκαταρκτικών εξετάσεων, καθώς επίσης και την διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών στην Σχολή. Η εγκύκλιος διαταγή κοινοποιείται στις αρχές και τα λύκεια όλης της χώρας και στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Σχολής.

Οι ΠΚΕ συμπεριλαμβάνουν την Αξιολόγηση Επαγγελματικής Καταλληλότητας (Ψυχοτεχνική Δοκιμασία), την Αξιολόγηση Σωματικής Ικανότητας (Υγειονομική Εξέταση) και την Αξιολόγηση Φυσικής Κατάστασης (Αθλητική Δοκιμασία). Οι αποτυχόντες των ΠΚΕ αποκλείονται της περαιτέρω

διαδικασίας επιλογής για την κατάρτιση του τελικού πίνακα επιτυχόντων (εισακτέων) που υποβάλλεται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Οι ΠΚΕ διεξάγονται κατά σειρά, δηλαδή, Ψυχοτεχνική Δοκιμασία, Υγειονομική Εξέταση και Αθλητική Δοκιμασία. Οι υποψήφιοι κρίνονται ως κατάλληλοι ή ακατάλληλοι. Οι κριθέντες ως ακατάλληλοι αποκλείονται της συμμετοχής στην επόμενη εξέταση ή δοκιμασία. Κατά τον ίδιο τρόπο αποκλείονται επίσης οι υποψήφιοι που δεν προσέρχονται τις ημέρες και ώρες που ορίστηκαν για να υποβληθούν σε κάποια από τις δοκιμασίες – εξετάσεις ή τις διακόπτουν για οποιονδήποτε λόγο.

Για να έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις ΠΚΕ, οι υποψήφιοι θα πρέπει να διαθέτουν μια σειρά από συγκεκριμένα προσόντα, τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στην εγκύκλιο διαταγή.

- **Εκπαίδευση**

Η εκπαίδευση στη ΣΣΕ, επεκτείνεται σε ένα πλήθος αντικειμένων, ώστε οι απόφοιτοί της να είναι κατάλληλα καταρτισμένοι. Τα επιμέρους αντικείμενα εκπαίδευσης περιγράφονται στον οδηγό σπουδών και το αναλυτικό πρόγραμμα της Σχολής. Μελετώντας κάποιος τα ανωτέρω, διαπιστώνει τα ακόλουθα:

1. Η Στρατιωτική Εκπαίδευση των Ευελπίδων, αφορά σε θεωρητική καθώς και εφαρμοσμένη εκπαίδευση πεδίου και περιλαμβάνει μαθήματα του πυρήνα της Στρατιωτικής Επιστήμης.

2. Η διάρθρωση του διαθέσιμου χρόνου στρατιωτικής εκπαίδευσης καθορίζεται με απόφαση του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου. Η πρακτική στρατιωτική εκπαίδευση (πεδίου) οργανώνεται σε 3 περιόδους. Ο ακριβής χρόνος και η διάρκεια της κάθε μιας από τις παραπάνω περιόδους καθορίζεται στο ετήσιο πρόγραμμα σπουδών της Σχολής.

3. Οι Ευέλπιδες, πλέον της στρατιωτικής εκπαίδευσης η οποία τους παρέχεται από τη Σχολή, δύνανται να εκπαιδεύονται και σε άλλα σχολεία – εκπαιδευτικές δραστηριότητες, κατόπιν εγκρίσεως του ΓΕΣ, όπως, Σχολείο Βασικής Εκπαίδευσης Αλεξιπρωτιστού, Κέντρο Εκπαίδευσης Ορεινού Αγώνα

Χιονοδρόμων (ΚΕΟΑΧ), Κέντρο Εκπαίδευσης Ανορθόδοξου Πολέμου (ΚΕΑΠ), Εκπαιδευτικό Πλου Σχολής Ναυτικών Δοκίμων, Σχολεία – Εκπαιδεύσεις στα πλαίσια συνεργασίας με ξένες χώρες και διεθνείς οργανισμούς. (π.χ. Military Erasmus κλπ) και άλλα Σχολεία – Εκπαιδεύσεις, καθώς επίσης και να συμμετέχουν ως εκπαιδευτές στα Κέντρα Εκπαιδεύσεως Νεοσυλλέκτων.

4. Παράλληλα με την στρατιωτική, συντελείται και η Ηθική διαπαιδαγώγηση των Ευελπίδων, καθώς και η ανάπτυξη των ηγετικών προσόντων τους.

5. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εμφάνιση και παράσταση των Ευελπίδων σε κάθε εκδήλωσή τους, εντός και εκτός της Σχολής.

6. Πέραν της Στρατιωτικής Εκπαίδευσης (εφαρμοσμένης, επιτελικών και τεχνικής οπλομηχανημάτων – μέσων) των Ευελπίδων, ακολουθείται και πρόγραμμα στρατιωτικής σωματικής αγωγής.

7. Στο πλαίσιο και στο πρόγραμμα της εκπαίδευσης εντάσσονται και λοιπές δραστηριότητες της Σχολής όπως κατάταξη, ορκωμοσίες, συμμετοχή σε στρατιωτικές παρελάσεις και άλλες εκδηλώσεις.

- **Ακαδημαϊκή Εξέλιξη**

Με σκοπό την ακαδημαϊκή εξέλιξη των Ευελπίδων και την περαιτέρω κατάρτιση τους, στο Τμήμα Στρατιωτικών Επιστημών της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων (Σ.Σ.Ε.) λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στο θεματικό αντικείμενο “Κρυπτογραφία, Ασφάλεια και Συστήματα Πληροφοριών (Master of Cryptography, Security and Information Systems)”.

Το Π.Μ.Σ. της Σ.Σ.Ε. είναι αυτοχρηματοδοτούμενο, αυτοδύναμο και ιδρύθηκε σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 50 του έτους 2020 (ΦΕΚ 110Α/11-6-2020). Ο κύκλος σπουδών πλήρους φοίτησης είναι διετής και η επιτυχής παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στις ακόλουθες τρεις (3) κατευθύνσεις:

1. Κρυπτογραφία και Κυβερνοασφάλεια, με ειδίκευση στην Κρυπτογραφία ή την Κυβερνοασφάλεια.

2. Πληροφοριακό Πόλεμο, με ειδίκευση στα Συστήματα Διοίκησης και Ελέγχου ή τον Ηλεκτρονικό Πόλεμο.

3. Γεωπληροφοριακά Συστήματα, με ειδίκευση στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών ή τις Εφαρμογές Γεωπληροφοριών.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι αφενός η παροχή δυνατότητας επίλυσης πολλών προτύπων προβλημάτων, καθώς και η πρακτική εξάσκηση σε σχετικό λογισμικό για την αντιμετώπιση άγνωστων προβλημάτων και αφετέρου η δημιουργία επιστημόνων-ερευνητών οι οποίοι θα συνεισφέρουν στην προώθηση της επιστήμης, της έρευνας και των εφαρμογών της με βάση τις παρακάτω αρχές:

- Την παροχή γνώσεων υψηλής στάθμης στα γνωστικά πεδία του Προγράμματος.
- Τη συνεχή προσαρμογή του Προγράμματος και των μεθόδων διδασκαλίας του τις εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας.
- Τη δυνατότητα των μεταπτυχιακών φοιτητών να αποκτούν διεπιστημονικό υπόβαθρο που να τους επιτρέπει ευελιξία και γρήγορη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες ασφάλειας του ηλεκτρονικού περιβάλλοντος.
- Την αξιοκρατία και την ομαδική συνεργασία.
- Τη μεγαλύτερη δυνατή εξοικείωση των φοιτητών, ιδιωτών και Αξιωματικών, με τη σύγχρονη ερευνητική μεθοδολογία και της νέες τεχνολογίες.
- Την αξιολόγηση του Προγράμματος, των διδασκόντων και των διδασκομένων.
- Τη συστηματική συνεργασία διδασκόντων και μεταπτυχιακών φοιτητών.
- Τη διασύνδεση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με τις ανάγκες της έρευνας και τις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας.
- Τη διεξαγωγή βασικής και εφαρμοσμένης επιστημονικής έρευνας και την απόκτηση των απαιτούμενων δεξιοτήτων με στόχο τη συμβολή των αποφοίτων του στην τεχνολογική και οικονομική ανάπτυξης της χώρας.

- Την ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας με την αντίστοιχη διεθνή επιστημονική κοινότητα και τη μεγαλύτερη δυνατή δραστηριοποίηση, μέσα στο πλαίσιο των ευκαιριών εκπαίδευσης που προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Την προετοιμασία των αποφοίτων για μεταπτυχιακές σπουδές διδακτορικού επιπέδου.

Η λειτουργία, για πρώτη φορά, Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών τέτοιου περιεχομένου στο χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων καθιστά το όλο εγχείρημα εξαιρετικής σημασίας για την Ελλάδα, αφού, μεταξύ των άλλων, το Πρόγραμμα αυτό παράγει υψηλού επιπέδου εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό, ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί τις δέουσες και αναγκαίες προϋποθέσεις για διεξαγωγή συγκροτημένης έρευνας σε σύγχρονες περιοχές ενδιαφέροντος τόσο των Ενόπλων Δυνάμεων και των Α.Ε.Ι. όσο και των μεγάλων Επιχειρήσεων και Οργανισμών της χώρας.

Το πρωτοποριακό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών προβάλλει τη χώρα και αποτελεί ένα σοβαρό πόλο έλξης ξένων σπουδαστών. Επί πλέον, το Πρόγραμμα απευθύνεται τόσο στους Αξιωματικούς όλων των ειδικοτήτων των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, όσο και σε αποφοίτους των Α.Ε.Ι. που ενδιαφέρονται να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία σε πολύ σημαντικά αντικείμενα, αποκτώντας έναν ισχυρό τίτλο σπουδών. Η διδασκαλία όλων των μαθημάτων γίνεται στις εγκαταστάσεις της Σ.Σ.Ε., ενώ παρέχεται η δυνατότητα της εξ αποστάσεως (σύγχρονης και ασύγχρονης) εκπαίδευσης.

Πέραν των ανωτέρω, το Τμήμα Στρατιωτικών Επιστημών της Σ.Σ.Ε., σε συνεργασία με το Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης, προσφέρει δύο Διδρυματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.), με τίτλους “Επιχειρησιακή Έρευνα και Λήψη Αποφάσεων – Master in Operational Research and Decision Making” και “Ευφυή Συστήματα – Master Science in Intelligent Systems Engineering” (Προεδρικά Διατάγματα 58 και 59/2021, ΦΕΚ 145/τ. Γ’/17.8.2021).

Το Δ.Π.Μ.Σ. “Επιχειρησιακή Έρευνα και Λήψη Αποφάσεων – Master in Operational Research and Decision Making” θα απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στις ακόλουθες ειδικεύσεις:

1. Άμυνας και Ασφάλειας (Defense and Security), και
2. Αναλυτικής & Λήψης Αποφάσεων (Analytics and Decision Making)

Ενώ το Δ.Π.Μ.Σ. “Ευφυή Συστήματα – Master Science in Intelligent Systems Engineering” θα απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.), Master of Science (M.Sc.), σε μια από τις ακόλουθες ειδικεύσεις, η οποία θα αναγράφεται στο δίπλωμα:

1. Μη στελεχωμένα συστήματα (Unmanned Systems)
2. Ευφυή Πληροφοριακά Συστήματα (Intelligent Information Systems)

Η ίδρυση των εν λόγω δύο Δ.Π.Μ.Σ. αποτελεί την επανίδρυση των Διδρυματικών Διατμηματικών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, τα οποία σύμφωνα με τα Προεδρικά Διατάγματα 96 και 97 του έτους 2014 (ΦΕΚ 163Α'/20-8-2014) αφορούσαν στα θεματικά αντικείμενα ή στην “Εφαρμοσμένη Επιχειρησιακή Έρευνα και Ανάλυση” και “Σχεδίαση & Επεξεργασία Συστημάτων (Systems Engineering)”.

Σκοπός των Δ.Π.Μ.Σ. είναι η παροχή δυνατότητας επίλυσης πολλών και συγκεκριμένων προτύπων επιχειρησιακών προβλημάτων, καθώς και η πρακτική εξάσκηση σε σχετικό λογισμικό για την αντιμετώπιση πολύπλοκων πραγματικών προβλημάτων. Ειδικότερα, α δύο αυτά Δ.Π.Μ.Σ. στοχεύουν στη μετεκπαίδευση αξιωματικών και ιδιωτών και στην ειδίκευσή τους σε γνωστικά αντικείμενα των συνεργαζόμενων Τμημάτων, καθώς, επίσης, στη δημιουργία επιστημόνων – ερευνητών, οι οποίοι θα συνεισφέρουν στην προώθηση της επιστήμης, της έρευνας και των εφαρμογών της.

Το ΔΠΜΣ απευθύνεται σε όσους επιδιώκουν πληρέστερη ανάλυση και ευρύτερη κατανόηση βασικών αρχών και μεθόδων των Ευφυών Συστημάτων

και της Επιχειρησιακής Έρευνας και της Λήψης Αποφάσεων, που εφαρμόζονται σε θέματα επιχειρησιακού, βιομηχανικού και στρατιωτικού ενδιαφέροντος και οδηγούν στη βέλτιστη λήψη αποφάσεων.

Τα εν λόγω Διδρυματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών προβάλλουν τη χώρα και αποτελούν ένα σοβαρό πόλο έλξης ξένων σπουδαστών. Επί πλέον, τα Προγράμματα αυτά απευθύνονται τόσο στους Αξιωματικούς όλων των ειδικοτήτων των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, όσο και σε αποφοίτους των Α.Ε.Ι. που ενδιαφέρονται να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία σε πολύ σημαντικά αντικείμενα, αποκτώντας έναν ισχυρό τίτλο σπουδών. Η διδασκαλία όλων των μαθημάτων γίνεται στις εγκαταστάσεις της Σ.Σ.Ε., ενώ παρέχεται η δυνατότητα της εξ αποστάσεως (σύγχρονης και ασύγχρονης) εκπαίδευσης.

- **Military Erasmus**

Η Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων έγινε μέλος του Προγράμματος ERASMUS+ με στόχους,

- Η βελτίωση της ποιότητας εκπαίδευσης μέσα από τη χρήση ψηφιακής εκπαίδευσης και τη χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας.
- Στρατηγικές συμπράξεις με στρατιωτικές ακαδημίες αλλά και πανεπιστημιακά ιδρύματα άλλων χωρών στον τομέα της εκπαίδευσης, της έρευνας αλλά και στο επίπεδο των πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της καινοτομίας στις μεθόδους εκπαιδεύσεως.
- Η επίτευξη της όσο το δυνατόν ποιοτικότερης και αποδοτικότερης εκπαίδευσης μέσω αυτών των συνεργασιών.
- Η απόκτηση εμπειριών και η διεύρυνση του τρόπου αντίληψης της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσω των ανταλλαγών και των συνεργασιών στα πλαίσια του ευρωπαϊκού συστήματος.
- Η συμβολή στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού τρόπου σκέψης των νέων ανθρώπων με στόχο την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

- Η βελτίωση των τεχνολογικών γνώσεων στον τομέα της βιομηχανίας μέσω των αντίστοιχων ανταλλαγών σπουδαστών και εκπαιδευτικού προσωπικού(στρατιωτικό και ακαδημαϊκό).
- Η τελειοποίηση της κατάρτισης του εκπαιδευτικού προσωπικού μέσω της συστηματικής συμμετοχής στα προγράμματα Erasmus+.

Σχολή Ναυτικών Δοκίμων(ΣΝΔ)

- **Αποστολή της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων(ΣΝΔ)**

Η ΣΝΔ, έχει ως αποστολή, τα ακόλουθα:

- α. Να παράγει και να μεταδίδει τη γνώση στους σπουδαστές της με την έρευνα και διδασκαλία της ναυτικής επιστήμης και τεχνολογίας, καθώς και των συναφών θεωρητικών, θετικών και εφαρμοσμένων επιστημών.
- β. Να αναπτύσσει τις στρατιωτικές αρετές και τη στρατιωτική αγωγή ώστε να διαμορφώνει αξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού, με στρατιωτική συνείδηση, μόρφωση ανώτατου επιπέδου, καθώς και κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική παιδεία και αγωγή, παρέχοντάς τους τα εφόδια για να καταστούν ικανοί ηγέτες με άρτια επαγγελματική και επιστημονική κατάρτιση.
- γ. Να διοργανώνει από κοινού με τα Πανεπιστήμια, Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και να διεξάγουν επιστημονική έρευνα σε τομείς ενδιαφέροντος του Πολεμικού Ναυτικού.

- **Διαδικασίες Εισαγωγής**

Η εισαγωγή Ελληνίδων και Ελλήνων σπουδαστών στη ΣΝΔ γίνεται μόνο μέσω των Πανελληνίων Εξετάσεων και αφορά σε αποφοίτους Λυκείου. Ετησίως (κάθε Μάρτιο - Απρίλιο) εκδίδεται προκήρυξη από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (ΥΠΕΘΑ) σχετικά με την εισαγωγή σπουδαστών στα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Στην προκήρυξη αναγράφονται όλες οι λεπτομέρειες, οι οποίες αφορούν στις ενέργειες των υποψηφίων και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την εισαγωγή στη ΣΝΔ.

Σε γενικές γραμμές οι υποψήφιοι:

α. Υποβάλλουν στη ΣΝΔ αίτηση και αριθμό δικαιολογητικών όπως προβλέπεται στην προκήρυξη του ΥΠΕΘΑ, ανεξάρτητα από το μηχανογραφικό του Υπουργείου Παιδείας (ΥΠΕΠΘ).

β. Εν συνεχεία διέρχονται από ιατρικές, αθλητικές και ψυχομετρικές προκαταρκτικές εξετάσεις (ΠΚΕ), οι οποίες λαμβάνουν χώρα ετησίως (κάθε Ιούλιο) στις εγκαταστάσεις της ΣΝΔ μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των πανελλαδικών εξετάσεων.

γ. Ακολούθως, με την προϋπόθεση ότι κριθούν ικανοί από τις ΠΚΕ, το ΥΠΕΠΘ γνωρίζει στη ΣΝΔ τους επιτυχόντες υποψηφίους από τη βαθμολογία που έλαβαν στις Πανελλήνιες Εξετάσεις και την βάση εισαγωγής, όπως αυτή διαμορφώνεται για τη ΣΝΔ κάθε χρόνο.

δ. Κατόπιν η ΣΝΔ καλεί τους επιτυχόντες για κατάταξη τον μήνα Σεπτέμβριο.

- **Εκπαίδευση**

Η Σχολή Ναυτικών Δοκίμων ως Ανώτατο Στρατιωτικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Σ.Ε.Ι.) είναι ισότιμη με τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως αυτή ορίζεται κάθε φορά από την κείμενη νομοθεσία, παρέχοντας ισότιμη εκπαίδευση και χορηγώντας ισότιμα πτυχία με αυτά. Η διάρκεια σπουδών είναι κατ' ελάχιστον τέσσερα έτη και οι σπουδές οργανώνονται σε ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Στη Σ.Ν.Δ. παρέχεται ναυτική (θεωρητική και πρακτική), στρατιωτική και ακαδημαϊκή εκπαίδευση, προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού (Γ.Ε.Ν.).

Η ναυτική εκπαίδευση αφορά στις θεωρητικές, τεχνικές και πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και στην πρακτική εξάσκηση και εφαρμογή της ναυτικής επιστήμης και τεχνολογίας στο οικείο επιχειρησιακό περιβάλλον. Η ακαδημαϊκή εκπαίδευση αφορά στην επιστημονική γνώση των αντικειμένων των θετικών, εφαρμοσμένων, τεχνολογικών, κοινωνικών, ανθρωπιστικών και θεωρητικών επιστημών, οι οποίες διδάσκονται στα Α.Σ.Ε.Ι. και σε αυτήν υπάγονται όλα τα μαθήματα επιστημονικού χαρακτήρα τα οποία

υποστηρίζουν γνωσιολογικά την εκπαίδευση των σπουδαστών (θεωρητική και πρακτική) στο πεδίο της ναυτικής εκπαίδευσης.

Παράλληλα παρέχεται και στρατιωτική εκπαίδευση η οποία έχει ως σκοπό την εξοικείωση των Ν. Δοκίμων με το στρατιωτικό περιβάλλον και την απόκτηση κατάλληλων δεξιοτήτων επί θεμάτων Ηγεσίας και Διοίκησης προσωπικού.

Στη Σχολή λειτουργεί το Τμήμα Ναυτικών Επιστημών και οι Ναυτικοί Δόκιμοι κατατάσσονται στις κατευθύνσεις Μαχίμων και Μηχανικών.

Οι σπουδές είναι οργανωμένες σε τέσσερα έτη. Η ακαδημαϊκή εκπαίδευση των Ν. Δοκίμων καλύπτει ευρύ φάσμα επιστημονικών πεδίων. Συγκεκριμένα αποσκοπεί στην επιστημονική γνώση των αντικειμένων των θετικών, εφαρμοσμένων, τεχνολογικών, κοινωνικών, ανθρωπιστικών και θεωρητικών επιστημών τα οποία υποστηρίζουν τη θεωρητική και πρακτική ναυτική εκπαίδευση.

Στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών και προγραμμάτων στρατιωτικής μορφωτικής βοήθειας, στην Σχολή Ναυτικών Δοκίμων μπορούν να φοιτήσουν και αλλοδαποί σπουδαστές. Πριν την ένταξη τους στο Α' έτος οι αλλοδαποί σπουδαστές εγγράφονται και φοιτούν στο ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ.

Στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων εκπαιδεύονται επίσης και οι Δόκιμοι Σημαιοφόροι Λιμενικού Σώματος οι οποίοι στελεχώνουν το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.

Κάθε χρόνο πραγματοποιούνται Χειμερινοί Εκπαιδευτικοί Πλόες (ΧΕΠ) με πλοία του Στόλου (Φρεγάτες (Φ/Γ), Πλοία Γενικής Υποστήριξης (ΠΓΥ), Ταχεία Περιπολικά Κατευθυνόμενων Βλημάτων (ΤΠΚ), Υποβρύχια (Υ/Β), Κανονιοφόρους (Κ/Φ) και Αρματαγωγά (Α/Γ)). Σκοπός των ΧΕΠ είναι η απόκτηση ναυτικών-επιχειρησιακών γνώσεων και εμπειρίας καθώς και η εξοικείωση με το πλοίο. Εκπαιδευτικοί πλόες εκτελούνται επίσης με τα τρία Ιστιοφόρα (Ι/Φ), ένα εκπαιδευτικό πλοίο (ΚΥΚΝΟΣ Ι) και αριθμό μικρών

ιστιοπλοϊκών σκαφών που διαθέτει η Σχολή στην περιοχή του Σαρωνικού και έχουν σκοπό την εξοικείωση των Δοκίμων με το θαλάσσιο στοιχείο, την εκμάθηση ιστιοπλοΐας και την ψυχαγωγία.

Ο Θερινός Εκπαιδευτικός Πλους (ΘΕΠ) της Σχολής διεξάγεται κάθε καλοκαίρι από μέσα Ιουλίου έως τέλη Αυγούστου και είναι διάρκειας 45-50 ημερών. Οι μισές μέρες είναι εν πλω και οι άλλες μισές εν όρμω σε λιμάνια του εξωτερικού, επί το πλείστον Ευρωπαϊκά.

Υπάρχουν δύο προσομοιωτές ναυτιλίας (προσομοιάζουν τις γέφυρες των πλοίων, με όλες τις συσκευές που υπάρχουν μέσα σε αυτή), ένας στη Σχολή και ένας στο Κέντρο Εκπαίδευσης Παλάσκας (Περιοχή Σκαραμαγκά), οι οποίοι χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση όλων των τάξεων των Δοκίμων.

Από μία Ναυτική Σχολή δεν μπορεί να λείπουν ως θεσμοί, αλλά και ως μέρος της στρατιωτικής εκπαίδευσης, οι παρελάσεις και οι συμμετοχές σε αγήματα, διμοιρίες επιδείξεων και ασκήσεις ενόπλου και αόπλου. Στις εθνικές εορτές της 25ης Μαρτίου και της 28ης Οκτωβρίου άγημα Ναυτικών Δοκίμων πρωτοστατεί στην εκπροσώπηση του Πολεμικού Ναυτικού στις μεγάλες στρατιωτικές παρελάσεις της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, αντίστοιχα.

Παράλληλα με την Ακαδημαϊκή και τη Ναυτική εκπαίδευση κατά τη διάρκεια των σπουδών στην Σ.Ν.Δ. εκτελούνται σεμινάρια και μαθήματα περί Ηγεσίας ώστε να εξοικειωθεί επί θεμάτων Διοίκησης και Ελέγχου του προσωπικού με σκοπό τη δημιουργία των αυριανών των Ηγετών που θα διοικήσουν το Πολεμικό Ναυτικό.

- **Ακαδημαϊκή Εξέλιξη**

Η Σχολή Ναυτικών Δοκίμων, ως Ανώτατο Στρατιωτικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΣΕΙ) δύναται να οργανώνει, είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια, Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών σε θέματα Ναυτικής Επιστήμης και Τεχνολογίας.

Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο των ΑΣΕΙ, τα Προγράμματα αυτά ιδρύονται με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από κοινή πρόταση

των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Παιδείας και Θρησκευμάτων και απευθύνονται σε απόφοιτους ΑΣΕΙ και Ιδρυμάτων της Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής και αλλοδαπής.

Από το Ακαδημαϊκό Έτος 2020 – 2021 η Σχολή Ναυτικών Δοκίμων σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς προσφέρουν το Δι-ιδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών:

- Διοίκηση στη Ναυτική Επιστήμη και Τεχνολογία» (Marine Science & Technology Management)

- **Military ERASMUS**

Στο πλαίσιο κινητικότητας οι Ν. Δόκιμοι εκπαιδεύονται επιλεκτικά σε προγράμματα Στρατιωτικού ERASMUS σε Ευρωπαϊκές Σχολές του εξωτερικού για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

- **Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας ΣΝΔ**

Η ΜΟ.ΔΙ.Π ΣΝΔ θεσμοθετήθηκε με το Άρθρο 1, παρ. 3 του ΠΔ14/2017 (ΦΕΚ 28/τ.Α΄/6-3-2017) περί «Διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης των Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΣΕΙ)».

Η Σχολή Ναυτικών Δοκίμων είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση και συνεχή βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου που παράγει, καθώς και για την αποτελεσματική λειτουργία και απόδοση των υπηρεσιών της, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου της ΣΝΔ, στο πλαίσιο των αρχών και κατευθύνσεων της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.)

Το διδακτικό, ερευνητικό και κάθε άλλο έργο που παράγεται στη ΣΝΔ υπόκειται σε διαρκή αξιολόγηση με σκοπό τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας της έρευνας και διδασκαλίας, των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από τη Σχολή.

Η ΜΟ.ΔΙ.Π. ΣΝΔ αποτελεί την μονάδα η οποία παρακολουθεί και συντονίζει όλες τις διαδικασίες που αφορούν στη διασφάλιση ποιότητας και στην εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση της ΣΝΔ. Συγκεκριμένα:

- Οργανώνει και συντονίζει τη συλλογή όλων των δεικτών και στοιχείων που αφορούν το εκπαιδευτικό, ερευνητικό και διοικητικό έργο που παράγεται στη Σχολή.
- Σε συνεργασία με τα θεσμικά όργανα, τις υπηρεσίες της Σχολής αλλά και κάθε μέλος ΔΕΠ ξεχωριστά καταγράφει και αξιολογεί όλες τις διαδικασίες που αφορούν στο εκπαιδευτικό έργο, την σπουδαστική μέριμνα και υποστήριξη και τις ερευνητικές και πάσης φύσεως ακαδημαϊκές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στη Σχολή.
- Αξιολογεί και προτείνει βελτιώσεις ή νέες διαδικασίες με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση και αποτελεσματικότητα της αξιολόγησης.
- Συντονίζει την αποτύπωση της Ακαδημαϊκής Στρατηγικής του Ιδρύματος και την υιοθέτηση Στοχοθεσίας Ποιότητας σε όλο το πλέγμα των δραστηριοτήτων της.
- Συντονίζει τη διαδικασία σύνταξης των ετήσιων εκθέσεων αξιολόγησης
- Οργανώνει την υποβολή των προτάσεων Πιστοποίησης του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας και Πιστοποίησης Προγράμματος Σπουδών προς της ΕΘ.Α.Α.Ε.
- Συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία της εξωτερικής αξιολόγησης που διενεργεί η ΕΘ.Α.Α.Ε. και την εφαρμογή των πορισμάτων της στη λειτουργία της Σχολής.

Ο δικτυακός τόπος της ΜΟΔΙΠ ΣΝΔ μεριμνά για την παροχή και διάχυση κάθε πληροφορίας και σχετικού υλικού που αφορά στις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας, την οργάνωση και συλλογή στοιχείων, τα πορίσματα των εργασιών της ΜΟΔΙΠ και τις εκθέσεις εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης.

Φιλοδοξεί να αποτελέσει τον πυλώνα προβολής προς κάθε μέλος της Σχολής και της κοινωνίας της κουλτούρας διασφάλισης ποιότητας και βελτίωσης σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της Σχολής. Με τον τρόπο

αυτό συμβάλλει στην εξωστρέφεια και συμμετέχει εποικοδομητικά στην υλοποίηση του Στρατηγικού Προγραμματισμού της Σχολής.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Τομέας Εφαρμοσμένης Μηχανικής και Ναυτικών Υλικών της ΣΝΔ διαθέτει πιστοποιημένο σύστημα διαχείρισης της ποιότητας από την TÜV Austria Hellas σύμφωνα με το πρότυπο EN ISO 9001:2015 (No.: 0116386062807) για τα ακόλουθα πεδία εφαρμογής: «Εκπόνηση μελετών έρευνας, ανάπτυξης και δικανικής μηχανικής σε ναυτικά υλικά και συστήματα» και «Μελέτη και αξιολόγηση των επιπτώσεων από τη χρήση καυσίμων, βιοκαυσίμων και λιπαντικών στη λειτουργία και επιχειρησιακή ετοιμότητα των ναυτικών και μηχανολογικών μέσων».

- **Ερευνητική Δραστηριότητα ΣΝΔ**

Η αποστολή της ΣΝΔ περιλαμβάνει και την παραγωγή και μετάδοση γνώσης στους Ναυτικού Δοκίμους με την έρευνα και διδασκαλία της ναυτικής επιστήμης και τεχνολογίας, καθώς και των συναφών θεωρητικών, θετικών και εφαρμοσμένων επιστημών (Άρθρο 1 ν. 3187/2003 περί ΑΣΕΙ). Η Έρευνα στην ΣΝΔ, βασική και εφαρμοσμένη, ελεύθερη ή προσανατολισμένη, ατομική και συλλογική, προάγει την Ναυτική Επιστήμη και Τεχνολογία και δι' αυτής την Εθνική άμυνα της χώρας και ενώ παράλληλα προάγει την επιστημονική γνώση και δι' αυτής την εκπαιδευτική διαδικασία (Άρθρα 45-47, ΠΔ 61/2010). Τα μέλη ΔΕΠ και τα στελέχη της Σχολής ενθαρρύνονται να εκπονοούν την έρευνα τους στα γνωστικά πεδία της Σχολής, τηρώντας την ισχύουσα νομοθεσία, τους διεθνείς κανόνες που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες καθώς και αναγνωρισμένους στις επιστημονικές περιοχές επαγγελματικούς ή δεοντολογικούς κανόνες, και, επιπλέον, τους ειδικούς κανόνες που ορίζονται από το Ε.Σ. της ΣΝΔ και το Γενικό Επιτελείο Ναυτικού. Η μη διαβαθμισμένη έρευνα εποπτεύεται από την Επιτροπή Ερευνών της ΣΝΔ.

Σχολή Ικάρων(ΣΙ)

- **Αποστολή της Σχολής**

Σκοπός λειτουργίας της ΣΙ είναι να παρέχει στην ΠΑ μόνιμους Αξιωματικούς, με κατάλληλη εκπαίδευση και αγωγή για την κάλυψη των αναγκών της, να παράγει γνώση και να προάγει την έρευνα περί την αεροπορική και αεροδιαστημική επιστήμη και τεχνολογία και να υποστηρίζει το επιχειρησιακό έργο της ΠΑ με τα μέσα και το προσωπικό που διαθέτει.

Με βάση τα πιο πάνω, η ΣΙ έχει ως αποστολή:

- Να παράγει και να μεταδίδει τη γνώση στους σπουδαστές της, με την έρευνα και διδασκαλία της αεροπορικής επιστήμης και τεχνολογίας, καθώς και των συναφών θεωρητικών, θετικών και εφαρμοσμένων επιστημών.
- Να αναπτύσσει τις στρατιωτικές αρετές και τη στρατιωτική αγωγή ώστε να διαμορφώνει Αξιωματικούς της ΠΑ με στρατιωτική και αεροπορική συνείδηση, μόρφωση ανώτατου επιπέδου, καθώς και κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική παιδεία και αγωγή, παρέχοντάς τους τα εφόδια για να καταστούν ικανοί ηγέτες, με άρτια επαγγελματική και επιστημονική κατάρτιση.
- Να διοργανώνει από κοινού με τα ΑΕΙ Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) και να διεξάγει επιστημονική έρευνα σε τομείς ενδιαφέροντος της ΠΑ και των Ενόπλων Δυνάμεων γενικότερα.

- **Διαδικασίες Εισαγωγής**

Τα κριτήρια και η διαδικασία εισαγωγής στη Σχολή Ικάρων καθώς και στις άλλες στρατιωτικές σχολές καθορίζονται κάθε χρόνο το Μάιο από το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας, Τμήμα Εθνικής και Στρατιωτικής Εκπαίδευσης – Διακλαδικών Σχολών τα οποία και δημοσιοποιούνται πριν την έναρξη των Πανελληνίων Εξετάσεων.

Γενικότερα συμμετοχή στο διαγωνισμό μπορούν να δηλώσουν, σύμφωνα με το Ν. 1911/1990, – ΦΕΚ 160/Α', όπως αυτός τροποποιήθηκε με το Ν. 2913/2001 – ΦΕΚ 102/Α', άνδρες και γυναίκες.

Τα προσόντα, τα οποία πρέπει να έχουν οι υποψήφιοι για τη Σχολή Ικάρων είναι τα εξής:

α. Να έχουν την Ελληνική Ιθαγένεια. Γίνονται δεκτοί και υποψήφιοι -ες ομογενείς που δεν έχουν την Ελληνική Ιθαγένεια, την οποία όμως αποκτούν χωρίς άλλη διατύπωση, με την εισαγωγή τους (την ημέρα κατάταξης), όπως ορίζει ο Κώδικας της Ελληνικής Ιθαγένειας (Ν. 3284/2004 – ΦΕΚ 217/Α').

β. Να έχουν υγεία και άρτια σωματική διάπλαση, όπως ορίζει το ΠΔ 11/2014 (ΦΕΚ 17 Α'/27-1-2014).

γ. Να είναι κάτοχοι τίτλου σπουδών που θα τους επιτρέψει τη συμμετοχή σε γραπτές εξετάσεις για την εισαγωγή τους στα ΑΕΙ ή ΤΕΙ της χώρας.

δ. Η αναγραφόμενη διαγωγή στον τίτλο σπουδών να είναι τουλάχιστον ΚΟΣΜΙΑ.

ε. Να γνωρίζουν την Αγγλική Γλώσσα σε επίπεδο B2 (Καλή Γνώση) του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Γλωσσομάθειας και η γνώση αυτή πρέπει να βεβαιώνεται με το αντίστοιχο πιστοποιητικό αναγνωρισμένο από το κράτος, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

- **Διαδικασία Εισαγωγής**

Όλοι οι υποψήφιοι -ες για τα ΑΣΕΙ – ΑΣΣΥ, που μετέχουν στις εξετάσεις του ΥΠΠΕΘ για πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, θα πρέπει επιπλέον να έχουν κριθεί ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΙ σε ιδιαίτερες εξετάσεις [«Προκαταρκτικές Εξετάσεις (ΠΚΕ)» (Ψυχομετρικές, Υγειονομικές, Αθλητικές) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ΥΠΕΘΑ)], βάσει του Ν. 2225/1994 – ΦΕΚ 121/Α'. Η τελική επιλογή και η σειρά επιτυχίας των υποψηφίων για κάθε Στρατιωτική Σχολή γίνεται από το ΥΠΠΕΘ με βάση τις διαδικασίες που προβλέπονται από το Ν. 1351/1983 – ΦΕΚ 56/Α' και το Ν. 1911/1990, – ΦΕΚ 160/Α', όπως αυτοί ισχύουν σήμερα και το ΠΔ 91/1992 – ΦΕΚ 44/Α'.

- **Εκπαίδευση**

Η εκπαίδευση στη Σχολή Ικάρων, διακρίνεται σε στρατιωτική, ακαδημαϊκή και πτητική.

Η στρατιωτική εκπαίδευση αφορά στις θεωρητικές, τεχνικές και πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και στην πρακτική εξάσκηση και εφαρμογή της στρατιωτικής επιστήμης και τεχνολογίας στο οικείο επιχειρησιακό περιβάλλον.

Σκοπός της στρατιωτικής εκπαίδευσης είναι η ανάπτυξη της στρατιωτικής ικανότητας του Ικάρου, με την παροχή γνώσεων, με την αύξηση της αντοχής του σε παρατεταμένη άσκηση, της δυνατότητάς του να λειτουργεί αποτελεσματικά με ασφάλεια και τακτική σκέψη, κάτω από συνθήκες πίεσης, με την εκπαίδευση στα όπλα, την επιβίωση, τη γνώση της στρατιωτικής οργάνωσης και των διαδικασιών και, τέλος, με την άσκηση στη διοικητική και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Η στρατιωτική εκπαίδευση περιλαμβάνει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση. Υλοποιείται με την εκτέλεση δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με στρατιωτικές ασκήσεις, δοκιμασίες, ασκήσεις διαβίωσης, διδασκαλία, διαλέξεις, επισκέψεις, σωματική ατομική και ομαδική άσκηση. Καλύπτει εξειδικευμένα στρατιωτικά θέματα, τα οποία καθορίζονται επακριβώς στο ΠΣ και παρέχεται από στρατιωτικούς εκπαιδευτές. Στο πλαίσιο της στρατιωτικής εκπαίδευσης, αναπτύσσεται η φυσική κατάσταση με την άσκηση σε αντικείμενα εφαρμογής της φυσικής αγωγής και σε αθλοπαιδιές που καθορίζονται στο ΠΣ. Η παρακολούθηση όλων των αντικειμένων της στρατιωτικής (θεωρητικής και πρακτικής) εκπαίδευσης είναι υποχρεωτική.

Η ακαδημαϊκή εκπαίδευση αφορά στην επιστημονική γνώση των αντικειμένων των θετικών, εφαρμοσμένων, τεχνολογικών, κοινωνικών, ανθρωπιστικών και θεωρητικών επιστημών, οι οποίες διδάσκονται στην Σχολή και στην οποία υπάγονται όλα τα μαθήματα επιστημονικού χαρακτήρα τα οποία υποστηρίζουν γνωστικά τη θεωρητική και πρακτική στρατιωτική και πτητική εκπαίδευση.

Σκοπός της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης είναι να παρέχει πανεπιστημιακού επιπέδου γνώση, καθώς και άρτια επιστημονική και επαγγελματική κατάρτιση στους σπουδαστές της ΣΙ, σε συγκεκριμένα επιστημονικά γνωστικά αντικείμενα, ανάλογα με την Κατεύθυνση και την Ειδίκευση στην οποία έχουν ενταχθεί. Στην ακαδημαϊκή εκπαίδευση υπάγονται όλα τα μαθήματα επιστημονικού και ακαδημαϊκού χαρακτήρα σύμφωνα με τα γνωστικά αντικείμενα των Τομέων της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης, τα οποία υποστηρίζουν γνωσιολογικά την εκπαίδευση των σπουδαστών στο πεδίο της στρατιωτικής και πτητικής εκπαίδευσης.

Η ακαδημαϊκή εκπαίδευση κατανέμεται σε εξαμηνιαία και αυτοτελή μαθήματα και υλοποιείται με την παρακολούθηση διδασκαλίας, διαλέξεων, την εκτέλεση εργασιών, καθώς και εργαστηριακών και πρακτικών ασκήσεων, με εκπαιδευτικές επισκέψεις, μελέτη και εξετάσεις.. Σε περίπτωση που δεν προσέλθει για εξέταση εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, θεωρείται αποτυχών για τη συγκεκριμένη εξέταση ή επανεξέταση.

Η πτητική εκπαίδευση αφορά στις θεωρητικές, τεχνικές και πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και στην πρακτική εξάσκηση και εφαρμογή της αεροπορικής επιστήμης και τεχνολογίας στο οικείο επιχειρησιακό περιβάλλον.

Σκοπός της πτητικής εκπαίδευσης είναι η απόκτηση των πτητικών γνώσεων, η ανάπτυξη των απαιτούμενων δεξιοτήτων, καθώς και η διαμόρφωση της αεροπορικής κρίσης και αντίληψης των Ικάρων της Κατεύθυνσης Ιπταμένων, ώστε να επιτυγχάνονται τα επιθυμητά χαρακτηριστικά προσωπικότητας του «Πρότυπου Ανθυποσμηναγού Ιπταμένου» της ΠΑ, όπως αυτό έχει οριστεί από το ΑΑΣ. Η πτητική εκπαίδευση πραγματοποιείται από την 360 ΜΕΑ και την 120 ΠΕΑ.

Η πτητική εκπαίδευση βασίζεται σε σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρησιακό περιβάλλον στο οποίο εκπαιδεύονται οι Ιπτάμενοι και στο οποίο θα κληθούν να εκτελέσουν την αποστολή τους, το μέλλον της αεροπορικής επιστήμης διεθνώς, αλλά και την ανάπτυξη και εξέλιξη της ΠΑ που καλείται να λειτουργήσει σε ένα άκρως ανταγωνιστικό και γεωπολιτικά ασταθές περιβάλλον. Η πτητική εκπαίδευση επιτυγχάνεται στο

συντομότερο δυνατό χρόνο με το μικρότερο δυνατό κόστος, επιδιώκοντας αδιάλειπτα την ασφάλεια των πτήσεων, στο πλαίσιο των ποιοτικών προτύπων, όπως αυτά καθορίζονται από την ΠΑ.

Η πτητική εκπαίδευση διακρίνεται σε εκπαίδευση εδάφους και εκπαίδευση αέρος. Η εκπαίδευση εδάφους παρέχεται μέσω μαθημάτων προετοιμασίας των πτήσεων, διαλέξεις, εξάσκηση στους εξομοιωτές πτήσεων και στα ολοκληρωμένα συστήματα εκπαίδευσης μέσω υπολογιστών, και διεξάγεται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Η εκπαίδευση αέρος διενεργείται με τα διατιθέμενα προς το σκοπό πτητικά μέσα της ΠΑ και περιλαμβάνει συγκεκριμένο αριθμό και ώρες πτήσεων ανά εκπαιδευόμενο.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί η λειτουργία των ακόλουθων θεσμών της Σχολής:

Συμβούλιο Ικανότητας

Το Συμβούλιο Ικανότητας είναι το ανώτατο όργανο κρίσης και απόφασης σχετικά με την ανεπάρκεια των Ικάρων στη Στρατιωτική Αγωγή.

Συμβούλιο Πτητικής Ικανότητας

Είναι το ανώτατο όργανο κρίσης και απόφασης για την πτητική καταλληλότητα των Ικάρων, σύμφωνα με το Π.Δ. 29/2020 ΦΕΚ 57/Α/12-3-2020.

Επιτροπή Ερευνών (ΕΕ)

Αποτελεί το όργανο επίβλεψης και παρακολούθησης της ομαλής υλοποίησης της εν γένει ερευνητικής δραστηριότητας της ΣΙ.

Πέραν αυτών, ως υποστήριξη των υπηρεσιών της Σχολής, λειτουργούν τα ακόλουθα γραφεία:

1. Γραφείο Νομικού Συμβούλου,
2. Γραφείο Ασφάλειας Πτήσεων και Εδάφους (ΓΑΠΕ),
3. Γραφείο Υγιεινής και Ασφάλειας, καθώς και

4. Γραφείο Τυποποίησης και Αξιολόγησης.

- **Military Erasmus+**

Η Σχολή Ικάρων από τις 13 Νοεμβρίου 2016 έγινε μέλος του Προγράμματος ERASMUS+ με στόχους:

1. Την ενθάρρυνση και υποστήριξη της μετακίνησης των σπουδαστών και του διδακτικού προσωπικού της
2. Την βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης που παρέχει μέσω της σύναψης στρατηγικών και αμοιβαία επωφελών συνεργασιών
3. Την προώθηση και ανάπτυξη της διεθνούς της παρουσίας

- **Τμήματα, Κατευθύνσεις και Ειδικεύσεις**

Στη ΣΙ λειτουργεί το Τμήμα Αεροπορικών Επιστημών (ΤΑΕΠ) με τις ακόλουθες Κατευθύνσεις: (α) Ιπταμένων, (β) Μηχανικών, (γ) Ελεγκτών Αεράμυνας. Είναι δυνατή η ίδρυση, λειτουργία, μετονομασία ή κατάργηση νέων Κατευθύνσεων στο ΤΑΕΠ, σύμφωνα με τον Ν. 3187/2003.

Οι Ίκαροι της Κατεύθυνσης Ιπταμένων δύνανται να μετατάσσονται είτε στην Κατεύθυνση Ελεγκτών Αεράμυνας είτε σε άλλη Κατεύθυνση, σύμφωνα με τον Ν. 3187/2003 και τα οριζόμενα στον Οργανισμό της ΣΙ. Η Κατεύθυνση Μηχανικών, μετά την ολοκλήρωση του 1ου έτους σπουδών, παρέχει τρεις Ειδικεύσεις: Μηχανικοί Αεροσκαφών, Μηχανικοί Τηλεπικοινωνιών – Ηλεκτρονικών και Μηχανικοί Αεροπορικών Εγκαταστάσεων.

Η ΣΙ χορηγεί στους αποφοίτους της Κατεύθυνσης Ιπταμένων βεβαίωση θεωρητικής επάρκειας επαγγελματικών μαθημάτων, σύμφωνα με το ΠΔ 33/2002.

Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων(ΣΣΑΣ)

- **Αποστολή**

Αποστολή της Σχολής είναι η παροχή αρμονικά συνδυασμένης, επιστημονικής και στρατιωτικής εκπαίδευσης για την κατάρτιση μονίμων Αξκών με απώτερο σκοπό την κάλυψη των αναγκών των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων όπως παρακάτω:

1. Υγειονομικού (Ιατροί, Κτηνίατροι, Οδοντίατροι, Φαρμακοποιοί, Ψυχολόγοι)
2. Οικονομικού
3. Στρατολογικού – Στρατιωτικών Νομικών Συμβούλων (ΝΟΜ)

- **Διαδικασία Εισαγωγής**

Η εισαγωγή στη ΣΣΑΣ μπορεί να γίνει μόνο μέσω των Πανελλαδικών Εξετάσεων για τους αποφοίτους Γενικού Λυκείου. Μετά το πέρας των Πανελλαδικών Εξετάσεων οι υποψήφιοι υποχρεούνται να συμμετάσχουν σε Προκαταρκτικές Εξετάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν ψυχοτεχνικά τεστ, υγειονομικές εξετάσεις και αθλητικές δοκιμασίες.

Οι ειδικές κατηγορίες των υποψηφίων που μπορούν να εισαχθούν στη ΣΣΑΣ περιγράφονται στην Εγκύκλιο Διαταγή «Προκήρυξη Διαγωνισμού Επιλογής Σπουδαστών ΑΣΕΙ-ΑΣΣΥ», η οποία εκδίδεται, περί τα μέσα Μαρτίου κάθε έτους.

Όλες οι σχετικές πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Εγκύκλιο Διαταγή (ΕΔΥΕΘΑ Προκήρυξης Διαγωνισμού Επιλογής Σπουδαστών ΑΣΕΙ-ΑΣΣΥ) που εκδίδει κάθε χρόνο, περίπου στις αρχές Μαρτίου το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα της Σχολής στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.ssas.gr και στην αντίστοιχη του ΓΕΕΘΑ www.geetha.mil.gr. Ο τρόπος λειτουργίας της Σχολής καθώς και οι συναφείς διαδικασίες καθορίζονται στο ΠΔ 61/2021 “Οργανισμός Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων”.

- **Εκπαίδευση**

Η θεωρητική στρατιωτική εκπαίδευση του συνόλου των μαθητών πραγματοποιείται παράλληλα με την πανεπιστημιακή δραστηριότητα, σε ώρες κατά τις οποίες δεν υπάρχουν πανεπιστημιακές υποχρεώσεις, καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

Η εφαρμοσμένη στρατιωτική εκπαίδευση περιλαμβάνει:

- 5ήμερο ημερήσιων και νυχτερινών βολών σε συνδυασμό με την πανεπιστημιακή δραστηριότητα.
- Χειμερινή εκπαίδευση-διαβίωση με τη συμμετοχή των 4 πρώτων τάξεων της Σχολής στην ευρύτερη περιοχή ΡΕΝΤΙΝΑΣ Θεσσαλονίκης για μια εβδομάδα μετά το πέρας της εξεταστικής περιόδου του Φεβρουαρίου.
- Θερινή εκπαίδευση-διαβίωση με τη συμμετοχή των 3 πρώτων τάξεων της Σχολής στην περιοχή ΦΑΡΟΣ ΠΟΣΕΙΔΙΟΥ Χαλκιδικής για τρεις εβδομάδες μετά το πέρας της εξεταστικής περιόδου του Ιουνίου.

Η Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση πραγματοποιείται στα παρακάτω έξι (6) τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης:

- Ιατρικό
- Κτηνιατρικό
- Οδοντιατρικό
- Φαρμακευτικό
- Ψυχολογικό
- Νομικής για το τμήμα Στρατιωτικών Νομικών Συμβούλων (ΝΟΜ)
- Οικονομικό

Οι μαθητές της ΣΣΑΣ διδάσκονται στο Πανεπιστήμιο όπως όλοι οι άλλοι φοιτητές, και έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις. Διδάσκονται όλα τα προβλεπόμενα από το πρόγραμμα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μαθήματα, και πραγματοποιούν πρακτική εξάσκηση στα εργαστήρια και τις κλινικές του. Η φοίτηση διαρκεί 6 χρόνια για το Ιατρικό

τμήμα, 5 χρόνια για το Κτηνιατρικό, Οδοντιατρικό και Φαρμακευτικό και 4 χρόνια για το Νομικό, Οικονομικό και Ψυχολογικό.

Η Σχολή μέσω της Διευθύνσεως Σπουδών οργανώνει την στρατιωτική και παρακολουθεί την πανεπιστημιακή εκπαίδευση των Μαθητών και τις επιδόσεις τους. Μετά την αποφοίτησή τους δύνανται να μετεκπαιδευτούν σε Πανεπιστήμια του εσωτερικού και εξωτερικού.

Πέραν της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης, υλοποιείται και επιμορφωτική εκπαίδευση. Αυτή, περιλαμβάνει διδασκαλίες επί θεμάτων γενικού ενδιαφέροντος, διαλέξεις από διακεκριμένους επισκέπτες, προβολές ταινιών, επισκέψεις σε μουσεία, ιστορικούς και θρησκευτικούς χώρους, εκπαιδευτικά ταξίδια, ενώ περιλαμβάνει και διδασκαλία Ελληνικής γλώσσας σε αλλοδαπούς μαθητές και διδασκαλία ξένων γλωσσών σε διάφορα επίπεδα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, ομάδα Μαθητών της Σχολής με την καθοδήγηση της Δνσης Σπουδών εκδίδει το τριμηνιαίο, επιστημονικού περιεχομένου, περιοδικό, με τον τίτλο “ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ”.

Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής(ΣΑΝ)

- **Αποστολή**

Αποστολή της ΣΑΝ είναι:

α. Να παρέχει εκπαίδευση όπως αυτή προβλέπεται στο νόμο 3187/03.

β. Να αναπτύσσει τις απαιτούμενες αρετές και τη στρατιωτική αγωγή των σπουδαστών, ώστε να διαμορφώνει Αξιωματικούς Νοσηλευτές, με ηγετικά προσόντα, στρατιωτική συνείδηση, μόρφωση ανώτατου επιπέδου, καθώς και κοινωνική, πολιτιστική παιδεία και αγωγή.

γ. Να συμμετέχει σε ερευνητικά-εκπαιδευτικά προγράμματα και δραστηριότητες της Πολιτείας που αφορούν σε θέματα νοσηλευτικής επιστήμης και τεχνολογίας.

δ. Να οργανώνει Σχολείο προετοιμασίας αλλοδαπών υποτρόφων στα πλαίσια διακρατικών συμφωνιών.

- **Διαδικασία Εισαγωγής**

Η Σχολή ανήκει στο Επιστημονικό πεδίο των Επιστημών Υγείας. Το Τμήμα Εισαγωγικών Εξετάσεων ασχολείται με τη συλλογή και τον έλεγχο των δικαιολογητικών, καθώς και με τις προκαταρκτικές εξετάσεις (αθλητικές, υγειονομικές και ψυχοτεχνικές δοκιμασίες) των υποψηφίων της Σχολής. Οι μαθητές που επιθυμούν να εισαχθούν στη ΣΑΝ ενημερώνονται περί τα μέσα Μαρτίου από:

- Το Λύκειό τους
- Το Γραφείο ενημέρωσης Κοινού του ΥΠΕΘΑ
- Από τα Στρατολογικά γραφεία της περιοχής τους
- Από τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις της Σχολής και του ΥΠΕΘΑ για την έκδοση της Εγκυκλίου που αφορά στην προκήρυξη διαγωνισμού επιλογής σπουδαστών για τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΣΕΙ) και για τις Ανώτερες Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών (ΑΣΣΥ). Στην Εγκύκλιο αναφέρονται αναλυτικά όλα τα προσόντα που πρέπει να διαθέτουν οι υποψήφιοι, τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλλουν στη Σχολή πρώτης προτίμησης με πίνακα υποδειγμάτων καθώς και για τις Προκαταρκτικές εξετάσεις στις οποίες πρέπει να υποβληθεί ο υποψήφιος. Οι Προκαταρκτικές Εξετάσεις περιλαμβάνουν ψυχομετρικές δοκιμασίες, υγειονομικές εξετάσεις και αθλητικές δοκιμασίες (αναλυτικές οδηγίες δίνονται στην Εγκύκλιο). Τέλος στην Εγκύκλιο περιγράφεται το χρονοδιάγραμμα των ενεργειών του υποψηφίου. Επίσης το προσωπικό του τμήματος στα πλαίσια του επαγγελματικού προσανατολισμού πραγματοποιεί -κατόπιν σχετικού αιτήματος- ενημερωτικές ομιλίες σε γυμνάσια και Λύκεια του Λεκανοπεδίου.

- **Εκπαίδευση**

Οι βασικοί στόχοι της Ακαδημαϊκής Εκπαίδευσης είναι:

- Η απόκτηση γνώσεων για την άσκηση της Νοσηλευτικής επιστήμης τόσο σε επίπεδο πρόληψης, όσο και φροντίδας.
- Η καλλιέργεια της επιστημονικής σκέψης και η εξοικείωση με την έρευνα έτσι ώστε οι Αξιωματικοί Νοσηλευτές να συμμετέχουν στις εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας.
- Η απόκτηση από τους σπουδαστές των δεξιοτήτων που απαιτούνται από τον Αξιωματικό Νοσηλευτή προκειμένου να λειτουργεί ως διοικητικό και οργανωτικό στέλεχος στα πλαίσια της αποστολής των Ε.Δ.
- Στη Σχολή με μέριμνα της Διεύθυνσης Σπουδών, γίνεται το μάθημα της Καρδιο Αναπνευστικής Αναζωογόνησης (ΚΑΑ) καθώς και φροντιστηριακά μαθήματα Κλινικής Νοσηλευτικής. Οι σπουδαστές εξασκούνται σε προπλάσματα σε ειδικά διαμορφωμένες αίθουσες, με σκοπό την πλήρη κατανόηση και την απόκτηση δεξιοτεχνίας στις νοσηλευτικές διαδικασίες.

Παράλληλα, η Ακαδημαϊκή εκπαίδευση εμπλουτίζεται με τη διδασκαλία ξένων γλωσσών και την παροχή κοινωνικής και πολιτιστικής παιδείας, που πραγματοποιούνται στις εγκαταστάσεις της Σχολής.

Η Στρατιωτική Εκπαίδευση διακρίνεται σε θεωρητική και σε πρακτική Στρατιωτική Εκπαίδευση. Στην θεωρητική, περιλαμβάνονται Μαθήματα στρατιωτικού ενδιαφέροντος, διαλέξεις από διακεκριμένους ομιλητές σε θέματα Διεθνών Σχέσεων, Διεθνούς Πολιτικής και Διπλωματίας καθώς και διαλέξεις σε θέματα Διακλαδικότητας. Στην Πρακτική Στρατιωτική εκπαίδευση, περιλαμβάνονται καθημερινή σωματική αγωγή, Ασκήσεις αόπλου – ενόπλου, Βολές με όπλο G3-A3, Πορείες, Θερινή διαβίωση διάρκειας περίπου 1 εβδομάδας, Παρελάσεις, και εκπαιδευτικά ταξίδια και εκπαιδευτικές επισκέψεις σε Στρατιωτικές και γενικότερου ενδιαφέροντος εγκαταστάσεις.

Δομή και Λειτουργία των Σχολών Υπαξιωματικών

Αντίστοιχα με τις Σχολές Αξιωματικών, λειτουργούν και οι παραγωγικές Σχολές Υπαξιωματικών. Οι Σχολές Υπαξιωματικών, για τα τρία Όπλα, είναι οι ακόλουθες:

1. Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών(ΣΜΥ) Στρατού Ξηράς
2. Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού(ΣΜΥΝ)
3. Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας(ΣΜΥΑ)

Στη συνέχεια θα εξετάσουμε τη δομή και τη λειτουργία έκαστης από τις πιο πάνω Σχολές.

Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Στρατού Ξηράς(ΣΜΥ)

- **Αποστολή**

Η Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών είναι Ανώτερη Στρατιωτική Σχολή Υπαξιωματικών (ΑΣΣΥ), ανήκει στην ανώτερη βαθμίδα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Ν.2913 του 2001, Άρθρο 19, παράγραφος 5) και υπάγεται στο Υπουργείο Εθνικής Αμύνης, μέσω του Γενικού Επιτελείου Στρατού.

Η αποστολή της Σχολής βάσει του οργανισμού της είναι να παρέχει στους Σπουδαστές ποιοτική εκπαίδευση τρίτου κύκλου σπουδών και να καλλιεργεί παράλληλα το στρατιωτικό πνεύμα προσδίδοντας σ' αυτούς όλες τις στρατιωτικές αρετές και χαρακτηριστικά. Επιπλέον, πρέπει να διατηρεί το ηθικό των Σπουδαστών σε υψηλό επίπεδο και να βελτιώνει συνεχώς την εικόνα και το κύρος της. Τέλος, η Σχολή πρέπει να αποδίδει στο Στρατό Ξηράς Διοικητικούς και Τεχνικούς Μονίμους Υπαξιωματικούς, ικανούς να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των σύγχρονων Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων και να εργάζονται και να επιχειρούν σε διακλαδικό, ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον.

- **Διαδικασία Εισαγωγής**

Οι διαδικασίες εισαγωγής για τους υποψήφιους -ες για τα ΑΣΣΥ, που μετέχουν στις εξετάσεις του ΥΠΠΕΘ για πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, θα πρέπει επιπλέον να έχουν κριθεί ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΙ σε ιδιαίτερες εξετάσεις [«Προκαταρκτικές Εξετάσεις (ΠΚΕ)» (Ψυχομετρικές, Υγειονομικές, Αθλητικές) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ΥΠΕΘΑ)], βάσει του Ν. 2225/1994 – ΦΕΚ 121/Α'. Όπως έχει αναφερθεί και πιο πάνω, η τελική επιλογή και η σειρά επιτυχίας των υποψηφίων για κάθε Στρατιωτική Σχολή

γίνεται από το ΥΠΠΕΘ με βάση τις διαδικασίες που προβλέπονται από το Ν. 1351/1983 – ΦΕΚ 56/Α' και το Ν. 1911/1990, – ΦΕΚ 160/Α', όπως αυτοί ισχύουν σήμερα και το ΠΔ 91/1992 – ΦΕΚ 44/Α'. Με τα ως άνω αναφερόμενα, υλοποιείται και η εισαγωγή των υποψηφίων για τη ΣΜΥ.

Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού(ΣΜΥΝ)

- **Αποστολή**

Η αποστολή της Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού (ΣΜΥΝ) είναι να παρέχει στους εισερχόμενους σπουδαστές, αφενός μεν την κατάλληλη στρατιωτική και ναυτική αγωγή, αφετέρου δε, την αναγκαία θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, καθώς και τεχνική κατάρτιση, με σκοπό, την απόδοση Υπαξιωματικών, που θα είναι ικανοί να ανταποκριθούν στα καθήκοντα της ειδικότητας.

- **Διαδικασία Εισαγωγής**

Η εισαγωγή των υποψηφίων στη Σχολή, γίνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες εισαγωγής στις Ανώτερες και Ανώτατες Σχολές του Κράτους κατόπιν συμμετοχής στο διαγωνισμό Πανελλαδικών Εξετάσεων και προσδιορισμού του βαθμού της βάσης εισαγωγής.

Επιπρόσθετα, οι υποψήφιοι για να γίνουν δεκτοί στη Σχολή, πρέπει να επιτύχουν σε μια σειρά Προκαταρκτικών εξετάσεων (Ιατρικές εξετάσεις, Ψυχομετρικές και Αθλητικές Δοκιμασίες).

Τον αριθμό των εισακτέων Ελλήνων Σπουδαστών, καθορίζει το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (ΥΕΘΑ) κάθε χρόνο, ανάλογα με τις ανάγκες του Πολεμικού Ναυτικού. Οι υποψήφιοι άνδρες και γυναίκες, πρέπει να είναι απόφοιτοι της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Λυκείου), η ηλικία τους και τα αναγκαία προσόντα (σωματικά, ψυχικά), καθώς και δικαιολογητικά που απαιτούνται, καθορίζονται στη σχετική εγκύκλιο “Προκήρυξης Διαγωνισμού Επιλογής Σπουδαστών ΑΣΕΙ και Α ΣΣΥ”, που εκδίδεται ετησίως (περί μήνα Μάρτιο).

Μετά την επιλογή και την κατάταξη τους, οι νέοι σπουδαστές υπόκεινται σε μια βασική εκπαίδευση και δοκιμασία (προπαιίδευση), διάρκειας περίπου τριάντα (30) ημερών. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της προπαιίδευσης των, ορκίζονται ως Δόκιμοι Υπαξιωματικοί.

Κατά την διάρκεια της Προπαιίδευσης και πριν την ορκωμοσία των νεοκαταταγέντων, συγκαλείται το Συμβούλιο Κατανομής Ειδικοτήτων , και προβαίνει στην κατανομή των σπουδαστών σε Ειδικότητες.

Για την κατανομή των ειδικοτήτων στους σπουδαστές, λαμβάνονται υπόψη οι προτιμήσεις τους καθώς και η σειρά επιτυχίας (εισαγωγής) των στη Σχολή. Οι ειδικότητες που πρόκειται να κατανεμηθούν στους Δοκίμους Υπαξιωματικούς καθώς και το πλήθος των ατόμων για κάθε μία, καθορίζονται κάθε χρόνο από το Γενικό Επιτελείο Ναυτικού (ΓΕΝ), ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες του ΠΝ.

- **Εκπαίδευση**

Στη ΣΜΥΝ παρέχεται ακαδημαϊκή (θεωρητική και πρακτική), στρατιωτική και ναυτική εκπαίδευση και τεχνική κατάρτιση.

Η ακαδημαϊκή εκπαίδευση αφορά στην επιστημονική γνώση των αντικειμένων των θετικών, εφαρμοσμένων, τεχνολογικών και θεωρητικών επιστημών, οι οποίες διδάσκονται στην Σχολή και στην οποία υπάγονται όλα τα μαθήματα επιστημονικού χαρακτήρα, τα οποία υποστηρίζουν γνωστικά τη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση.

1. Οι ειδικότητες και εξειδικεύσεις των Δοκίμων Υπαξιωματικών, κατανέμονται στα κάτωθι τέσσερα πεδία γνωστικών αντικειμένων:

α. Πεδίο Α΄: Διοίκηση και Διαχείριση.

β. Πεδίο Β΄: Ναυτικές Επιχειρήσεις.

γ. Πεδίο Γ΄: Ναυτικά όπλα.

δ. Πεδίο Δ΄: Τεχνολογικές Εφαρμογές.

Οι σπουδές στη ΣΜΥΝ διαρκούν τρία (3) εκπαιδευτικά έτη. Κατά το πρώτο και δεύτερο εκπαιδευτικό έτος (πρώτη και δεύτερη Τάξη) οι Δόκιμοι Υπαξιωματικοί ακολουθούν πρόγραμμα σπουδών το οποίο περιλαμβάνει γνωστικά αντικείμενα σχετικά με την ειδικότητα που έχουν αποκτήσει. Κατά το τρίτο εκπαιδευτικό έτος (τρίτη τάξη) οι Δόκιμοι Υπαξιωματικοί ακολουθούν πρόγραμμα σπουδών το οποίο περιλαμβάνει γνωστικά αντικείμενα σχετικά με την εξειδίκευση της ειδικότητας που έχουν αποκτήσει.

Στο πλαίσιο της αποστολής της, η Σχολή μπορεί να συνεργάζεται με εκπαιδευτικά ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άλλους φορείς εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα ή με πρόσωπα αναγνωρισμένου επιστημονικού κύρους.

Μέρος της εκπαίδευσης μπορεί να πραγματοποιείται σε πολεμικά πλοία και Υπηρεσίες του ΠΝ, σε φορείς εκπαίδευσης και κατάρτισης του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, ελληνικού ή αλλοδαπού, κατόπιν εγκρίσεως της αρμόδιας Διεύθυνσης εκπαίδευσης του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού (ΓΕΝ).

Παράλληλα με την Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση, παρέχεται στους Δοκίμους Υπαξιωματικούς θεωρητική και πρακτική, Ναυτική και Στρατιωτική Εκπαίδευση, με σκοπό τη γνώση της ναυτικής τέχνης, την εξοικείωση με το ναυτικό περιβάλλον, αλλά και την ανάπτυξη στρατιωτικών γνώσεων και αρετών.

Η στρατιωτική εκπαίδευση είναι συνεχής και διαρκεί όσο και η φοίτηση των σπουδαστών στην Σχολή. Αποσκοπεί στην εμπέδωση της ενσυνείδητης πειθαρχίας και υπευθυνότητας, στην ανάπτυξη της υπακοής και του σεβασμού καθώς και των ψυχικών και σωματικών προσόντων των σπουδαστών. Επίσης, μέσω αυτής, επιδιώκεται η εμπέδωση των αρχών της ηγεσίας και η καλλιέργεια του αισθήματος ευθύνης και αφοσίωσης στο καθήκον, στη φιλοπατρία και στις ηθικές αρχές, τις οποίες χρειάζεται να αναπτύξει ο Μόνιμος Υπαξιωματικός του ΠΝ.

Η στρατιωτική εκπαίδευση συμπεριλαμβάνει τα πεδία:

α. Πεζικών Ασκήσεων και Πυρών.

β. Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.

Η ναυτική εκπαίδευση αφορά στις θεωρητικές, τεχνικές και πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και στην πρακτική εξάσκηση και εφαρμογή της ναυτικής επιστήμης και τεχνολογίας στο θαλάσσιο επιχειρησιακό περιβάλλον.

Στην Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στο μάθημα της Σωματικής Αγωγής. Ο Δόκιμος Υπαξιωματικός, παράλληλα με την πνευματική καλλιέργεια και τις θεωρητικές / ναυτικές γνώσεις που αποκτά στην διάρκεια της τριετούς φοιτήσεως τους στη ΣΜΥΝ, γυμνάζεται καθημερινά και επί μιάμιση ώρα, υπό την επιτήρηση γυμναστών, προκειμένου να βελτιώσει την φυσική του κατάσταση και να αναπτύξει ορισμένες ικανότητες και προσόντα απαραίτητα για μέλλοντα Υπαξιωματικό όπως π.χ. την αγωνιστικότητα, την μαχητικότητα, την εμμονή για τη νίκη και την ευγενή άμιλλα, την θέληση, ενεργητικότητα, ενθουσιασμό φυσική και ψυχική αντοχή.

Πιο αναλυτικά, οι επιδιώξεις της ΣΜΥΝ από την αθλητική δραστηριότητα των Δοκίμων Υπαξιωματικών είναι :

- Η βελτίωση της φυσικής κατάστασης των Δοκίμων Υπαξιωματικών, η καλλιέργεια πνεύματος ευγενούς άμιλλας και η έμφαση στην ομαδική προσπάθεια.
- Απόκτηση φυσικής και ψυχικής αντοχής ώστε οι Δόκιμοι Υπαξιωματικοί να αντεπεξέρχονται με επιτυχία σε αντίξοες φυσικές συνθήκες.
- Ο εθισμός με την θάλασσα και η καλή γνώση της Κολυμβήσεως.
- Η διέξοδος από την καθημερινή Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση και η ανάπτυξη μακροπρόθεσμα της αγάπης για τα σπορ και τη σωματική άσκηση.
- Η παροχή γνώσεων για την εκπαίδευση στην σωματική αγωγή των υφισταμένων τους.
- Η δημιουργία συνθηκών παροχής ίσων ευκαιριών σε όλους τους Δοκίμους Υπαξιωματικούς για άθληση σε όλες τις αθλητικές εγκαταστάσεις που διατίθενται με έμφαση στον Ναυτικό Αθλητισμό, και την Κολύμβηση.

- Η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για την εξάσκηση των Δοκίμων Υπαξιωματικών στην «Τέχνη της Διοικήσεως» και παροχή στοιχείων για την αντικειμενικότερη βαθμολογία των Στρατιωτικών και Ναυτικών προσόντων.
- Η κατάλληλη προετοιμασία των Δοκίμων Υπαξιωματικών ώστε να αντεπεξέλθουν επιτυχώς τις εξετάσεις του μαθήματος της Σωματικής Αγωγής (λήψη βαθμολογίας).
- Η προετοιμασία των ομάδων για την συμμετοχή στους αγώνες με άλλες παραγωγικές σχολές Υπαξιωματικών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας.

Κατά την τριετή φοίτηση στη Σχολή, οι σπουδαστές εκτός των μαθημάτων που παρακολουθούν, συμμετέχουν και σε άλλες δραστηριότητες, όπως πολιτιστικές, εκπαιδευτικές και ενημερωτικές/ επιμορφωτικές επισκέψεις σε Μουσεία, Θέατρα, Πανεπιστήμια (ΕΜΠ, ΣΝΔ κ.λ.π.). Επιπλέον, λαμβάνουν πρακτική – τεχνική επιμόρφωση στα συνεργεία του ΝΑ και ΕΝΑΕ. Τέλος, σε εβδομαδιαία βάση πραγματοποιούνται επισκέψεις σε διάφορων τύπων μονάδες του ΑΣ.

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει τη διεξαγωγή ημερίδας και πραγματοποίηση διαλέξεων, επί θεμάτων ναυτικού, αλλά και γενικού εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος, από διακεκριμένους πανεπιστημιακούς καθηγητές με στόχο την ευρύτερη επιμόρφωση των Δ.Υ.

Παράλληλα, από τα εκπαιδευτικά ταξίδια μικρής διάρκειας με τα πλοία του στόλου καθώς και από τον Θερινό Εκπαιδευτικό Πλου, διάρκειας περίπου 30 ημερών σε λιμένες του εξωτερικού (Μεσόγειος – Μαύρη Θάλασσα) και της ημεδαπής, δίδεται η ευκαιρία στους Δοκίμους Υπαξιωματικούς να αποκτήσουν πολύτιμες εμπειρίες, ερχόμενοι σε επαφή με ανθρώπους διαφορετικής πολιτιστικής κληρονομιάς – κουλτούρας.

Οι εκπαιδευτικές διαδικασίες της Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού, έχοντας αξιολογηθεί σύμφωνα με το Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης, το οποίο βασίστηκε στο μοντέλο επιχειρηματικής αριστείας EFQM, λειτουργούν

συμφώνως των κυρίων αρχών και των αντικειμενικών στόχων της Διασφάλισης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

- **Τμήματα, Κατευθύνσεις και Ειδικεύσεις**

Οι ειδικότητες των Δοκίμων Υπαξιωματικών της ΣΜΥΝ κατανέμονται σε τέσσερα Πεδία γνωστικών αντικειμένων: Πρώτο (Α΄), Δεύτερο (Β΄), Τρίτο (Γ΄) και Τέταρτο (Δ΄) τα οποία περιλαμβάνουν τις παρακάτω ειδικότητες:

α. Πεδίο Α΄: Διοίκησης και Διαχείρισης:

- Διαχειριστής

β. Πεδίο Β΄ : Ναυτικών Επιχειρήσεων:

- Αρμενιστής, Επιχειρήσεων / Επικοινωνιών

γ. Πεδίο Γ΄ : Ναυτικών Όπλων:

- Τεχνικός Όπλων

δ. Πεδίο Δ΄ : Τεχνολογικών Εφαρμογών:

- Ηλεκτρολόγος, Τεχνικός Μηχανολογικών Συστημάτων
- Τεχνικός Ηλεκτρονικών Συστημάτων, Ηλεκτρονικός Υπολογιστών και Δικτύων
- Τεχνικός συνεργείων

Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας(ΣΜΥΑ)

- **Διαδικασίες Εισαγωγής**

Η εισαγωγή των σπουδαστών στη ΣΜΥΑ, γίνεται με το ισχύον σύστημα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για την εισαγωγή των υποψηφίων στα Ανώτατα και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Οι επιτυχόντες, μετά την κατάταξή τους στη Σχολή και πριν από την ορκωμοσία τους ως Δοκίμων, κατανέμονται, πρώτα ποσοτικά και έπειτα ονομαστικά, σε ειδικότητες. Η ποσοτική κατανομή σε συγκεκριμένη ειδικότητα καθορίζεται από το Ανώτατο Αεροπορικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες της Πολεμικής Αεροπορίας. 3. Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας καθορίζει κάθε χρόνο τον αριθμό των εισακτέων στη Σχολή και εκδίδει την εγκύκλιο για την εισαγωγή σπουδαστών στη ΣΜΥΑ, η οποία αποστέλλεται σε όλα τα Λύκεια της χώρας, καθώς και όπου αλλού κριθεί απαραίτητο.

Για την εισαγωγή των σπουδαστών στη Σχολή απαραίτητη προϋπόθεση θεωρείται και η επιτυχία τους στις προκαταρκτικές εξετάσεις. Οι εξετάσεις γίνονται με μέριμνα της Διοίκησης Αεροπορικής Εκπαίδευσης (ΔΑΕ) και υπόκεινται σε ένα ενιαίο επιλογικό σύστημα, που περιλαμβάνει ψυχομετρικές δοκιμασίες, υγειονομικές εξετάσεις και αθλητικές δοκιμασίες.

Οι προκαταρκτικές εξετάσεις δεν έχουν συναγωνιστικό χαρακτήρα, όπως οι Πανελλήνιες Εξετάσεις, αλλά απαιτούν από τον υποψήφιο να συγκεντρώσει ένα ελάχιστο αριθμό προσόντων που προβλέπονται για την κάθε δοκιμασία ξεχωριστά. Μετά το πέρας των παραπάνω δοκιμασιών συντάσσονται από το Τμήμα Εισαγωγικών Εξετάσεων της ΔΑΕ οι πίνακες των επιτυχόντων στις προκαταρκτικές εξετάσεις, οι οποίοι αποστέλλονται στο Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας και στο Υπουργείο Παιδείας.

Η ΔΑΕ σύμφωνα με τους Πίνακες επιτυχόντων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση που εκδόθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, καλεί τους επιτυχόντες να καταταγούν στην Σχολή σε καθορισμένη ημερομηνία. Η πρόσκληση κοινοποιείται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

- **Εκπαίδευση**

Στην Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση υπάγονται όλα τα μαθήματα ακαδημαϊκού χαρακτήρα και εργαστηριακών ασκήσεων, τα οποία υποστηρίζουν γνωσιολογικά όλες τις πτυχές της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Η Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση κατανέμεται σε εξαμηνιαία μαθήματα και υλοποιείται με την παρακολούθηση διδασκαλίας, διαλέξεων, την εκτέλεση

εργαστηριακών – πρακτικών ασκήσεων, με εκπαιδευτικές επισκέψεις, μελέτη και εξετάσεις.

- **Τμήματα, Κατευθύνσεις και Ειδικεύσεις**

Στη ΣΜΥΑ λειτουργούν οι ακόλουθες κατευθύνσεις με τις συναφείς με αυτές ειδικότητες :

α. Κατεύθυνση Τεχνολογικής Υποστήριξης:

(1) Μηχανοσυνθέτης

(2) Μηχανικός Μεταφορικών Μέσων και Μηχανημάτων

(3) Τηλεπικοινωνιών – Ηλεκτρονικών

(4) Ηλεκτρολόγος

(5) Γενικός Οπλουργός

(6) Συντηρητής Αεροπορικών Εγκαταστάσεων

(7) Πληροφορικής

β. Κατεύθυνση Επιχειρησιακής Υποστήριξης:

(1) Ραδιοναυτίλος

(2) Ελεγκτής Αναχαίτισης

(3) Αμύνης Αεροδρομίων

(4) Μετεωρολόγος

(5) Πληροφοριών

γ. Κατεύθυνση Διοικητικής και Εφοδιαστικής Υποστήριξης:

(1) Στρατολόγος

(2) Ταμιακός

(3) Γενικός Υλικονόμος

Τα αντικείμενα ενασχόλησης των Υπαξιωματικών άπτονται των καθηκόντων που θα τους ανατεθούν και την κάλυψη των οργανικών θέσεων στις Μονάδες της Πολεμικής Αεροπορίας. Αναλυτικά για κάθε ειδικότητα παρατίθενται τα αντικείμενα εργασίας και οι απαιτούμενες γνώσεις που πρέπει να διαθέτει. Πέραν όμως των ειδικών γνώσεων, απαιτούνται οι γενικές γνώσεις που απαιτούνται αφενός για την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων ειδικότητας αλλά και για τη λειτουργία του ως Υπαξιωματικός εντός της Πολεμικής Αεροπορίας. Οι παρεχόμενες γνώσεις αφορούν στους ακόλουθους τομείς:

α. Ηγετική Διοικητική Οργάνωση

β. Ποιότητα Ασφάλεια Υγιεινή Προστασία Περιβάλλοντος

γ. Αρχές Πληροφορικής

δ. Ανθρωπιστικές Σπουδές

Το Γενικό Πρόγραμμα Κοινών Μαθημάτων έχει σχεδιαστεί για την παροχή των βασικών απαιτούμενων γνώσεων για την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων ειδικότητας και γενικών γνώσεων και περιλαμβάνει τα κοινά μαθήματα και τα μαθήματα ειδικότητας.

Η στρατιωτική εκπαίδευση αποσκοπεί στην ανάπτυξη της στρατιωτικής ικανότητας των Δοκίμων με την παροχή θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης καθώς και με τη βελτίωση, μέσω της εκπαίδευσης στη φυσική αγωγή, της φυσικής τους κατάστασης, ώστε να καθίστανται ικανοί για την εφαρμογή της στρατιωτικής επιστήμης και τεχνολογίας στο οικείο επιχειρησιακό περιβάλλον.

Η στρατιωτική εκπαίδευση περιλαμβάνει θεωρητική εκπαίδευση, πρακτική εκπαίδευση και φυσική αγωγή. Υλοποιείται με την εκτέλεση

δραστηριοτήτων που έχουν σχέση ιδίως με στρατιωτικές ασκήσεις, δοκιμασίες, ασκήσεις διαβίωσης, διδασκαλία, διαλέξεις, επισκέψεις, ατομική σωματική και ομαδική άσκηση. Στο πλαίσιο της Στρατιωτικής Εκπαίδευσης αναπτύσσεται η φυσική κατάσταση των Δοκίμων με την άσκηση σε αντικείμενα εφαρμογής του μαθήματος της φυσικής αγωγής και σε αθλοπαιδιές.

Τα αντικείμενα της θεωρητικής στρατιωτικής εκπαίδευσης διδάσκονται σε εξαμηνιαία βάση, είναι αυτοτελή και υλοποιούνται με την παρακολούθηση διδασκαλίας, διαλέξεων, την πραγματοποίηση πρακτικών ασκήσεων, με εκπαιδευτικές επισκέψεις, μελέτη και εξετάσεις.

Τα αντικείμενα της πρακτικής Στρατιωτικής Εκπαίδευσης διδάσκονται σε εξαμηνιαία βάση και υλοποιούνται με επίδειξη, εξάσκηση στο οικείο επιχειρησιακό περιβάλλον και εξετάσεις.

Η φυσική κατάσταση των Δοκίμων επιτυγχάνεται, βελτιώνεται και διατηρείται με την εφαρμογή προγράμματος αντικειμένων της φυσικής αγωγής και τη διεξαγωγή αθλοπαιδιών σε συνεργασία με το αντίστοιχο εκπαιδευτικό προσωπικό. Υλοποιείται από τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού της ειδικότητας φυσικής αγωγής.

Σκοπός της Στρατιωτικής Αγωγής είναι η κατάλληλη καλλιέργεια της προσωπικότητας του Δοκίμου στο στρατιωτικό τρόπο ζωής, η ανάπτυξη των αισθημάτων φιλοπατρίας, αλτρουισμού και ευθύνης, και η καλλιέργεια των ιδεωδών της ελευθερίας, της δημοκρατίας και του ανθρωπισμού, με τελικό στόχο την ανάπτυξη στρατιωτικών αρετών και ηγετικών χαρακτηριστικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Στο διεθνές περιβάλλον έχει γίνει γενικώς αποδεκτή η ανάγκη για συνεχή βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης προς τους σπουδαστές των στρατιωτικών σχολών.. Η εποχή των big data έχει φθάσει και επιβάλλει την προσαρμογή όσων ασχολούνται με την διαχείριση της πληροφορίας. Ο στρατός, βασίζεται κατ' εξοχήν στην διαχείριση της πληροφορίας, γι' αυτό και καθίσταται επιτακτική η ανάλογη προσαρμογή των στελεχών του στρατεύματος στις νέες συνθήκες. Επιπλέον, η ανάπτυξη οπλικών συστημάτων που χρησιμοποιούν τεχνολογία αιχμής, στην λειτουργία τους, επιφέρει επίσης αυξημένες απαιτήσεις προς τους χρήστες τους, που δεν είναι άλλοι από τους μελλοντικούς απόφοιτους των στρατιωτικών σχολών.

Χαρακτηριστική είναι η δήλωση του Wang Xiaowu, Υποδιευθυντή της Κινεζικού Εθνικού Κέντρου για την τεχνολογία στην εκπαίδευση, στην οποία αναφέρει: "Η εκπαίδευση κινείται προς μια εποχή των μεγάλων δεδομένων (big data), όποιος μπορεί να βρίσκει δεδομένα θα κερδίσει την επιβίωση του μέλλοντος; Όποιος μπορεί να εξορύξει δεδομένα θα κερδίσει την μελλοντική εξέλιξη, όποιος μπορεί να χρησιμοποιήσει τα δεδομένα και να παρέχει εξατομικευμένες υπηρεσίες, θα κερδίσει τον μελλοντικό ανταγωνισμό.

Με βάση τα ανωτέρω, διαπιστώνεται η τάση, στο διεθνές περιβάλλον, για εξέλιξη των στρατιωτικών σχολών. Προφανώς εντοπίζονται αρκετά διαφορετικές προσεγγίσεις, ανάλογα με το μέγεθος και τις απαιτήσεις κάθε χώρας, ή ακόμα και τους σκοπούς/στόχους αυτής. Όμως συνολικά θα μπορούσαμε να εστιάσουμε σε πέντε συγκεκριμένους πυλώνες, γύρω από τους οποίους περιστρέφεται η εξέλιξη των στρατιωτικών σχολών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η επιλογή των εισαχθέντων

Τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να έχει κάποιος για να καταφέρει να εισαχθεί σε μια στρατιωτική σχολή, αποτελούσε ανέκαθεν ένα σημαντικό προβληματισμό. Η πολυμορφία του έργου που καλείται να επιτελέσει ένας στρατιωτικός, προϋποθέτει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

Το γεγονός αυτό οδηγεί τις περισσότερες σχολές ανα τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένες και τις ελληνικές σχολές, να θεσπίζουν συγκεκριμένα κριτήρια και τρόπους επιλογής, τα οποία εξετάζουν τα ακόλουθα:

- Υγειονομική κατάσταση του υποψηφίου
- Αθλητική κατάσταση του υποψηφίου
- Ψυχολογική κατάσταση του υποψηφίου
- Νοητική κατάσταση του υποψηφίου.

Για τον έλεγχο των ανωτέρω χαρακτηριστικών, θεσπίζονται ανα σχολή, συγκεκριμένες εξετάσεις και ορίζονται συγκεκριμένα όρια επιδόσεων.

Οι τάσεις που διαπιστώνονται, διεθνώς, ξεκινώντας από τις ΗΠΑ, αλλά και από άλλες μεγάλες δυνάμεις, όπως η Κίνα, είναι η αύξηση των ή η συγκεκριμενοποίηση των ορίων ή/και των χαρακτηριστικών αυτών, ώστε να μπορεί να διασφαλιστεί ότι οι υποψήφιοι θα είναι σε θέση να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της εκπαίδευσης

Για να μπορέσει να υποστηριχθεί καλύτερα, ή ανωτέρω διαδικασία, σε πολλές χώρες έχουν δημιουργηθεί και λειτουργούν ειδικές δομές που έχουν ως αποκλειστικό σκοπό να προετοιμάσουν τους εκπαιδευόμενους για την εισαγωγή τους στις στρατιωτικές σχολές της προτίμησής τους. Αυτά τα *military schools* θεωρούνται από πολλούς «μικρογραφίες στρατιωτικών σχολών» και από άλλους ένα μέσο για «σωφρονισμό παραβατικών ατόμων, όπου θα μάθουν να πειθαρχούν» (Kjetil,2021: 7). Δεν είναι φυσικά αυτή η αποστολή των σχολών, ενώ επιπρόσθετα τα προγράμματα σπουδών και το πλαίσιο λειτουργίας έχουν εντελώς διαφορετικό προσανατολισμό.

Η επιλογή των εκπαιδευτών

Το εκπαιδευτικό προσωπικό που απασχολείται στους στρατιωτικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς διέπεται από μεγάλη ποικιλομορφία. Υπάρχουν από καθηγητές ΑΕΙ μέχρι εξειδικευμένα στρατιωτικά στελέχη, πολίτες που παρέχουν υπηρεσίες με συμβάσεις έργου καθώς επίσης και έφεδροι που υποστηρίζουν πτυχές του εκπαιδευτικού έργου με συγκεκριμένες γνώσεις και

δεξιότητές τους. Είναι κυρίως εκεί, για να υποστηρίξουν περισσότερο θεωρητικά ή πολύ συγκεκριμένα πρακτικά αντικείμενα. Στις επιχειρησιακές διαβιώσεις, οι εκπαιδευτές αναλαμβάνουν εισηγήσεις, πρακτικές εφαρμογές καθώς και επιθεωρήσεις και αξιολογήσεις θεωρητικών και πρακτικών αντικειμένων.

Στο διεθνές πλαίσιο - κυρίως στην Ελβετία, την Ολλανδία και τη Σουηδία – όπως και για τις ΗΠΑ και τη Ρωσία σε ειδικές περιπτώσεις, οι εκπαιδευτές επιλέγονται και από απλούς δόκιμους ή ακόμη και εφέδρους κατόπιν αυστηρών διαδικασιών επιλογής. Ακόμη και μετά την επιλογή τους, συνεχίζουν να υφίστανται εξειδικευμένη εκπαίδευση στη διδακτική μεθοδολογία και να αξιολογούνται.

Σε αρκετές χώρες τα military schools έχουν ενσωματωθεί στον στρατηγικό σχεδιασμό της στρατιωτικής εκπαίδευσης ως σημαντικές πηγές τροφοδότησης της Ιεραρχίας και των διαφόρων Κλάδων με έμπειρα, εξειδικευμένα και καλά εκπαιδευμένα στελέχη, δίνοντας παράλληλα σημαντικά κίνητρα προσέλκυσης και καθιστώντας τις στρατιωτικές σχολές μια επιλογή για τους τελειόφοιτους.

Οι ευρωπαϊκές στρατιωτικές σχολές διαμόρφωσαν ένα κοινό πλαίσιο λειτουργίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της δημιουργίας του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης μέχρι το 2025, έχει θεσπίσει από το 2019 το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα EMILYO. Διάφορες θεματικές στρατιωτικής εκπαίδευσης εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, για να αναγνωρίσει το έργο των εκπαιδευτικών και των σχολών σε εθνικό επίπεδο. Το κάθε αντικείμενο θα κατανέμεται κάθε χρόνο σε διαφορετικές σχολές και σε όλη τη διάρκεια της Προγραμματικής Περιόδου 2020-25. Αφορά τέσσερις κατηγορίες: τυπική στρατιωτική εκπαίδευση, εκπαίδευση αναβάθμισης και συντήρησης ικανοτήτων, διακλαδική και διυπηρεσιακή εκπαίδευση, εκπαίδευση επί ειδικών αντικειμένων ανά Κλάδο και ο-σ.

Οι στόχοι του προγράμματος, όπως περιγράφονται στην ιστοσελίδα του προγράμματος είναι: η αναγνώριση των επιτευγμάτων των στρατιωτικών εκπαιδευτών και των σχολών και η προβολή του έργου τους, ο εντοπισμός και η προώθηση καλών πρακτικών διδασκαλίας και μάθησης, η προώθηση της

αμοιβαίας ανταλλαγής γνώσεων και η κινητικότητα μεταξύ εκπαιδευτών, αξιωματικών και διοικητικού προσωπικού των σχολών.

Τα ανωτέρω, περιγράφουν την βαρύτητα που δίνεται στο διεθνή χώρο, στις προδιαγραφές που θα πρέπει να έχει κάποιος για να μπορέσει να παρέχει εκπαίδευση σε μια στρατιωτική σχολή. Έρευνες εστιάζουν στα ποιοτικά χαρακτηριστικά που θα πρέπει να έχει ένας εκπαιδευτής για να μπορέσει να διδάξει σε έναν τέτοιο χώρο, ενώ ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται τόσο στην συνεχή επιμόρφωση του, όσο και στην συνεχή αξιολόγηση του, ώστε να μπορεί να επιβεβαιώνεται η ικανότητα του για παροχή κατάλληλης, τυποποιημένης εκπαίδευσης προς τους σπουδαστές.

Τα εκπαιδευτικά αντικείμενα

Οι συνεχείς εξελίξεις στην τεχνολογία, η διαρκής εισαγωγή νέων πεδίων τεχνολογίας στο πεδίο της μάχης καθώς και η συνεχής μεταβολή των χαρακτηριστικών του πολέμου, προκαλούν την απαίτηση για συνεχή αναθεώρηση των εκπαιδευτικών αντικειμένων σε μια στρατιωτική σχολή. Στον πυλώνα αυτό εμφανίζονται σημαντικά προβλήματα, που απαντούνται σε πολλές σχολές ανα τον κόσμο, όπως η επικαιροποίηση της εκπαιδευτικής ύλης ενός αντικειμένου. Σε πολλές περιπτώσεις, η ύλη ενός αντικειμένου, μπορεί σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα να έχει καταντήσει παρωχημένη ή ακόμα και να έχει καταριφθεί/διαψευσθεί, από νέες μελέτες και νέα ευρήματα στο συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο. Η επικαιροποίηση της εκπαιδευτικής ύλης αποτελεί έναν διαρκή αγώνα δρόμου, για τις στρατιωτικές σχολές ανά τον κόσμο. Η δημιουργία επιστημονικών επιτροπών/ομάδων, ανα σχολή, η σύμπραξη με άλλα πανεπιστήμια και η διεξαγωγή ημερίδων ή συνεδρίων πάνω σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα, αποτελούν τα κύρια εργαλεία που χρησιμοποιούνται από πολλές στρατιωτικές σχολές, για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος.

Ένα άλλο πολύ συχνό πρόβλημα, που σχετίζεται με τα εκπαιδευτικά αντικείμενα, είναι το βάθος, το επίπεδο στο οποίο θα πρέπει να φτάσει η ανάλυση ενός αντικειμένου, ώστε να μπορέσει ο μελλοντικός στρατιωτικός, είτε αξιωματικός είτε υπαξιωματικός, να κατέχει τις απαραίτητες

γνώσεις, για να μπορεί να εκτελέσει τα καθήκοντα του. Είναι ανάγκη ο σπουδαστής να λάβει φιλτραρισμένη την γνώση που χρειάζεται, αποφεύγοντας την παροχή περιττών πληροφοριών σε ένα ιδιαίτερα επιβαρυσμένο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Από την άλλη είναι ορατός ο κίνδυνος της παροχής «φτωχής» γνώσης προς τον σπουδαστή. Το συγκεκριμένο ζήτημα έχει εντοπιστεί και γίνονται προσπάθειες αντιμετώπισης του, με παρόμοιους τρόπους, όπως και το ζήτημα της εκπαιδευτικής ύλης.

Τα εκπαιδευτικά μέσα

Ένας επίσης σημαντικός πυλώνας, που προκαλεί έντονο προβληματισμό στις στρατιωτικές σχολές ανα τον κόσμο, είναι τα εκπαιδευτικά μέσα που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Το οπλοστάσιο που διαθέτει μια χώρα είναι σημαντικός παράγοντας, που σε μεγάλο βαθμό καθορίζει και τα εκπαιδευτικά μέσα που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε μια στρατιωτική σχολή. Η χρήση εξομοιωτών είναι αρκετά συχνή σε πολλές στρατιωτικές σχολές και η επιλογή αυτού βασίζεται συνήθως στα οπλικά συστήματα που διαθέτει μια χώρα. Είναι προφανές ότι η εναλλαγή οπλικών συστημάτων σε μια χώρα μπορεί να λαμβάνει χώρα με συχνότητα δεκαετίας ή δεκαετιών. Παρόλα αυτά, τα οπλικά συστήματα υπόκεινται σε συνεχείς αναβαθμίσεις που επιφέρουν σημαντικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας τους και που, σε πολλές περιπτώσεις, θα πρέπει να μεταδοθούν, σαν γνώση και στις στρατιωτικές σχολές.

Σε κάθε περίπτωση, είναι συνεχής η προσπάθεια, από πολλές χώρες, είτε για προμήθεια, είτε για παραγωγή σύγχρονων εκπαιδευτικών μέσων, που θα είναι σε θέση να προετοιμάζουν τους εκπαιδευόμενους, για την χρήση του κύριου όπλου που διατίθεται σε κάθε χώρα, αλλά και για την ανάπτυξη και εξέλιξη βασικών τους δεξιοτήτων, που θα τους χρειαστούν μελλοντικά στο πεδίο της μάχης. Η συγκεκριμένη διαδικασία, είναι ιδιαίτερα δύσκολη, γιατί από τη μία πλευρά, τέτοια συστήματα είναι ιδιαίτερα κοστοβόρα, από την άλλη, θα πρέπει συνεχώς να ελέγχεται η αναγκαιότητα τους, αλλά και το εκπαιδευτικό αποτέλεσμα που επιφέρουν στους σπουδαστές.

Η Στρατιωτική Εκπαίδευση

Η ενσωμάτωση της κουλτούρας και της παράδοσης της κάθε σχολής, στην εκπαιδευτική διαδικασία, με σκοπό οι εκπαιδευόμενοι να αφομοιώσουν τις αξίες και την αποστολή του οργανισμού, όπως και τις γενικές στρατιωτικές αξίες, καθώς και να λειτουργήσουν στο πλαίσιο της σχολής και του Κλάδου τους με πειθαρχία, ομαδικότητα και αίσθημα ευθύνης των καθηκόντων τους ως διοικούμενοι και διοικητές, είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη διαδικασία.

Γενικότερα η ανάπτυξη και καλλιέργεια της απαραίτητης ηθικής, της πειθαρχίας, για την εκτέλεση της αποστολής, καθώς και η διατήρηση υψηλού φρονήματος, σε μια κοινωνία όπου ο ατομισμός έχει λάβει ιδιαίτερα μεγάλες διαστάσεις, είναι ένα σημαντικό ζήτημα που προβληματίζει τις στρατιωτικές σχολές διεθνώς.

Επιπλέον η ισορροπία που θα πρέπει να υπάρχει μεταξύ ακαδημαϊκής και στρατιωτικής εκπαίδευσης αποτελεί πεδίο μελετών. Η διαμόρφωση ενός συμπαγούς προγράμματος εκπαίδευσης, που θα διατηρεί σε αρμονία την ακαδημαϊκή εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης και της αθλητικής σωματικής εκπαίδευσης, με την στρατιωτική εκπαίδευση και τη κατάλληλη διαμόρφωση των χαρακτήρων των σπουδαστών των σχολών είναι ένα από τα κύρια ζητούμενα σε κάθε στρατιωτική σχολή. Ο συνεχής έλεγχος και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, η τυποποίηση της εκπαίδευσης και η καθιέρωση δεικτών, για τον έλεγχο των σπουδαστών αλλά και της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι τα εργαλεία που κατά κόρο χρησιμοποιούνται σε στρατιωτικές σχολές, για να αντιμετωπιστεί το συγκεκριμένο ζήτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΔ

Οι Ελληνικές ένοπλες δυνάμεις, καλούνται να επιτελέσουν έναν καθοριστικό ρόλο για την εξασφάλιση της εθνικής κυριαρχίας και όχι μόνο, σε ένα συνεχώς εξελισσόμενο περιβάλλον, έντονων και διαρκώς μεταβαλλόμενων απειλών. Για τον λόγο αυτό, η εκπαίδευση των στελεχών τους θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα υψηλού επιπέδου και να αναζητάται συνεχώς η βελτίωση της.

Οι πυλώνες που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο, ως οδηγός που ακολουθείται σε πολλές άλλες χώρες, θα μπορούσε να αποτελέσει ένα γνώμονα για την μετεξέλιξη και των στρατιωτικών σχολών στην Ελλάδα, αρκεί βέβαια σε κάθε περίπτωση να προσαρμοστούν κατάλληλα στις ιδιαίτερες εθνικές μας απαιτήσεις.

Από τα πρώτα κεφάλαια, όπου παρατέθηκε η ιστορική εξέλιξη των Σχολών αυτών στην σύγχρονη Ελλάδα, αλλά και αποτυπώθηκε ο τρόπος με τον οποίο σήμερα λειτουργούν, είναι σαφές ότι οι Στρατιωτικές Σχολές στην Ελλάδα, είναι ιδιαίτερα υψηλού επιπέδου και σε πολλές περιπτώσεις δεν έχουν τίποτα να ζηλέψουν από μεγάλες παραδοσιακές σχολές σημαντικών παγκόσμιων δυνάμεων. Ήδη το σύνολο των Σχολών εφαρμόζουν σύγχρονες μεθόδους εκπαίδευσης και ακολουθούν σημαντικές διεθνείς δράσεις για την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Σε κάθε περίπτωση βέβαια, σκοπός πρέπει να είναι η συνεχής βελτίωση αλλά και η διατήρηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των αποφοίτων των Σχολών, σε ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο. Σε μια παγκόσμια κοινωνία, όπως οι ηθικές και συλλογικές αξίες είναι υπό συνεχή αίρεση κάτι τέτοιο παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες. Επίσης, η εξεύρεση πόρων είναι ένας διαρκής αγώνας που πολλές δεν κερδίζεται. Επιπλέον η συνεχής εξέλιξη της τεχνολογίας αλλά και η συνεχόμενη αύξηση των απαιτήσεων στο πεδίο της Μάχης, αποτελούν επιπλέον προκλήσεις στην διαμόρφωση της απαιτούμενης παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Στην χώρα μας, παράγοντες όπως η υπογεννητικότητα, η υφιστάμενη κοινωνική κατάσταση που επικρατεί αλλά και οι περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες που υφίστανται, θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη σε συνδυασμό με τα προαναφερθέντα ζητήματα που αναφέρθηκαν πιο πάνω, κατά τον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας των στρατιωτικών σχολών.

Με βάση τα παραπάνω και για τη μετεξέλιξη του ρόλου των στρατιωτικών σχολών και των προοπτικών τους στο νέο περιβάλλον – εκπαιδευτικό και στρατιωτικό, εκτιμάται ότι υπάρχει περιθώριο για βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης σε διάφορους τομείς. Εξετάζοντας τις διεθνείς τάσεις θα μπορούσαμε να οδηγηθούμε σε ανάλογες προτάσεις, ως ακολούθως.

Η επιλογή των εισαχθέντων

Η νομοθεσία αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα, καλύπτει με ικανοποιητικό τρόπο την διαδικασία επιλογής των εισαχθέντων στις Στρατιωτικές Σχολές. Οι διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες όμως επιβάλλουν την συνεχή αναθεώρηση και αναζήτηση των βέλτιστων εκείνων εργαλείων που θα μπορούσαν να βοηθήσουν για την επιλογή των καταλληλότερων προς εισαγωγή υποψηφίων. Το γεγονός ότι οι στρατιωτικές σχολές στην Ελλάδα, είναι, κατά γενική ομολογία υψηλής ζήτησης σχολές, παρέχει τη δυνατότητα φιλτραρίσματος των υποψηφίων. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται μέχρι τώρα, για την επιλογή των εισαχθέντων, όσον αφορά τα ψυχολογικά, σωματικά, αθλητικά και γνωστικά κριτήρια είναι, για την ώρα επαρκή. Αυτό όμως δεν θα πρέπει να αποτελεί καθησυχαστικό παράγοντα. Αντιθέτως, θα πρέπει να υπάρχει συνεχής αναζήτηση για την αξιοποίηση των στατιστικών στοιχείων που προκύπτουν από τις επιδόσεις των εισαχθέντων, σε σχέση με τις επιδόσεις τους στα κριτήρια εισαγωγής καθώς και με άλλες παράμετρους που ενδεχομένως να επηρεάζουν την πορεία των εισαχθέντων στην εξέλιξη τους, ώστε να αναζητηθεί η περαιτέρω βελτίωση αυτών των εργαλείων αξιολόγησης και επιλογής των εισαχθέντων. Η σύσταση ανάλογης επιτροπής ή ομάδας εργασίας, για την αξιολόγηση και αναθεώρηση αυτών των εργαλείων, θα μπορούσε να αποτελέσει ένα βοηθητικό στοιχείο προς αυτή την κατεύθυνση.

Η επιλογή των εκπαιδευτών

Η χρησιμοποίηση των κατάλληλων εκπαιδευτών είναι κρίσιμη για την παροχή της επιθυμητής εκπαίδευσης προς τους σπουδαστές των Σχολών. Η ανάπτυξη διαδικασιών όπου θα παρέχεται η δυνατότητα σε στρατιωτικούς να ακολουθούν την καριέρα του εκπαιδευτή και να προσαρμόζουν την εξέλιξη τους πάνω σε αυτό το μονοπάτι, θα μπορούσε να διασφαλίσει ότι οι εκπαιδευτές των Σχολών είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι για να εκτελέσουν το ιδιαίτερο αυτό καθήκον, των σπουδαστών των στρατιωτικών σχολών.

Η παρακολούθηση συγκεκριμένων σχολείων κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας ενός στρατιωτικού, θα πρέπει να καθορίζει δεσμευτικά και την εν συνεχεία εξέλιξη του. Γενικότερα, προτείνεται ο καθορισμός μιας συγκεκριμένης σειράς προαπαιτούμενων χαρακτηριστικών που θα πρέπει να διαθέτει ένας στρατιωτικός ώστε να επιλεγεί ως εκπαιδευτής σε στρατιωτική Σχολή. Τέτοια θα μπορούσαν να είναι η υπηρετήση σε συγκεκριμένες εκπαιδευτικές Μονάδες/κέντρα, η παρακολούθηση συγκεκριμένων σχολείων εντός και εκτός της ελληνικής επικράτειας και η απόκτηση προκαθορισμένων ακαδημαϊκών γνώσεων. Ειδικά για την αξιοποίηση των στελεχών και την τοποθέτηση στις διάφορες θέσεις-κλειδιά των καλύτερων δυνατών στελεχών η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού θα πρέπει να προσαρμοστεί, ώστε να μπορεί να ικανοποιεί τόσο τα κοινωνικά και οικονομικά όσο και τα στρατιωτικά κριτήρια (Πλαίσια Κλάδων, αρχαιότητα, ιεραρχία).

Επίσης, η φοίτηση και επιτυχής αποφοίτηση (ή η επίτευξη συγκεκριμένης βαθμολογίας) σε κάποιο σταδιοδρομικό σχολείο (για παράδειγμα στο ΚΕΟΑΧ) αποτελούν προαπαιτούμενα επιλεξιμότητας για φοίτηση σε κάποιον στρατιωτικό εκπαιδευτικό οργανισμό άλλης χώρας, σε εκπαιδευτικά προγράμματα διεθνών οργανισμών (ενδεικτικά στο ΝΑΤΟ ή τη FINABEL) ή και για την ανάληψη καθηκόντων στρατιωτικού εκπαιδευτή. Η δημιουργία αυτού του είδους στρατιωτικών εκπαιδευτών συντελεί στην αποτελεσματική επάνδρωση των σχολών με εξειδικευμένο προσωπικό υψηλής αξίας (Δοξάκης, 2015). Επίσης, τα στελέχη αυτά αξιοποιούνται σε ιδιαίτερες επιτελικές και διοικητικές θέσεις είτε σε κεντρικό επίπεδο (ΔΙΔΟΕ, Επιτελείο ΓΕΠΣ, Συγγραφικές ομάδες για ΣΔΗΜ) είτε σε εξειδικευμένα

καθήκοντα (ως Μέλη εκπαιδευτικών Συμβουλίων των Οργανισμών, Επιμορφωτές άλλων εκπαιδευτών, Υπεύθυνοι Σπουδών, Διαχειριστές δομών ΜΟΔΙΠ). Η μεγάλη τους εμπειρία και η ευελιξία για τη διαχείριση καταστάσεων τους καθιστά ιδανικούς στην ανάπτυξη τεχνογνωσίας για μεταφορά και προσαρμογή των διαφόρων εκπαιδευτικών αντικειμένων σε διακλαδικό και διυπηρεσιακό επίπεδο (Engelbrektsen, 2021).

Στο ακαδημαϊκό και αθλητικό τομέα, θα πρέπει να ισχύσουν παρόμοια κριτήρια, ώστε να διασφαλίζεται διαρκώς ότι οι υφιστάμενοι εκπαιδευτές είναι επαρκείς για την εκπαίδευση των αντικειμένων που τους έχουν ανατεθεί. Η υιοθέτηση συστήματος αξιολόγησης για τους ακαδημαϊκούς εκπαιδευτικούς, είναι αναγκαία και επίσης αναγκαία είναι η συνεχής αναθεώρηση του συστήματος αυτού καθώς και η πλήρης απόσαφήνιση του ποιος εκτελεί την αξιολόγηση, με τι κριτήρια και τι συνέπειες για τον αξιολογούμενο. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο εκπαιδευτικός σκοπός κάθε εκπαιδευτικού αντικειμένου και να καθορίζονται αντικειμενικά κριτήρια για την μέτρηση του βαθμού επίτευξης αυτού, ώστε στη συνέχεια να μπορεί μια αξιολόγηση του εκπαιδευτικού να είναι ουσιαστική και να παράγει αποτέλεσμα. Η εν λόγω διαδικασία αξιολόγησης θα πρέπει σαφώς να περιλαμβάνει και τους στρατιωτικούς εκπαιδευτές και τα αντικείμενα που αυτοί διδάσκουν.

Τα εκπαιδευτικά αντικείμενα

Η συνεχής τεχνολογική εξέλιξη προκαλεί την ανάγκη για συνεχή αναθεώρηση των εκπαιδευτικών αντικειμένων και το βάθος με το οποίο αυτά θα πρέπει να διδάσκονται σε έκαστη στρατιωτική σχολή. Η συνεχής αναθεώρηση της διδακτέας ύλης είναι αναγκαίο συστατικό για την αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Στις περισσότερες Σχολές η συγκεκριμένη διαδικασία υπάρχει. Η περαιτέρω συνεργασία με τους υπόλοιπους δημόσιους ή και εκπαιδευτικούς φορείς, αντίστοιχου επιπέδου, εντός και εκτός συνόρων, θα βοηθούσε στην πληρέστερη προσέγγιση του ζητήματος

Επιπλέον, η ενθάρρυνση υποβολής προτάσεων για αναμόρφωση των εκπαιδευτικών αντικειμένων, ειδικά από διακλαδική και διυπηρεσιακή σκοπιά

τόσο από τους εντεταλμένους θεσμικούς φορείς όσο και σε επίπεδο στελεχών, θα μπορούσε να βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση.

Η ολοκληρωμένη διαχείριση και τυποποίηση – που δύναται να επικυρωθεί και με χορήγηση πιστοποιητικών τύπου ΕΛΟΤ ή ISO – των οργανωτικών και διοικητικών διαδικασιών (standardization) μπορεί να διαμορφώσει ένα νέο τοπίο χωρίς να αλλοιώσει την παράδοση των στρατιωτικών οργανισμών, παράλληλα με την σαφή οριοθέτηση αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκομένων και τον καθορισμό συγκεκριμένων προτύπων στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η δημιουργία και εμπλουτισμός προγραμμάτων συνεκπαίδευσης, μεταξύ σχολών διαφορετικών κλάδων-σωμάτων θα μπορούσε να συνδράμει προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης της διακλαδικότητας των στελεχών, ακόμα και από τα πρώτα χρόνια της φοίτησης τους στις Σχολές. Με αυτό τον τρόπο θα μπορέσει να αναπτυχθεί μια νοοτροπία διακλαδικότητας και διαλειτουργικότητας, που στο σύγχρονο πεδίο μάχης είναι απαραίτητη.

Συνακόλουθα, η αξιοποίηση διεθνών οργανισμών για ανταλλαγές απόψεων και εμπειριών και προγράμματα, όπως το Military Erasmus και το EMILYO, μπορούν να μελετηθούν ως μια μορφή εκπαιδευτικής διπλωματίας και διαμόρφωσης μιας νέας κουλτούρας. Βέβαια σε πολλές σχολές, τα εν λόγω προγράμματα ήδη ακολουθούνται, εκτιμάται όμως ότι θα πρέπει και οι λοιπές σχολές να ακολουθήσουν μια τέτοια πορεία.

Επίσης, θεσμοί όπως τα Sandhurst Games αλλά και – σε ένα πιο επίσημο επίπεδο – οι διοργανώσεις του CISM ενισχύουν διεθνείς σχέσεις και παρέχουν νέα πεδία ανάδειξης σε στελέχη και οργανισμούς. Όλο και περισσότεροι οργανισμοί δημιουργούν ομάδες και συμμετέχουν σε τέτοιες διοργανώσεις, τουλάχιστον για αποκόμιση πρωτότυπων εμπειριών. Τα ανωτέρω θα πρέπει να συμπεριληφθούν στα εκπαιδευτικά προγράμματα των σχολών, σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα εκπαιδευτικά αντικείμενα, ώστε αν αποφέρουν το μεγαλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Βέβαια, υπάρχουν και άλλοι τρόποι συνεργειών που – σε μικρότερη ή μεγαλύτερη κλίμακα, ανάλογα με τη χώρα και το επίπεδο – έχουν αρχίσει να υλοποιούνται (Δοξάκης, 2015 & Εθνικό Τυπογραφείο, 2020: 36-39) και οι

οποίες μπορούν να αποφέρουν εκπαιδευτικά οφέλη στους στρατιωτικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς της χώρας μας.

Τέλος, η περαιτέρω ανάπτυξη συνεργασίας με ακαδημαϊκούς φορείς εντός και εκτός της χώρας, η ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων, είτε ακαδημαϊκών είτε ερευνητικών και η περαιτέρω συνεργασία των σχολών με την αμυντική βιομηχανία, θα επιφέρει στοχευμένα αποτελέσματα τόσο στην ανάπτυξη συστημάτων επωφελεία των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων όσο και στην εξέλιξη των σπουδαστών των σχολών στους επιμέρους επιστημονικούς τομείς.

Τα εκπαιδευτικά Μέσα

Μια αντίληψη είναι ότι η θεωρητική παρεχόμενη εκπαίδευση θα πρέπει να συνδεθεί με την πρακτική, σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό, ώστε η θεωρία να είναι πιο κατανοητή, και να μπορεί να αφομοιώνεται πιο εύκολα από τους εκπαιδευόμενους. Η χρήση εξομοιωτών αλλά και η ανάπτυξη εργαστηρίων σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό από αυτό που ήδη υπάρχει σήμερα, θα μπορούσε να είναι ιδιαίτερα βοηθητική, τόσο σε μαθήματα που άπτονται της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης, όσο και σε αντικείμενα που άπτονται της στρατιωτικής εκπαίδευσης.

Μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τους στρατιωτικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς είναι η ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού των στρατιωτικών σχολών. Η αξιοποίηση των ΤΠΕ έχει πολλαπλά οφέλη τόσο σε εκπαιδευτικό όσο και σε οργανωτικό-διοικητικό επίπεδο. Άλλωστε η τεχνολογική εξέλιξη καθιστά αναγκαίο τον ψηφιακό μετασχηματισμό των σχολών.

Η χρήση πολυμέσων στις εκπαιδευτικές διαδικασίες, θα πρέπει να ληφθεί σημαντικά υπόψη. Τα πολυμέσα, αποτελούν ένα σημαντικό εκπαιδευτικό εργαλείο. Θα πρέπει να αξιοποιηθεί κατάλληλα, λαμβάνοντας όμως υπόψη τα αρνητικά χαρακτηριστικά που όπως κάθε μέσο.

Γενικότερα, θα πρέπει να αναζητηθούν και να χρησιμοποιηθούν τα κατάλληλα εκείνα εκπαιδευτικά μέσα που θα μπορέσουν να κρατήσουν σε υψηλό επίπεδο το ενδιαφέρον και τον ενθουσιασμό των σπουδαστών για

μάθηση καθώς και την δημιουργικότητα αυτών, έχοντας διαρκώς κατά νου, τις υψηλές απαιτήσεις της εν λόγω εκπαίδευσης, και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες αυτής, την απαιτούμενη πειθαρχία που θα πρέπει να διατηρείται και την αναγκαία ψυχική ισορροπία που θα πρέπει να διασφαλίζεται στον σπουδαστή.

Η ανάπτυξη μιας πλούσιας ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης αποτελεί απαραίτητο συστατικό για κάθε υψηλού επιπέδου σχολή. Έτσι και στις στρατιωτικές σχολές, μια τέτοια βιβλιοθήκη θα πρέπει να είναι διαρκής στόχος. Η σύνδεση της δε με άλλες βιβλιοθήκες στρατιωτικών σχολών, θα μπορούσε να επιφέρει ακόμα περισσότερα εκπαιδευτικά οφέλη για τους σπουδαστές.

Επιπλέον, η εγκαθίδρυση λογισμικών εργαλείων για την παρακολούθηση της πορείας των σπουδαστών, τόσο σε ακαδημαϊκό όσο και σε αθλητικό, υγειονομικό και στρατιωτικό επίπεδο, θα μπορεί να παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για παρέμβαση τόσο ατομικά σε κάποιον σπουδαστή, με σκοπό την βελτίωση του, όσο και γενικά ως ανατροφοδότηση του υπάρχοντος εκπαιδευτικού συστήματος, με σκοπό τον εντοπισμό αδυναμιών και την μείωση ή εξάλειψη αυτών.

Η Στρατιωτική εκπαίδευση

Η στρατιωτική εκπαίδευση των σπουδαστών των στρατιωτικών σχολών, είναι ένα ιδιαίτερο κομμάτι που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής και παρακολούθησης.

Η εξασφάλιση της ποιότητας της παρεχόμενης στρατιωτικής εκπαίδευσης, είναι συνυφασμένη με τις ψυχικές αντοχές του σπουδαστή. Η πειθαρχία, η ηθική και το δεοντολογικό υπόβαθρο που θα πρέπει να αναπτύξει κάθε μελλοντικό στέλεχος των ενόπλων δυνάμεων είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που γαλουχούνται μέσα από την στρατιωτική εκπαίδευση. Η διασφάλιση της ψυχικής υγείας και ισορροπίας των σπουδαστών είναι εξαιρετικά μεγάλης σημασίας στον τομέα αυτό και με τέτοιο τρόπο θα πρέπει να αντιμετωπίζεται. Η συστηματική παρακολούθηση των σπουδαστών στον Τομέα αυτό θα μπορούσε να προλάβει αρκετές ανεπιθύμητες καταστάσεις.

Η συνεργασία μεταξύ των στρατιωτικών σχολών της χώρας μας, αλλά και η συνεργασία με άλλες σχολές εκτός των πυλών, παρέχει τη δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων και αντιλήψεων στους εφαρμοζόμενους τρόπους στρατιωτικής εκπαίδευσης των σπουδαστών των στρατιωτικών σχολών.

Λοιπές προτάσεις

Πέραν των πυλώνων που αναπτύχθηκαν πιο πάνω, τα ιδιαίτερα δεδομένα που επικρατούν στην περιοχή μας, επιβάλλουν την εξέταση και άλλων ζητημάτων που χρήζουν περαιτέρω εξέτασης για βελτίωση, στο πλαίσιο της παρεχόμενης εκπαίδευσης των σπουδαστών των στρατιωτικών σχολών.

Η περαιτέρω εισαγωγή της διακλαδικότητας εντός των Σχολών, κρίνεται ως ένα αναγκαίο βήμα για να αποκτηθούν βάσεις συνεργασίας, όχι μόνο μεταξύ στρατιωτικών σχολών και μονάδων αλλά και με τα σώματα ασφαλείας, καθώς πλέον, είναι πολλές οι περιπτώσεις που οι ένοπλες δυνάμεις καλούνται να συνεπιχειρήσουν με τα σώματα ασφαλείας. Χαρακτηριστικές είναι οι επιχειρήσεις της FRONTEX, για την διαχείριση του μεταναστευτικού/προσφυγικού ζητήματος, όπου καλούνται να συνεργαστούν και να συνεπιχειρήσουν οι ένοπλες δυνάμεις με τα σώματα ασφαλείας. Συνακόλουθα προς το προηγούμενο, η κοινή εκπαίδευση και η εμβάθυνση της διακλαδικής κουλτούρας θα ενδυναμώσει και θα εμβαθύνει αντίστοιχα τους δεσμούς Ιεραρχίας και συνεργασίας μεταξύ Σχηματισμών και Επιτελείων, λειτουργώντας ως πολλαπλασιαστής και δημιουργώντας οικονομίες κλίμακας.

- Ιδιαίτερη σημασία και πολύ σημαντικό ρόλο θα έχει επίσης η ενσωμάτωση της διακλαδικότητας και διυτηρεσιακότητας και στο επίπεδο της οργανωτικής κουλτούρας και της διαμόρφωσης νοοτροπίας που είναι το πρώτο βήμα για την κατανόηση και επιτυχημένη ολοκλήρωση μιας τόσο περίπλοκης διαδικασίας και για την καλύτερη εκπλήρωση της αποστολής του οργανισμού. Τα οργανογράμματα οφείλουν να προσαρμόζονται στις νέες απαιτήσεις, να προωθούν την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια. Η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων τομέων μπορεί να διαμορφώσει νέα πρότυπα και σε αυτό μπορούν να έχουν ένα θεσμικό λόγο και οι εκπαιδευόμενοι (Vanholme, 2020).

Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών οργανισμών είναι ένα επιπλέον εργαλείο που θα πρέπει να αξιοποιηθεί περαιτέρω. Όπως σε όλες τις εκπαιδευτικές δομές, η αξιολόγηση του υλοποιούμενου προγράμματος και γενικά του παραγόμενου έργου είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο της οργάνωσής τους.

Για τους Στρατιωτικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς, η αξιολόγηση έχει δύο κύριες κατευθύνσεις (ΑΔΙΠ, 2019: 16): η άμεση αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων ως πλαίσιο προαγωγής στις εκπαιδευτικές περιόδους και τον καθορισμό της αρχαιότητας καθώς και την άμεση και έμμεση αξιολόγηση διαδικασιών και ενεργειών ως στοιχείο ΔΟΠ του οργανισμού συνολικά.

Το πρώτο σκέλος υλοποιείται μέσω της ιεραρχίας της σχολής και των εκπαιδευτών. Για το δεύτερο, η αρχική άμεση εποπτεία της Ιεραρχίας (ΔΙΔΟΕ, Επιτελεία) και του ΓΕΠΣ έχει μετατοπιστεί στην δημιουργία τομέων ΜΟΔΙΠ σε κάθε σχολή ξεχωριστά. Στην πρωτοπορία αυτής της θεσμικής μεταρρύθμισης βρίσκεται και η Ελλάδα, έχοντας ήδη δημιουργήσει τέτοιες μονάδες σε όλες τις ΑΣΕΙ και έχοντας προωθήσει την πιστοποίηση για ελέγχους από σχετικούς φορείς των ΑΣΣΥ και των σχολών Επιτελών. Παράλληλα, προχωρούν στη συγκρότηση και εφαρμογή ενός σύγχρονου και ευέλικτου νομοθετικού πλαισίου που θα ρυθμίζει επακριβώς το πλαίσιο και τα κριτήρια της αξιολόγησης (ΣΝΔ/ΜΟΔΙΠ, 2020).

Πέραν αυτών όμως, η υιοθέτηση ενός διαγράμματος SWOT (*Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats* -αντίστοιχα στα ελληνικά: δυνατά σημεία, αδύναμα σημεία, ευκαιρίες, απειλές.) για την πληρέστερη αξιολόγηση των δομών αυτών, θα μπορούσε να είναι χρήσιμο. Το τι θα περιλαμβάνει ένα διάγραμμα SWOT είναι απότοκο τόσο του πλαισίου αξιολόγησης που δημιουργήθηκε (συσχετίζοντας ΜΟΔΙΠ Εκθέσεις διαφόρων Ελληνικών και ξένων ομοειδών οργανισμών και των επιχειρησιακών αξιολογήσεων) όσο και της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας κάθε οργανισμού. Είναι σαφές ότι υπάρχουν πολλές δυνατότητες που οι στρατιωτικοί οργανισμοί δεν έχουν ακόμη αξιοποιήσει πλήρως, το συγκριτικό πλεονέκτημα της άμεσης επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων μπορεί να υπερφορτώσει και να καταστήσει αναποτελεσματικές τις διαδικασίες εισαγωγής, ενώ και οι απειλές δε θα

μπορούσαν να απαλειφθούν εύκολα «με την έκδοση μιας διαταγής», όπως ίσως θα θεωρούσε κάποιος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι στρατιωτικές σχολές αποτελούν για την Ελλάδα, αλλά και για όλες τις χώρες ανά τον κόσμο, η δεξαμενή από την οποία αντλείται ο κορμός των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας. Το γεγονός αυτό, από μόνο του, καθιστά τους οργανισμούς αυτούς ιδιαίτερα ευαίσθητα κύτταρα για την εθνική ασφάλεια μιας χώρας, την επιβίωση της αλλά και την επικράτηση της στο γεωστρατηγικό περιβάλλον που δρα.

Στην Ελλάδα, τα κύτταρα αυτά, «παράγουν» τα μελλοντικά στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, με αποτελεσματικότητα και συνέπεια, από την ίδρυση του κράτους έως σήμερα. Η προτίμηση και η μεπιστοσύνη δε, πολλών χωρών προς τις στρατιωτικές σχολές της χώρας μας, αποδεικνύεται έμπρακτα με την συμμετοχή μεγάλου αριθμού αλλοδαπών σπουδαστών στις στρατιωτικές μας σχολές.

Επιπλέον η δυναμική που εμφανίζουν οι ένοπλες δυνάμεις μας στους διάφορους διεθνείς οργανισμούς (ΟΗΕ-NATO ΕΕ, κλπ) καταδεικνύουν το υψηλό τους επίπεδο και κατά συνέπεια το υψηλό επίπεδο των στρατιωτικών σχολών που τις τροφοδοτούν με στελέχη. Αλλά το ίδιο καταδεικνύει η αποτρεπτική ισχύ που εμφανίζει η χώρα μας, προς κάθε αποσταθεροποιητικό παράγοντα που ενδεχομένως να δραστηριοποιείται στην περιοχή ενδιαφέροντος μας.

Οι στρατιωτικές σχολές, για να αποφέρουν αυτό το, ομολογουμένως υψηλού επιπέδου αποτέλεσμα, εφαρμόζουν μια ποιοτική εκπαίδευση, τόσο σε ακαδημαϊκό όσο και σε αθλητικό και στρατιωτικό επίπεδο, προς τους σπουδαστές τους, ακολουθώντας σύγχρονες πρακτικές και μεθόδους εκπαίδευσης, εμφανίζοντας ιδιαίτερη εξωστρέφεια προς τους διεθνείς φορείς και εκπαιδευτικά κέντρα, με πολλά από τα οποία έχουν αναπτυχθεί συνέργειες. Συγχρόνως διατηρείται η παράδοση, ως αναπόσπαστο κομμάτι της ταυτότητας κάθε οργανισμού, χωρίς όμως αυτό να στερεί τον απαιτούμενο εκσυγχρονισμό που θα πρέπει συνεχώς να επιδιώκεται. Το νομοθετικό πλαίσιο καλύπτει εκτενώς τις διαδικασίες και τον τρόπο λειτουργίας κάθε σχολής, ώστε να μπορεί κάθε σχολή να επικεντρώνεται απρόσκοπτα στο ιδιαίτερα σημαντικό έργο της. Επιπλέον γίνονται συνεχείς προσπάθειες για την περαιτέρω βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Σε αυτό το μήκος κύματος και αφού εξετάσθηκαν οι διεθνείς τάσεις και μέθοδοι που εφαρμόζονται ανά τον κόσμο, στις στρατιωτικές σχολές, η παρούσα εργασία συμπεριέλαβε μια σειρά από προτάσεις για την περαιτέρω εξέλιξη και αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και λειτουργίας των στρατιωτικών σχολών στη χώρα μας, βασιζόμενη κυρίως σε 5 θεματικούς πυλώνες, την διαδικασία επιλογής των εισαχθέντων στις σχολές, την διαδικασία καθορισμού των εκπαιδευτικών αντικειμένων, την διαδικασία επιλογής των εκπαιδευτών των σχολών, την επιλογή των κατάλληλων εκπαιδευτικών μέσων και την αναγκαιότητα ιδιαίτερης προσοχής στην παρεχόμενη στρατιωτική εκπαίδευση. Πέραν των ανωτέρω, διαπιστώθηκε η ανάγκη για περαιτέρω εμβάθυνση στον τομέα της διακλαδικότητας, της ψηφιακής μεταρρύθμισης και της αξιολόγησης των οργανισμών αυτών.

Συνολικά συμπεραίνεται ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες και χαρακτηριστικά που επικρατούν στην χώρα μας, οι στρατιωτικές σχολές βρίσκονται σε ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο. Αυτό βέβαια, σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να μας καθησυχάζει. Αντιθέτως το σύνολο των ενόπλων δυνάμεων θα πρέπει να βρίσκεται σε μια συνεχή αναζήτηση βελτιστοποίησης της παρεχόμενης εκπαίδευσης των σχολών, είτε υιοθετώντας κάποιες από τις πιο πάνω διατυπωμένες προτάσεις, είτε αναζητώντας άλλες, καταλληλότερες επιλογές, για την αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό της παρεχόμενης εκπαίδευσης

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο γεωστρατηγικό περιβάλλον δεν υπάρχει κανένα περιθώριο για εφησυχασμό. Οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας μας, θα πρέπει να αναβαθμίζονται και να εξελίσσονται συνεχώς, ώστε να είναι σε θέση, οποιαδήποτε στιγμή απαιτηθεί, να αντιμετωπίσουν οποιαδήποτε πρόκληση ή απειλή.

Οι Στρατιωτικές Σχολές, κατά συνέπεια, θα πρέπει συνεχώς να αναζητούν τρόπους βελτίωσης της παρεχόμενης εκπαίδευσης, προς τα μελλοντικά στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων. Μια τέτοια διαδικασία, βρίσκεται ήδη σε πλήρη εξέλιξη, παρουσιάζοντας μάλιστα πολύ σημαντικά αποτελέσματα.

Περιθώρια βελτίωσης και περαιτέρω αναβάθμισης υπάρχουν πάντα σε κάθε ζωντανό οργανισμό, όπως είναι οι εν λόγω Σχολές. Στο πλαίσιο αυτών των περιθωρίων η παρούσα εργασία κατέληξε, μετά από ενδελεχή μελέτη της παρούσας κατάστασης των στρατιωτικών σχολών, αλλά και των υφιστάμενων τάσεων σε παγκόσμιο επίπεδο, σε μια σειρά από προτάσεις, που ενδεχομένως να συμβάλλουν στην περαιτέρω αναβάθμιση των στρατιωτικών σχολών της χώρας μας. Υπόψη ελήφθησαν τόσο οι γενικότερες συνθήκες και εξελίξεις ανά την υφήλιο, όσο και οι ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η χώρα μας, αλλά και η ευρύτερη περιοχή με την οποία αλληλεπιδρά.

Θα πρέπει να τονιστεί το γεγονός ότι, η ταχύτητα με την οποία εξελίσσεται τόσο η τεχνολογία, όσο και οι γεωπολιτικές συνθήκες, είναι ιδιαίτερα υψηλές. Πρακτικές και τεχνολογίες που χρησιμοποιούσαμε πριν λίγο καιρό, πολύ σύντομα έχουν καταστεί παρωχημένες. Η ανάγκη για γρήγορα αντανεκλαστικά σε κάθε απόφαση είναι επιβεβλημένη. Το ίδιο επιβεβλημένη είναι και η συνεχής προσπάθεια για αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να καταστεί και αυτή παρωχημένη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

- <http://onalert.gr> <http://stratitotikathemata.blogspot.com/> [Πρόσβαση στις 27.08.2022]
- <https://hafa.haf.gr/> [Πρόσβαση στις 27.08.2022]
- <https://sse.army.gr/> [Πρόσβαση στις 27.08.2022]
- <https://www.hna.gr/el/> [Πρόσβαση στις 27.08.2022]
- <https://ssas.army.gr/> [Πρόσβαση στις 27.08.2022]
- <https://san.army.gr/> [Πρόσβαση στις 27.08.2022]
- <https://smy.army.gr/> [Πρόσβαση στις 27.08.2022]
- <https://smyn.hellenicnavy.gr/> [Πρόσβαση στις 27.08.2022]
- <https://www.haf.gr/career/academies/smya/> [Πρόσβαση στις 27.08.2022]
- www.militaryschooldirectory.com [Πρόσβαση στις 27.08.2022]
- Wikipedia – Ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια :
 - www.wikipedia.com
 - www.el.wikipedia.com

Λήμματα : «Στρατιωτικές σχολές», «Στρατιωτικές ακαδημίες», «Military schools», «Military academies», «Ecoles militaires», «Sandhurst Games»

[Πρόσβαση στις 28.07.2022]

- ΑΔΙΠ (2019), «Accreditation report for the IQAS of the Hellenic Army Academy», ψηφιακή έκδοση, Αθήνα.
- Aboutaous Ik. (2021), «*Enhancing European military potential through interoperability: Opportunities and perspectives for the Franco-German Eurotank*», FINABEL, Info Flash, Brussels.
- Αναστασίου, Α. (2014). Ικανότητες απόδοσης των ηγετών εκπαίδευσης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα και συσχέτισή τους με χαρακτηρισμολογικές παραμέτρους.
- Αναστασίου, Α., Βαλκάνος, Ε., Φραγκούλης, Ι., & Ανδρούτσου, Δ. (2015). Η συνεισφορά της μεντορικής σχέσης (mentoring) στην αποτελεσματική επαγγελματική ανάπτυξη των σχολικών ηγετών. *Επιστημονικό Εκπαιδευτικό Περιοδικό «εκπ @ιδευτικός κύκλος» Τόμος, 3.*

- ANSER (2005), «Developing leaders of character at the US Air Force Academy», SAF/MR Final report, Arlington VA
- Artese F. (2020), «*Virtual reality: The future of military training*», FINABEL, Info Flash, Brussels.
- Auderson G. & Davis F. (2018). « Military organisations : Roles, perspectives and objectives for the future», West Point publications, Arlington-WashingtonDC.
- Bruschetta A., Santana M.-V. & De Valk G. (2021). «Europe's Role in the Very High Readiness Joint Task Force», *Food for Thought*, FINABEL, Brussels/Belgium
- Buitrago M.-G., Santbarbara L. & Rinaldi S. (2021). «Land forces modernization: Challenges for transformation», *Food for Thought*, FINABEL, Brussels/Belgium.
- Γάκης, Δ. (2015), « *Η πολιτειότητα και τα πολιτισμικά πρότυπα στην στρατιωτική εκπαίδευση*» [Μεταπτυχιακή Διατριβή] .Μυτιλήνη ,Πανεπιστήμιο Αιγαίου – Τμήμα Κοινωνιολογίας
- ΓΕΑ (2021). «Προκήρυξη πρόσληψης ΕΠΟΠ στην ΠΑ», ΤΥΕΣ, Αθήνα
- ΓΕΕΘΑ – ΓΕΠΣ (2017) «Έκδοση δογμάτων Στρατού Ξηράς », Πάγια Διαταγή 0-34, Αθήνα, ΤΥΕΣ
- ΓΕΕΘΑ – Διοίκηση Δόγματος και Εκπαίδευσης (2020). « Βασικές αρχές συγκρότησης Επιχειρησιακού Δόγματος των Ελληνικών ΕΔ» ,ΤΥΕΣ, Αθήνα
- Δάντου-Λέκκου Ρ. [μτφρ] (2019). «Shun Tzu : Η τέχνη του πολέμου», Μίνωας, Αθήνα.
- Δημητρέλος Λ. (2021). «Το κύκλωμα Ο.Ο.Δ.Α. του Σμηνάρχου Τζον Μπόϊντ και η εφαρμογή του στην τακτική εκπαίδευση», *Καταδρομή & Ασφάλεια*, τ.61(Μάιος-Ιούνιος 2021), σελ. 59-67, Δυρός, Αθήνα
- ΔΙΔΟΕ/ΓΕΕΘΑ (2016). «ΣΚ 20-1: Κανονισμός εσωτερικής λειτουργίας στρατευμάτων», ΤΥΕΣ, Αθήνα, ανατύπωση
- ΔΙΔΟΕ/ΓΕΕΘΑ (2017). «ΣΚ 20-2: Κανονισμός παρατάξεων-παρελάσεων», ΤΥΕΣ, Αθήνα, ανατύπωση

- ΔΙΔΟΕ/ΓΕΕΘΑ (2022). «Παρουσίαση ΑΣΕΙ – ΑΣΣΥ στα πλαίσια του μαθήματος του ΣΕΠ για το Λύκειο» (Αφορά τις ΣΣΕ – ΣΑΝ – ΣΝΔ – ΣΙ – ΣΣΑΣ – ΣΜΥ – ΣΜΥΝ & ΣΜΥΑ), ΓΕΠΣ/Δ3, Αθήνα
- Δοξάκης, Κ. (2015) “Διερεύνηση της Εφαρμογής των Αρχών της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας στη Στρατιωτική Εκπαίδευση,” Ανακτήθηκε από το <https://apothesis.eap.gr/handle/repo/29249> Στις 14/08/2022
- Dilda L., D’ Alesio P. (2021) . «The diverse approaches to Land Force interoperability in Europe», *Food for Thought*, FINABEL, Brussels
- MG Engelbrekton D.(2021). «Training and Simulation», *Food for Thought*,FINABEL, Brussels/Belgium
- ΕΔΥΕΘΑ (2021). «Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για δήλωση συμμετοχής στην διαδικασία εισαγωγής στα ΑΣΕΙ – ΑΣΣΥ – ΠΣΣΑ σχολικού έτους 2021-22», Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα
- Εθνικό Τυπογραφείο (2003). «Νόμος 3187/03: Περί ΑΣΕΙ» (ΦΕΚ 233/Α/16.06.2003), Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα
- Εθνικό Τυπογραφείο,(2020) . «Νόμος 4662/20: Πλαίσιο Οργάνωσης και Διοίκησης των Παραγωγικών σχολών των ΕΔ και άλλες διατάξεις » (ΦΕΚ 699/Α/25.02.2020), Αθήνα
- Εθνικό Τυπογραφείο (2021). «Κύρωση κανονισμού εισαγωγής σπουδαστών στις ΑΕΝ»,(ΦΕΚ 2354/Β/03.06.2021), Αθήνα.
- FINABEL Secretariat (2021)“Weapons’ Progress: From New Technologies to Augmented Soldiers ” , Accessed August 3, 2022.Διαθέσιμο στον σύνδεσμο <https://finabel.org/weapons-progress-from-new-technologies-to-augmented-soldiers/>
- Frederic C[ed] (2021). ‘Motivation for Physical Training in Army ROTC Cadets ’, Academia Letters, London
- Hutton L(2021) «The Professionalisation of The Armed Forces The Citizen Soldier, Warrior Ethos, and the Conscript», *Food for thought*, FINABEL, Brussels

- Izzo R., Villeneuve M. & Leveille L. (2000) «Military Unit Effectiveness Model: A Tool for Command and Control », *Proceedings of 42nd International Military Testing Association Conference Edinburg, Scotland (7-9 November 2000)*, pp 304 – 311
- Kjetil En. (2021). « The challenges of integrating culture and gender perspectives in professional military education when everyone is for it», *3rd Erasmus+ gender seminar, Estonian military academy, Tallinn/Estonia*
- Καλαβάσης Φ. & Κοντάκος Αν. [Επιμ] (2007). «Θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού», [Πανεπιστημιακές σημειώσεις], εκδόσεις Ατραπός, Ρόδος
- Καραμηνάς Ν.(2019). « Προσέλκυση, επιλογή και εκπαίδευση προσωπικού στην ΠΑ», *Αεροπορική επιθεώρηση*, τ. 117 (Δεκέμβριος 2019), σελ. 113-128, Υπηρεσία Αεροπορικών Εκδόσεων, ISSN 1105-5960, Αθήνα
- ΜΥ Α' (ΠΕ Δ/Ο) Κωνσταντίνου Θ. (2020). «Η εξ αποστάσεως στρατιωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα», *Στρατιωτική Επιθεώρηση (2020/A – Ιαν-Απρ 2020)*, σελ. 14-39, ΓΕΣ/Δ3, Αθήνα
- LtCol Psych Lescreve F.(2000). «Recruiting for the Military: a New Challenge», *42nd International Military Testing Association Conference Edinburg, Scotland (7-9 November 2000)*, pp 512 – 517
- Λιαργκόβας Σ. (2019). «Συγγραφή ακαδημαϊκών εργασιών», Άγκυρα, Αθήνα
- Πχος (ΠΝ) Λυμπέρης Μ. (2019). «Ο ρόλος της Συναισθηματικής Νοημοσύνης και της Γνωστικής Αμφιδεξιότητας στη διαμόρφωση του σύγχρονου στρατιωτικού ηγέτη », *Προσεγγίσεις*, τεύχος 33(Δεκ 2019), σελ.22-39, ΤΥΕΣ, Αθήνα
- NATO (2019). «Summary of the national reports of NATO Member and Partner nations to the NATO Committee on gender perspectives», Full report, Brussels/Belgium
- Νάκος Αρ. (2018). «Πρότυπα Ποιότητας & περιβαλλοντικής προστασίας/πολιτικής στην παραγωγή προϊόντων/υλοποίηση διαδικασιών στο πλαίσιο Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων (Στρατός Ξηράς). Αναδρομή
- Παρούσα κατάσταση –Προοπτικές σε επιλεγμένους τομείς και συγκεκριμένες Δομές/επίπεδα Διοικήσεως», Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα

Σπουδών «Διαχείριση και Τεχνολογία Ποιότητας», Μεταπτυχιακή διατριβή
ΕΑΠ, Πάτρα

- Oden K. et al (2015). «Embedding emotional intelligence into military training contexts», *AHFE 2015*, pp 4052-4059, Berlin/Germany.
- O'Connor, R. (2016). *Human Resource Management in Public Service: Paradoxes, Processes, and Problems*. Fifth edition. Los Angeles: SAGE
- Parenteau D.(2021). «Teaching professional use of critical thinking to Officer- Cadets: Reflection on the intelligence and practice», SNER Publications, Paris/France.
- Col. Pinal-Legry Fr. (2020). «ESCC 2030 : Affronter demain ce qui n'a jamais été » , DIRCOM, école de St Cyr-Coëtquidan, Paris- France
- Πα-Δ 3-18 (2011) «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΥ ΣΤΙΣ ΕΔ», ΤΥΕΣ, Αθήνα
- Παπαδημητρίου Κ. (2022). «Ο Μαρξισμός και η μελέτη της Τέχνης του Πολέμου», *Στρατιωτική Ιστορία*, τ.295(Μάρτιος 2022), σελ. 56-69, Γκοβόστη, Αθήνα
- Πατσουλές Δ. (2020). «Σχέδιο 'Γεδεών' : Οι 4 στρατοί του Ισραήλ», *Καταδρομή & Ασφάλεια*, τ.58(Νοε-Δεκ 2020), σελ. 62-65, Δύρος, Αθήνα
- Πασχάλης, Ε. (2012). «Ο τρόπος αξιολόγησης των αξιωματικών του Ελληνικού στρατού. Σύγκριση με τον Αμερικανικό στρατό: Ομοιότητες και Διαφορές» [Μεταπτυχιακή Διατριβή]. Θεσσαλονίκη, ΠΑΜΑΚ - ΔΠΜΣ στη Διοίκηση Επιχειρήσεων.
- Προεδρικό Διάταγμα 61 (2021). «Οργανισμός ΣΣΑΣ», (ΦΕΚ 147/Α/20.08.2021), Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα
- Rinaldi S., Gonzales – Buitrago M., Santabarbara L. (2021). «Land forces modernisation: Challenges for Transformation», *Food for thought*, FINABEL, Brussels
- Ριζάς Σ.[Επιμ.] (2016). «Ιστορία των Ελλήνων», Β' Έκδοση, Δομή, Αθήνα

- Sheperd S.Reb. & Horner D. JR (2010). «Indicators of leadership development in undergraduate military education», *Journal of Leadership studies*, vol 4, no2, DOI:10.1002/jls.20165.
- Smokovitis, D. (2018) «Cadets' professionalization: The case of Greece» Crossnational study NATO, Oberhausen.
- Stubbs D.(2020). «A perspective on military education and leadership : Past, present and future», *Journal of the Royal Air Force College*, pp 19-21, Cranwell/UK
- ΣΚ 900-21 (2015). «Ιστορία του Πεζικού», ΤΥΕΣ, Αθήνα
- ΣΝΔ/ΜΟΔΙΠ (2020). «ΕΣΔΠ – Εγχειρίδιο ποιότητας», Αυτοέκδοση, Ναύσταθμος Σαλαμίνας
- Σφακιανάκη Ελ.[επιμ] (2015). «Διοίκηση Ολικής Ποιότητας και Εκπαίδευση: Προσεγγίσεις, εφαρμογές, μελέτες περίπτωσης», Δίαυλος, Αθήνα
- Suslov D & Lopukha Al. & Markovchin Sergey. (2020). «Problems of modern military education.» CITISE. 23.
- DOI 10.15350/24097616.2020.1.05.'
- Τριανταφυλλίδου Αφρ. (2021). «Οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για τον παιδαγωγικό τους ρόλο υπό τις συνθήκες της πανδημίας COVID 19: Διερεύνηση των επιδράσεων του νοήματος στη ζωή, του νοήματος στην εργασία και του άγχους» [Μεταπτυχιακή Διατριβή]. Θεσσαλονίκη, ΠΑΜΑΚ–ΠΜΣ/ΤΕΚΠ .
- Τσουκαλάς Στυλ.[μτφρ] (2019). «Συναισθηματική νοημοσύνη :Μαθαίνοντας να διαχειριζόμαστε τα συναισθήματα», RADnet, Αθήνα
- USCG (2015). «Cyber strategy», Doctrine Appendix, USCG Headquarters, Washington D.C./USA.
- Valkanos, E., Anastasiou, A., & Androutsou, D. (2009, September). The importance of SWOT Analysis for educational units that belong to the field of Vocational Education and Training: The case of the State Institute (IEK) of Epanomi in Thessaloniki. In *DECOWE Conference: Ljubljana, Slovenia*.

- Vanholme R.(2020). «Analyse critique du droit européen relatif à l'interopérabilité militaire dans l'Union européenne : Les développements récents », Institut d'études européennes, Brussels/Belgium .

- ΥΕΘΑ (2003), «Εθνικό Αμυντικό Δόγμα των Ελληνικών ΕΔ», ΤΥΕΣ, ΑθήναΥΕΘΑ Ελλάδας «Γενικές Αρχές Διοικήσεως», Αθήνα, n.d.

- Επισμηναγός(Ι) Χαλκόπουλος Αλεξ. (2017). «Πολιτικές αποστολές και στρατιωτικές επιχειρήσεις της ΕΕ », *Αεροπορική Επιθεώρηση*, τ. 110 – Αύγουστος 2017, σελ. 118 – 147, Υπηρεσία Αεροπορικών Εκδόσεων, Αθήνα.